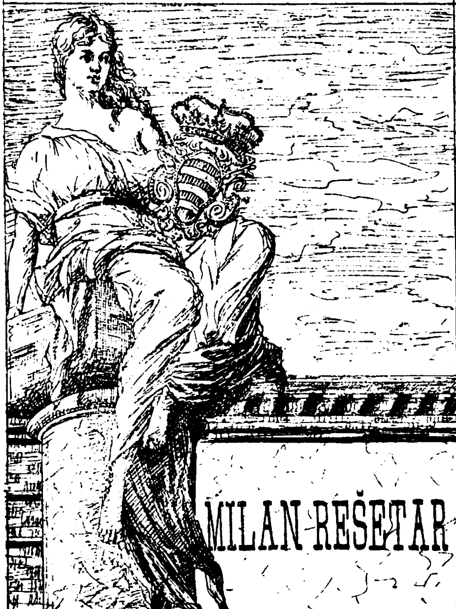

BIBLIOTHECA RHACVSINA

XIVOT GOSPODINA NASCEGA ISVKARSTA.

VITA DEL SIGNOR NOSTRO GIESV CHRISTO

Vpÿſaga Bartolomeo Kaſsicch Paxanin Pop Bogoſlovaç ſod Reda Druxbæ Yeſuſſovæ.

Peniteņçir Illirik ù S. Petru.

IN ROMA,
Nella Stamparia della S. Congreg. de Propag. Fide.
M. DC. XXXVIII.

Con licenza de' Superiori.

MVTIVS VITELLESCVS
Societatis IESV *Præpositus Gen.*

CVm *Vitas Domini nostri Iesu Christi, ac Beatissimæ semper Virginis Mariæ* Illiricè scriptas à P. Bartholomæo Casſio nostræ Societatis, is, cui commissum fuit, recognouerit, atque in lucem edi posse probauerit, facultatem concedimus, vt typis mandetur, si ita Illustriss. & Reuerendiss. D. Vicesgerenti, & Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost. videbitur. In cuius rei fidem has literas manu nostra subscriptas, & sigillo nostro munitas dedimus. Romæ. 10. Decembr. 1635.

Mutius Vitellescus.

Locus † Sigilli.

MNOGO SFITLOY, I PRIPLEMENITOY GOSPOYI YAKKI KABOGHI

Pozdravg: i Poklon.

R Azmiſcgliaoſam vechiekrat, Gos: Mno: Sfit: komùbih ya poklonio ovij moy malahni trud, koyimſam upÿſao, i pripÿſao Xivòt Goſpodina Naſſcega Iſukarſta, i Priciſtæ Diviççæ Maykæ gnegovvæ (iz pÿſma Talianskoga Poſct. Oçà Petra Ribadenera od Reda naſſcega) ù vaſſcemu Dubrovniku, zà ukazatiſe baran ù cemùgod dobrocinçeem Reda naſſcega, dobodyaſcemi nayvechie nàpamet dobrota, gliubav, i ſçinna prema nama Prisfitloga Goſpodina Sigiſmunda Giorgitvoga vincanika, i Prisfitloga Oçà tvoga Goſpodina Yera Kaboghe, ſlavnæ uſpomenæ obadva, koyiſu, ù sfaççib zgoddah branili, pomagali, i poſctovali Oçe od Druxbæ Yeſuſſovæ ù gradu vaſſcemu sfoyom kripoſtyu, vlaſtyu, i mogucchſtvom, buducchi gnib mudroſt od sfib dobrib

gradya-

gradyana ù vladanyu grada sfoga, vridnost ù Opchienskih poslih, i umiteostvo ù sfittih Vicchnickih bilo vazda velè sçigneno, i pobvaglieno od dobrih. Samaseye gnima suprotivila nepriateglska zavidost, i nenavidost, grignæ casnih diella. A yur ya, i vàs gràd Prisfitli Dubrovnik moxemo bitti sfidoçi od izvarsnih kripostij Karstyanskih tvoga Sigismunda, buducchi s'gnim opcchio priatelski duggo vrime dò gnegovvæ smarti. Onse bo ù Virri Sfetoy Opchienskoy takò stanovitto bijsce ukripio, i utvardio, dà nika ko nemogasce tarpitti ni poluvirçe, ni naymagnu rijc, koyabi imalla koyugod siennu gnoy suprotivnu: radi gliubavi Boxyæ vecchkrat nà misseç onse Ispovidàsce, i Priceстivàsce priklonito, smerno, i bogogliubno, ne propustayucchi nikadar Prislavnu Missu Prisfetoga Sakramenta. Takòse nemoggasce ù gnemu skritti gliubav prema Gospodinu Boggu, i prema Iskargnemu, pomagayucchi on sfakoga, i riemi dobrà sfitta, i diellimi obilna podiglienya od almustva, i lemozinæ: zà tose dogòdi, dà mnozi od puka, i od Vlastela prolivasce suze zà gnim nà dan od Vkoppa gnegovva, ostavsci od gnega slavna uspomena.

Odlucih dakle, Tebi, Gospoyo, nasliedniçi od gnih kripostij, pomaganya, i gliubavi prema Oçem Druxbæ Yesussovæ, (nabodecchise, i ya nayvecchie darxan) prikazati, i poklonitti ù vrime tvoya stare starosti, barnom sçienom ovo privisçgne, nebesko, i boxye blago sfaççih kripostij, Pijsmo

od,

od Xivotà Gospodina nasscega Isukarsta, i gnegovvæ B. Maykæ MARIAE, Gospoyæ nassca, nekà, i tÿ scteccbi pouxivasc dò stòotoga godiscta, i druzim bogomillim Iskargnim pridasc, daruyesc, i razdilisc nà slavvu, i cast Gospodinovu, i nà utiscenye, i spasenye od onih Karstyana, koyi ih bogogliubno buddu proctitti. Primi ih millim sarçem, i zagarli ih dobrimi diellÿ, nekàse ucinisc dostoyna, bitti, i tÿ zigarogliena, i uvednà od istoga Gospodina, i B. Gospæ ù vicno blaxenstvo.

V Rÿmu nà 25. Marca, 1638.

Bartolomeo Kasſicch Sluga
ù Isukarstu.

Impri-

Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost.

A. Torniellus Vicesg.

EX commissione Reuerendiss. P. Fr. Nicolai Riccardij Sac. Palat. Apost. Mag. vidi, & diligenter perlegi præsentem *Vitam D.N. Iesu Christi, & B. Virginis Mariæ* Illyricè conscriptas ab Adm. R. P. Bartholomæo Cassio Soc. Iesu in Basilica S. Petri Pœnitentiario, nihilq. in eis contra fidem, neque contra bonos mores inueni: immò perutiles fidelibus Illyricis futuras existimo.

In quorum fidem, &c. Die 6. Aprilis. 1636.

Petrus Gaudentius Episc. Arben.
manu propria.

Imprimatur,

Fr. Nicolaus Riccardius Sac. Pal. Apost. Mag. Ord. Præd.

XI.

XIVOT GOSPODINA NASCEGA. ISVKARSTA. BOGA, I CLOVIKA.

GOspodin nasc Isukarst Boog, i Clovik istini, i pravi, kakonoye vrello, kladenaç, i pocètak sfakkæ sfetosti, i sfetignæ; i onò prisfitlo Sunçe pravednosti, koye zrakovimi sfitlosti sfoyæ uzròk yest od sfakkæ bistrosti, i yasnosti, koyà-se sfitlij ù gnegovvoy çærqvi, takòsu Xivot gnegov, Mukka, i Prisfèta Smart, put po kòmuse nàm podigliuye, i dariva ova ista sfetost, i sfetigna. Takò dà vzmoxemo, rijti da Xivot Isukarstov yest yednà prilikka, i kijp xivota yednoga Karstyanina: à Mukka Gospodinova, i prisfeta Smart yest blago nascih dostoyanstva, nassca sfitlost, nasc lijk, nassce spasènye, nasc xivot, nassca slavva, i blaxenstvo. Zà to niyednu stvar ne imamo tolikko prid ocima i obdan, i obnocch darxatti, ni vecch razmiscgliati, ni pametyu razgledati s'vechiom pomgnom, neggo xivot Gospodinov, i smart gnegovvu, zà slijditi gnegovvæ kriposti, i zà ispraviti nasc put opaki, i izkriv- Sctoye nà Xivot Isu-Karstov.

A upra-

upravnom prauednostyu guegovvom. Yere velij S. Gargur Papa. *Omnis Christi actio nostra est instructio* : Sfakko Isukarstovo dillo nasfce yest uvicbanye, i nauk. Ionisu nayvecchi, Sfeçi koyi nayboglie umiyu slijditi, i dillom slijde Kripostna dilla, i naukke Gospodinove. Zà to nas nagovara S. Pavao Apostol, dàga slijdimo, kakono on slijdi Isukarsta.

Setòsu SS. Oçirazmiscgliali.

Radi toga su mnozi Sfeçi vzeli, zà razmiscgliati u sfoyih mol itvah od pameti, Xivot, i Mukku Gospodinovu. yere ondi nahodde hranu duscam sfoyim, lijk, i pomast rannam sfoyim, snagu slabosti sfoyoy, prosctenye od grijha sfoyih, uxexenya od gliubavi u mlakosti sfoyoy, i pomocch ù sfih sfoyih potrebah. Zà tosam ovij nayparvo Xivòt Gospodinov upijsao, nekà gnega i mij far cano slijdimo ù sfakoy kriposti, i poznamo posli, kakosuga hrabreno, i izvarsno slijdili Sfeti, i Sfetiççæ, od koyih mislim, i xudim Xivotè upijsati.

Buducchi dakle doscio ono dobrosrecchno vrime, i prispio oni blaxeni càs, i hijp, ù koyise odlucio bijsce od vijka boxyi Sijn Boog ucinitt i Clovik ù vrimenu: i takò dà budde Boog Clovik, i Clovik Boog (syediniviscise s'drugghim Sobstvom Prisfetoga Troystva, to yest, Sijnom, narav clovicanska bez sobstva clovicyega) izabrao yest Boog zà to cudnovato, i priviscgne Otaystvo iz meyu sfih xena yednu prisfetu i pri cistu Divoyciçu immenom MARIV Kchier Sfetoga Yoakimma, i S. Annæ od Narodda Xidovskoga, i od Rodda Yudina.

Hotioye yoscter, da budde od Rodbinæ, i Kuchiæ Davidovæ, koyi David bij Kragl Izraelski, i od Rodda Abramma Velikoga Patriarke; yer e ovoy dvoiççi obechiao bijsce Boog, dà chie

le

se od gnih Rodda, i kolinna roditti Mesfia, i Spasitegl od sfega narodda Clovicanskoga. Takò naredio yest, dà se ova Blaxena Diviçça rodij od prisfitlæ karvi Patriaraka, i Proroka, Kragleva, i Gospodæ, Sudaça, i vladallaça puka Ifraelskoga, i Xidovskoga.

Yoic hotio yest, dà ù vrime od zacetya, i Navistenya Angelskoga budde zarucena i vencana zà yednoga clovikka od istoga Rodda immenom Yoseffa; nekabi imalla, tkòbi gnoy sluxio, i tkò bi bio ù gnæ druxbi; i das e nebi moglo sumgniti (vi decchi gnu daye stekla, i zacela, nebuducchi vencana) od gnæ posctenya, i cistochiæ, sçinnu vechiu cinecchi Sijn Boxyi od gnæ casti, neggo od istæ sfoyæ: yere buducchi on zaccet pò Kriposti Duhasfetoga, hotioye bitti darxan, i sçijgnen, dàye sijn Yoseffov.

A yere nas doscao yest naucitti ponixenost, i pogardyenye sfitovnih raskosca, i ukazatinam, kolikoye nà nebesi h vechie sçijgneno Vbogarstvo, i Siromasctvo zemaglskih dobara, neggo blago, i obilnost od pratexij sfitovnih, hotioye Gospodin, dà gnegovva B. Mayka MARIA, i gnegov Sçijgneni Otàç Yosef buddu Vbozi, nekà nitko ne pogardij Vbosctvo, illi buducchi Vbog, dàse nexalostivi, ni pecalli.

Hotecchi dakle Boog stvoritti ovo cudnouato dillo, i Otaystvo boxanstvenno, poslà k'pricistoy Diviççi MARII ù Nazareth grad Arkangela Gabriella, dà gnoy navisti, i istomacci ovo Priviscgne Otaystvo; i dà gnu urazumi, i stanovitto obechià gnoy, dàchiese ovo dillo stvoritti, i vcinitti pò kriposti Duha sfetoga bez niyednoga Oçqvargnenya, illi omercenya Divicanskoga gnæ çvita: i zà uzeti yosc, i primiti od gnæ hotinye dobrohocchno, kakono

pijsce S. Luka ù pocetku sfoga Vangelya, kadà B. Doviçça recce: Evvo Sluxbeniça Gospodinova, ucinillose menni pò rijci tvoyoy.

Buducchi primilla, i htilla Boxye navistenye B. Diviçça, i zacela ù pricistoy utrobi sfoyoy Boxyega Sijna Bogga pò sfe moguchioy kriposti Duhasfetoga Bogga, koyi gnoy zastupi, i obsinni bitye sinnom Priviscgnega (kakono bijsce Angeo rekao) nekà bi mogla, pritarpitti zrakove sunça od pravednosti, ogagn Boxanstvenni, koyi bijsce doscao uxecchi vàs sfijt: i bivsci pohodilla S. Elisabettu gnæ rodiçu, i sfoyim pozdravglíenyem sijna gnæ Sfetoga Ivanna namignena Kartiteglia, yosc ù utrobi zatvorena posfetila. Tèr, nahodecchise ù devetomu misseçu B. Mayka, zgodise, dà Ottavian August C,esàr Rimski poslà yednù zapovid, kòm naredyevasce sfim gliudem od C,esartva gnegovva, dà bi upijsali imme sfoyè, sctò, nekabise lascgne ucinillo, naredi, dàse sfak poyde ù gradu sfomu upijsati.

Bijsce Yosef roddom iz Betlemma grada; bijmu od potrebæ, dijlitise iz Nazaretta, gdi tadà on pribivasce, i uputitise s' B. Diviççom k'Betlemmu, zà poslusçati naredbu C,esarrovu. Takò dà YESYS dobri Kragl od sfiijta, koyi bijsce doscao, zà osloboditti clovikka izgubgliena radi neposluha, yoscter nahodecchise ù utrobi materinoy, pocce, posluscati; i hotti, dà gnegovvi Rodittegli posluscayu zapovid C,esarra Zemaglskoga.

Betlem bijsce grad malahan (blijzu sceft miglia kod Yerusalemma grada velikka) prem dà plemenita, bivscise ù gnemu rodio David

Kragl

kragl, koyi bij prilikka Ilukasftova ; à yofc sàd plemenitiyi, buducchi prosfitglien Porodyenyem iftoga Isukarfta ; koyi Gospodin nă ispugnenye Prorocanftva Mikee Prorokka : i zà datti nama ù sfakoy stvari nauk od podnixenftva, i pogardyenftva od tasċtijna sfitovnih, i od oholafti sinova Adamovih, hotiofeye roditti ù Betlemmu miftu uboggu, i siromafckomu ; à umrijti pogardyenom mukkom, i smartyu nà krijxu ù Yeruzalemu gradu kraglievskomu, sfit lomu, i punnomu pukka.

Obrao yeft yosċter vrime prigodno, kakono Gofpodàr od vrimena, za doycchi nà ovij sfijt posli tolikko ftotina, i tisfuchia godisċta, koya bijhu proscla od sagriscenya Adamova, Parvoga Oçà nasscega, tò yeft, kakonusu yedni vridni Dokturi, dovarfcivscise oko ceter tisfuchiæ godisċta od ftvorenya sfijta ; nekàbise ù tolikko duggo vrime boglie poznalla nemocch, i potreba, koyu imahu gliudi od grifcnoga ozdravglienya ; i dà imga kripoft od naravi ne mogafsce datti : i radi toga, dàbi profilli, xudili, i molilli od Gospodinna Bogga ovoga lijcnika nebeskoga : i nekàbiga draxe, i miliye primili, i zagarlili sfikoliççi, bivfci bio tolikko vrimena od priy obechian, Patriarkom, i navisten pò Proroççih, i prikazan ù slikkah, i prilikah od starih Otaça, i xud yen oda sfijh naroda.

A yere dohoyasce yà ucinitai mir meyu Boggom, i clovikkom, kakono Kragl umiritegl, naredio yeft stvari od sfijta tim nacinnom, dà budde ù vrime gnegovva porodyenya mir pò sfemu Sfijtu, darxecchi od Gospodftva Rimskoga vladanye sfè yedan

sam Gospodar Ottavian Angust C,esàr Samodarxaç , koyi , bivsci pridobio sfè nepriateglie sfoyè , uxijvasce pritihhi mir, i pokoy, i bijsce zatvorio tempao Yanov , sctò ù Rijmu bijsce zlamen , dà ne bijsce ni voyskæ ni rattenya, ni rumona od oruxya pò sfemu Gofpodstvu.

Baron : ù 1.Tom.An: Cedren: Svida

V vrime od Porodyenya Gofpodinova , i mallo priy dogodissceseftvari cudnovatæ, koyæ Poganni ni razumiyahu, ni ih umiyahu , neggo nà opak tomacciti . Tadà Orakuo laxivvoga bogga Apollina ù Delfu gradu, proglaseni pò sfemu Sfijtu (pò komu imasce obicay necista hudobà varrati gliudstvo) bijsce umuknuo , i ne odgovarasce vecch onezima , koyiga dohodyahu ispitovatti, kakono od priy cignasce : yednom samo odgovori C,esarru Augustu , koyimu bijsce vcinio yedan tempao velik , i ù gnemu posfetilliscte : Nemogguti, recce , vecch odgovarati: yere yedan ditichiak Xidovski, koyi yest Boog, silluye mene , dà mucim , i gonnime ù pakao .

Nij ostao sami Apollo nijm nà doscastye Gospodinovo , pacek umuknusce sfi ostali vragovi , koyi govorahu iz kijpova , i Idola sçijgnenih, dà su bogovi : K'koyimse Poganni utiççahu, i prosfahu od gnih sfitta , darxecchi zà istinæ gnih befiddæ, i odgovore.

Augusto tàd C,esar nij htio bitti imenovan Gospodin, ne tolikko zà podnixenstvo , kolikko, yere takò bijsce nadahnut od Gna Bogga: nekàbife poznallo,dàse imma podloxitti sfakko moguschstvo i Gospodstvo od gliudij zemaglskih, i pridatti velicanstvu viscgnemu Gospodinna Bogga samoga Cospodara, i Samodarxça varh sfega Sfijta,tèr dàse ne morre nitko imeno-

vatti

vatti ni Kragl, ni Gospodin, ni Gospodar prid onim koyi nosſi upijſano nà bedru sfomu: Kragl od Kraglieva, i Gospodar od Gospodæ. Zà to vrativscise Auguſt ù Rijm, kakono pijsce Nicefor, i Suida, Sazijda nà Kampidogliu Ottar yedàn s'ovimi slovij, i ricmi.

Ara primogeniti Dei.

Ottar parvorodyenoga Boxyega

GDi posli Veliki Konstantin C,esàr sazijda velikku C,ærqvu Mayki Boxyoy, koyase i danascgni dan zove, *Ara Cæli*

V vrime tolikka mira, i toliççih cudnovatih stvarij doyde Gospodin od sfijta: i erè bijsce doscao s'nebba Naucitegl, dà nàs naucij bijxatti razbluddæ, slasti, i raskoſscæ zemaglskæ, i zagarliti osctrinæ, i pokorenya od putti nasscæ, obraoye, zà rodittise vrime studenò, i velè zimno, to yest, pò sred zijmæ; prem dà Gospodin mogasce, obratti sfakko inno vrime, buducchi Gospodar od vrimena; i kakono onij, koyi od parvoga cassa sfoga zacetya imasce istu mudrost, i isto mogucchstvo, koye sadà slavan imma nà nebu.

Decembra misſeça bivsci doscla ù Betlem B. Diviçça s'pridraghim sfoyim zarucnikom pò zlijh godinah, pò duggomu putu, i s've-likim trudom ù velikku uboscctvu, ne nayde nitkobi gnu primio ù kuchiu, ni gdibi ù pokrivenu prinocchilla. Grad bijsce mallahan; à mnoscctvose bijſce od puka radi zàpovidi C,esar

rove privelikko nakuppilo, sfæ kuchiæ bijhu punnæ. Takò bij potrebno, dà poyde ù yednu spillu, i kognusçniçu izvan grada blijzu mijra, koyi bijsce sagradyen nà yednoy glaviççi uz brijgh, koyiye od stranæ Sunça istokka, gdi bijsce ovà spilla, illi pecchinna, ù koyuse, pastijri i xivinæ skrivahu od zlæ godinæ.

Odise rod- du Isukarst

V ovu polaccu ulize Kragliçça od Angela, spravnu gnoy od pocetka sfijta; ovo misto podnixeno, priprosto, i xivinsko, obrao yest, dàse ù gnemu rodij onij koyi vas ovij sfijt darxij naslognen nà trij parstij: i koga obuhittiti neuzmoggu, ni sfà zemglià, ni ista nebesà, pacek ni niyedna stvar stvorena: nekàse clovik (poznavsci priprosto bitye sfoyè) podnijxi, i poznade yednom, dà ye putnik, i proghnan ù ovu dolinu od Suza, gdi naylipsca, naysfitglia, naysçijgneniya Stvar nij druggo, neggo yednà kognusçniça xivinska, akò gnu hochiemo prilikovati s'dvorij nebeskimi, i s'onimi vicnimi pribivallisctij, zà koya yest bio stvorren clovik od Boga.

Bijsce vecch ponochia, i pocivahu sfæ stvarì ù mirnu mucanyu; à nebesa rosecchi meddom, i slatkostyu, i vàs sfijt cekayucchi xudyenoga sfijh naroda, poznà Pricista Diviçça, dàse priblixasce càs, i hijp od sfoga sfetoga Porodyenya: terse uzdvighnuvsci ù yednò privisçgne razmisçglianye od onoga Otaystva Prisfetoga, i uxexena gliubvennim, i slatkim poxudyenyem, dà viddi Priblagoslovglienoga Sijna sfoga, pocce poxudom i pridubokim podnixenyem prositti od Privisçgnega Oçà, dà, buducchi gnu ucinio dostoyna Matter sfoga pridragoga Sijna, dà yoy yosçter dade millost, porodittiga, i ocittova-

tiga sfemu sfijtu. I nahodecchise uzviscena sfà ù tomu razmiscglianyu, i ù takovoy Pox udi bez potrebæ od primagliæ, bez bollesti- bez tughæ bez, oçqvarnosti, illi uvridyen, Divicanskæ sfoyæ Cistochiæ, viddi nà zemgli prid sobom lipscega, i sfitgliega od istoga sunça, yedinoga Sijna sfoga, koyi bijsce iz- iscao iz gnæ utrobæ, dobro istino sfega sfij- ta, ditichiak mallahan, i Boog vicni; dærh- tasce on od zijmæ, i pocignasce vecch suziça- mi, cinitti dillo od Odkupiteglia, i plachiati krivinæ nasscæ mukkami sfoyimi. Boogse rod di Clovik od Diviç- çe.

Nemoxese ni ricmi izrecchi, ni clovicans- kim poznanstvom dohittiti ne izrecenno ve- seglie, koye ochiutila yest ù oni càs Prisfe- ta Bogorodiça, i zacudyenye, i zabuscenye, i snebivanye, koye ù guoy nzrokova, pogledati to likko potisctena, i snijxena onoga, koga onà poz- nasce, dàye Boog istini od sfijta stvoritegl.

Pokonise gnemu, kakono Boggu, i pocij- taga, kakono sfoga Gospodinna: pakga poc- ce, kakono Sijna sfoga çelijvati, garliti, i priblixati k' parsima Divicanskim sfoyim. Po- vviga onimi Siromasckimi zà isto, alli cisti- mi, i mehkimi peleniççami, koyæ zà to bijsce donijla sobom. A yere ù onu dug- gu, i studennu nocch srid zijmæ koya bijsce varla, i xestokka, poloxi Prisfetoga diticch- ka, takò povita nà Yasliçæ; yere ne nayde ù onoy kognuscniçi misto druggo ni boglie, ni dostoyniye; nekabise slamiçom, illi sinom, i dihanyem volà, i oslichia, koyise ondi na- hodyahu utaxila sctogodi silla onæ zijmæ, i varlæ studeni: terese zayedno ispunni o- nò, sctò bjisce odavna prorokovao boxyi prorok Isaya, dà pozna vol Gospodàra sfo-

ga

ga, i Oslicch yasliçæ Gospodinna sfoga. A siromàh clovik ne stijdise, ni zasramgliuye, dà nepozna, i ne sluxi onoga, koga poznayu, i sluxe xiviniççæ.

V koyese Vrime od sfijta roddi.

Roddise Gospodin pò broyu Martirologia Rimskoga, pet tisſuchia, sto, devedeſet, i devet godisćta posli stvorenya od sfijta: à dvij tisſuchiæ, devetstotina, pedeset, i Sedam posli strascnoga potoppa: à dvij tisſucchiæ, i petnadeſte posli porodyenya Abrahamova: à tisſucch, i pet stotina, i desſet posli Izhodda od puka Izraelskoga iz ſuxagnstva Yeyubackoga: à tissucch tridesſet, i dvà posli pomazanya Kraglia Davidda: à ù sedam desetu, i petu Sedminnu, kakono prorokova Daniel: à sedam stotina, pedeset, i dvà godisćta posli sagradyenya od Rijma grada: à ù ceterdeseto, i druggo godisćte Cesarstva Ottaviana Augusta.

Vovi isti hijp, ù koyise roddi Gospodin uccinise privelicko veseglie nà nebesih; i sfi koliççi Angeli, nebeski dvoranni doydosce, zà poklonittimuse, i poznattiga zà kraglia sfoga, i Gospodinna; i zà napuniteglia od gnih praznih sidiscta, s'koyih byhu palli Angeli ohollì, neposluscniçi, i odmetniçi Boxyi, prokleti Luçiffer s'ostalimi hudobammi.

Angeose Pastirom prikaza.

Yedanse od onih nebeskih prikaza Ovcarom, koyi bdecchi pazahu ovçæ sfoyæ blyzu Turna immenom Edera, gdi byſce Yacob Patriarka pasao ovçæ, od stranæ Istocnæ, mirru zemgliæ, dalekò od Betlemma: Ocittova gnima srecchne glase od Doscastya nasscega Spasiteglia nà zemgliu, Recce gnima misto od gnegovva Porodyenya, gdigachie naycchi s'obigliezimi, zà poznattiga: pòydosce oni s'harlostyu velikkom, i s'veseglíem nà poznano

misto

misto od Yasliça : naydofsce diteçe, poklonisce muse : posli ocittovasce druxinni sfoyoy, sct ò bijhu nascli, i razgledali.

Kragli vide zvizdu à Istoku.

Prikazase yosc ù ovo isto dòbba Zvizda yedna ù Istokku nikadar od priy ne vidyena, koya zlamenovasce, dàseye rodilla zvizda Yakobova, prorokovana od Balaama, nekabise Kragli Zvizdoznanç i uzrivsci gnu ocittu krenuli, zà iziskovatti druggu, koyà bijsce sakrivenà ù spilli nà Yasliçah pod mijrimi grada Betlemma: i nekàse takò ocittuye Xidovòm, i pogannom: Pastirom, i Kragliem; Vbozim, i bogattim; blixgnim, i daleçim onij, koyise radyasce zà sfijh : tere, nekase zayedno syedine ù istomu kamenu glavnomu dvà mijra, koyà bijhu tolikko odmaknuta, i razdijgliena meyu sobom.

Angeo à Limbu navisti

Yesu koyigod, koyi òvdi razmiscgliayu kakono Angeo drugghi poyde do Limba, dàbi navistio Sfetim Oçem, koyi ondi pribijvahu, Porodyenye Gospodinovo, zà sfe dase tò nenahoddi upijsano ù sfetomu Vangelyu; neggose pijsce, dàse s'onim Angelom, koyiye navistio Pastirom, sdruxisce druzi Angeli ne izbroyni, pivvayuchi pò nebu pijsni, i pohvalæ od Kraglia porodyena : à navlastitto onæ rijci: Slavva ù viscgnih Boggu, i mir nà zemgli gliudem dobrà hotinya: nekàbi nàs urazumili od slavvæ, koyu imasce primiti Boog Otàç, i Sijn, i Duhsfeti, radi podnixenstva, i potisctenya tolikkoga Sijna Bogga, i Clovikka : i od mira, koga imahu, dobitti gliudi, koyibise istino, i sarcano zagarlili s'Pomiritegliem od sfijta, i pod gnegovvim Cesarskim stijgom, i bandirom voyevalli suprocch grijhu, putti, i necistim vragovom.

Takovvim vesegliem posćtovaſsce Nebbo, i zemglia Prisfeto Porodyenye Isukarstovo: nekà sfè stvorenye poznade sfoga Stvoriteglia: à clovikſe urazumi, dà onij malahni, i tolikko priprosti ditichiak, koyise tolikko neyaki prikazuye ocimma purennim, bijsce Boog iſtini, i sfemogucchi; i Kragl vikuvicni: ter takò iſti clovik ù ovomu Rayu nebeskomu s'yednæ stranæ uberre çvitya od podnixenoſti, i gliubavi Boxye; i buddemu haran, i slijdiga: à s'drugghæ stranæ Priviscgne Velicanstvo Boxye, i Sfemogucchſtvo: i dà gase boyij, cudecchise, kakonoſeye ukazao mogucch, bivſci Syedinio stvari tolikko razucenæ, kakono yeſt Boog, i clovik; Diviçça, i Matti; vikuvicnoſt, i vrime; nebbo, i zemglia; smart, i xivot; i virra ù sarçu clovicanskomu, ù Otayſtvih tolikko neprigarglivvih.

Baron ù Ap par: tom. 1 Salmer: t. 1. Frã. Svar. to. 2. diſp. 12. Sinod. 6 Pog. 6. Nicef. l. 1. Iſto c. 12.

V koyiseye dan rodio Gospodin naſc, nij upijſano ù sfetomu Vangelyu. A meyu Dokturij, i Nauciteglij ſumgnæsu razlikkæ. Alli menni iſtinu kaxu oni, koyiſu upijſali, dase ye rodio ù dan Nediglni, illi Gospodinov: takò velij Sabor Scęſti veliki ù pog: 8. A hijp, i càs bij posli ponocchi, pocignucchi vecch dan naravni dvadeſeti, i peti Decembra, koyise dan mirri od ponochia dò ponochia: od priy neggo pocignasce dan uredyeni od Iſtoka dò Iſtoka suncanoga. I ovo yeſt pò naredbi Cærqvenoy; i takoye obicay ù onu nocch govoritti Miſſu, i to zlamenuyu rijci sfetoga Vangelya.

Posćtovani Pop Beda pijsce, dà ù onomu dvorisćtu Betlemskomu onu nocch sfetu uzavrio yeſt yedan kladenaç, i vrello vodæ,

dæ, koyà yosc ù gnegovvo dobba, nebijsce prisahnulla, ni pristalla, tecchi nà kon tolikko stotina godiscta. Onà spilla od priy niyednæ sçinnæ, à sadà od vechie vridnosti, neggo prilijpæ, i prikrasnæ polaccæ nayvecchih Kraglieva, velè bij sçijgnena od sfijh Karstyana; i vazda bij posctovana. Bij ondi sagradyena yednà prilijpa C,ærqva, i sfà onà spilla vresena krasnim kamenom od mramora: à Yasliçæ, koyæ bijhu dærvenæ, odnesenæ, ù Rijmuse nahodde ù prilijpoy kapellî, koyuye cinio Sisto Papa Peti sograditi ù C,ærqvi immenom sfetæ Mariæ Vechiæ, gdise sadà castij pod sredgnim Ottarom s' velikom castyu, i bogogliubnostyu od sfega puka Rimskoga, i Karstyanskoga.

Ne bi dosta Gospodinnu, datti nam ù Porodyenyu sfomu naùk ne izrecenoga podnixenstva, i uboscтva: pacek videcchi, dà oholast, i nassca tasctina, koyæ on bijsce doscao oboritti, i saterti, bijhu tolickæ, hotionamye, datti yosc vecchi naùk ù sfomu boleznomu Obrezanyu osmi dan posli sfoga Rodyenya: yere ù ovomu uze prilikku od clovikka siromaha, i od nisctar; à ù Obrezanyu uze slikku od grescnika, buducchi Obrezanye naredyeno zà lijk od grijha: tkogod ovij lijk uzimasce, kazovasce, dàye grescnik. A Gospodin, koyi bijsce doscao pricistom karvyu sfoyom ocistiti vas narod clovicanski od grijhova, nij mogao cekati onò Prolitye od sfæ karvi sfoyæ nà xestokomu Krijxu; neggo hotti tutako, datti nama zaklad karvyu sfoyom ù Obyezanyu, od

Obrezanye Gospodino vo.

od sfoyæ gliubavi ; i yedàn zlamen od çilovittæ plachiæ, koyu imasce pridatti nà sfarsi xivotà sfoga

Htij yoscter bitti obrezan, zà ukazati dà on bijsce pravi clovik, i od Rodda Abrahamova: tèr, da Obrezanye od putti bijsce, dò onoga vrimena bijlo dobrò, i naredyeno od Gospodinna Bogga: i zà osloboditti nàs od ovoga duga, i naucitti nàs vridniye, i duhovno druggo Obrezanye. Bij ovo Obrezanye ucigneno (takòse sumgni) ù istomu dvorisctu Betlemskomu, gdise bijsce rodio Gospodin: i ondise kaxe misto: yere zà to ne bijsce naredyeno niyedno misto posobito zakomito.

Imme bil YESVS

Alli nekà moxemo poznatti tkò yest ovij ditichiak obrezani, i ù priliççi od grescnika, Sfeto Vangelye pijsce, dà mu nadissce imme YESVS, to yest, Spasitegl: Imme nè od gliudij izmiscglieno, neggo od Oça nebeskoga, à od Angela prinesenò s'nebba: tèr yoscter od priy navisteno, neggo bij zaccet ù utrobi Matterinoy. A to bij onada, kadà Angeo, pozdravisci B. Diviyççu, recce gnoy, dàchie zaceti ù utrobi, i poroditti Sijna; i dàga immenuye, YESVS. I to isto bij recenò S. Yoseffu, priloxivsci razlog od takovva immena: Yere on imasce, spasti od grijha puk sfoy: nekàse pò tomu urazumimo, dà on bijsce bez grijha Spasitegl od grescnika; ter da od sebe imasce, bitti YESVS: à zà bitti obrezani zà uzeti haglinnu od grescnika, bijsce stekao od nasscæ krivinæ, i grihotæ, koy on bijsce doscao, doncsti lijk.

Kragli od Istoka.

Peti dan zà Obrezanyem, à trinadesti zà Porodyenyem, doydosce trij Kragli zvizdoznançi ù Betlem, koyise bijhu dijsli od strana Istocnih,

nih, dàbi iskalli Gospodinna, kre nuti od zvizdæ novvæ, i ne vidyenæ od priy. Zacudiscese oni od gnæ velicinæ, i od bistrosti, ptosfitglieni ù dusci druggom sfitlostyu viscgnom, i boxanstvenom, ràzumissce, dà seye rodio ù stræнah Xidovskih novvi Kragl, i Spasitegl od Sfijta, i ganutyem Duha sfetoga ostavivsci sfoyà Gospostva, i Domachiæ raskosscæ, uputiscese, zà iskattiga, vodyeni od istæ Zvizdæ, koya, skrivscise, ulizosce ù Grad Yeruzalem, pripovidayucchi onò, sctò bijhu vidili. Iziskovahu, gdise nahodyasce onij, koyiseye rodio kragl od Xidova. Radi ovih glasa, smutise vàs grad Yerusalem, i kragl Irud, koyi pokuppi sfè Skribe i Farizee mudarçe od sfetoga Pijsma, koyimu rekossce, dà misto zlamenovano od prorokka, gdise imasce roditti ovij Veliki kragl, bijsce malahni grad Betlem. A on yosc pò tanko iskussivsci ove kraglie, naredi gnima sceghglivvo, i vuhvivvo, dàse k'gnemu vrate, nascadsci diticchka, nekabi muse i on poscao poklonitti.

Dvighnuscese kragli iz Yeruzalema: i opetse nà putu prikaza gnim zvizda ista, i kazasce im put, hodecchi prid gnimi, dokle doydosce blijzu onæ spillæ, gdise bijsce Boog clovik porodio: ulizosce, ne smetoscese, i nepomarzissce nà vbosctvo, i siromasctvo, ù komu naydosce kraglia nebeskoga, ni od kognuscinçæ, ni od Yasliça, poznavsci sfitlostyu od virræ, dà ono Diteçe bijsce Boog: prostriscese, padsci prid nogammi Gospodinovimi, ter muse poklonissce: darovasscemu bogatte dàrove od zlata, od tamianna, i od Mirræ, od koyih stvarij dosta bijsce ù gnih zemgli Dilivscise mallo posli od Gospodinna, i od B. Bogorodiçæ, obratisce drugghim putem, kakonoim bijsce naredyeno

ù

ù snù od Angela, oſtavivsci ù onomu posſechienomu mist u sarça sfoyà.

V jſtoy spilli pribijva Gospodin od sfega sfijta (takòse moxe millo virrovati) ceterdeſset dana pò Porodyenyu. Yere bijsce pò zakonnu Boxyemu darxana xenà, koyabi rodilla, ne iziti iz kuchiæ sfoyæ dò dnevvi od Ociſtenya, i ne poycchi ù C,ærqvu Boxyu. I onà, koyabi rodilla muſcko, ceterdeſset dana, à onà, koyabi rodilla xensko, osamdeset cekalabi prisſela Bogorodiça zà sfè dà nebijsce darxana, pri izvarsno obsluxi 'naredbu od zakonna. Dakle ceterdeseti dan poneſe sfoga Priblagoslovgliena sijna; i prikazaga ù C,ærqvi Boxyoy, kakono Parvoyodyenoga, zà obsluxiti druggu zapovid, koya naredyuye dàse sfi parvorodyenni prikaxu, i posſete Gospodinnu: i dàse oni, koyi nebijhu od Rodda Leviticſkoga, odkupe pet ſiklimi, i dvimi garliçami, illi golubicchimi; à sikli bijhu pinezi onoga vrimena: nekàbise pò tomu spomenuli Xidovi od onoga privelikoga dobrà, koga bijhu od Boga primili ù Ishoddu iz ſuxa gnſtva Yerubackoga: kadà Gospodin Angelskom sillom priyakom, i primoguchiom pobbi sfè ſinove parvorodyenne ù Egiptu, tolikko od gliudij, kolikko od xivijna pò sfemu onomu kraglieſtvu.

Luk. 2. Ishod. 13.

I prem, dà Isukarst, buducchi zakonitegl i Gospodin od zakonna, ne bijsce podloxan pod ovu zapovid, niſcta ne magne zà datti nauk nama ù sfemu od Posluha, hotise podloxitti gnoy: i hotti, dà poyde s'gnim i Priciſta Diviçça Bogorodiça zayedno, i dà obsluxi zapovid od Ocistenya, zà izlijciti i nasc neposluh posluhom sfoyim.

Ta-

Tadàse pocce vecch ocittovati ; i tàdà utiſſci Sfetoga starça Simunna, i onù bogogliùbnu udoviçça Annu, koya priblj vaſce obdan, i obnocch nà molit yah, i posti h ù çærqvi Boxyov : nekàbiśe takò pò mallo pocela qçittovati Sfijtu onà nebeśka sfijtlost, i sùnçe od pravednosti naſſcæ, ſpaſitegl naſc Isukarst

Pò Ocistenyu Sfeti Luka Vangelista pijſce ù pog. 2. dà se vratiſce ù Galileu, i ù gnih grad Nazarèth, gdi ù onoy Sfetoy Kucchiçi, (koya Angelskom sillom parvo odnesena ù nàsscu Dalmaçiu kod Tærſatta, pak ù Italiu kod Rakanatta castena yest od sfijh Narodà Karstyanskih ù srecchnomu gradu Loretu :) pribijvaſce zà sfè, dàse neznà kolikko vrimena :

Irud tad kragl cuvsci nikoliko od goruręcennih stvarij, zà ne izgubitti kraglieſtvo, odluci ne milli, ubitti Diticchka novvoga Kraglia : alli nezmaſce, gdiſe nahodyaſce ; i moggasceli pobighnuti : uccini onu pogannu, i nemillu odlukku, pobitti sfù malahnu diciççu, koyase bijsce ù ono vrime rodilla : takò i ucinio yest, pobivſci tolikkæ tisſuchiæ sfetih Mladinaça, koyisu zà tò zvani Mucceniçi, i martiri. Irud pobbi Mladence.

A Gospodin (koyi nehtiasce tàd umriti, neggo ù vrime odluceno nà Krijxu rasper, i pribiyen : ni ù ditinstvu cudesa cinitti, ni ocittovati mogucchstvo sfoyè boxanstvenno, neggo slabost, i nacin clovicanski) ocittova, i obyavi S. Yoſeffu pò Angelu sfomu Gabriellu poghibiu ; tèrmu zapoviddi ; dà iz Nazaretta pobighne ù Egippat : i dà ondi dò tolikko pribijva, dokkemu opet

Bixii s. Yosef ù Egip- pat. a.

budde navifteno druggo. Poslufsca tutako sfeti Patriarka, i nochiom vstavfci bez smetenya çicch toga bixanya tolikko barza, dvighnuse s'matterom, i sijnom gnæ, i orijde ù zemgliu Yeyubacku: bijxecchi Boog od zlà clovikka, i Kragl, i Gospodin segay Sfijta od karvnika Vfilnika, i od ugrabnika tuyega Kraglieftva, dayucchi slugam sfoyim naukka, zà bijxatti nà vrime kada nijfu darxani, spovijdati S. Virru i fakrittife, i nepripadatife, akòsu od zlijh gliudij progogneni. Yofc S. Vangelifta pijsce, dà Gospodin ovo bijxanye naredi, nekabise ispunilo prorocanftvo Osee Prorokka: Iz Egipta dozvàh Sijna moga.

Osee : ii.

Po ovomu putu govorre Pijsaoçi Sozomen, i Niçefor, dà kod grada Ermopola ù Tebaidi prid vratmi bijsce yedan dub privifok immenom Perfis, nà komufe poganni hudobi klagnahu: Ovij dub, prighnuvsci granæ, i kittæ sfoyæ, kakono dà se klagnasce Gospodinnu, dobbi tolikku krìpoft, dà sfoyim liftyem, vochièm, i korrom ozdràvgliafce posli od sfaççih nemocchij. I Burkardo Pijsallaç prilàga, dà kod grada Eliòpola yeft vartal od bàlsama, pò komu teçiafce vodda iz màlahna kladènça, ù komu (gouorrife) dà bijsce B. Bogorodiça vechiekrat umijvala finka sfoga, i gnegovvæ odichiæ prala: i yedan kammi, nà kòmu ih bijsce proftirala, i fuscila; i dà ne fàmo ona vodda, neggo i sfæ innæ voddæ, koyæbise s'gnòm izmifcalæ, kripoft cudnovatu imahu; zà ozdrarvgliati. Tertakò ifti Saracìni, velè pocitahu ono mifto. A zà uzdàrxati uspomenu, dà yeft ondi bio Yesus nasc fpafittegl obisfice yednù kandillu, koyà se sfèyer darxafce uxèxena.

Cudesà pò Pù tù do Egipta.

Ka-

Kàdà YESVS ulize ù Egippat, sfi oni vràgovi, koyi po onomu kràglieſtvu gospodovahu xeſtokom ſillom, ſtresoſſceſe ſtrahom veliççim, poznavſci, daye doſcao onij, koyi gnim imaſce, razoritti, i uzeti gospoſtvo, i gospodovànye, koyim bijhu oni posillili, i podloxilli ſebi ſarça pùka Yeyubackoga, koyi xivgliàſce ù vecchioy slipo cihj, i poganiyi bijſce od sfijh oſtalih Pogana: eresé klàgaſce hudobàm, i ymiyàm, i ù innih ſtuarijh pogardnih; tako upiſta Eusebiy ù lib. 6. Pag. 20. S. Atanaſiy, i Origen. Inni Pijsàoçi govorre, da mnozi kijpi, idoli, i baluanni padoſce na tlè prid obràzom naſcega ſpaſiteglia. Paladiy pijſce, da ù yednoy çærquinni grada Ermòpola pradoſce sfi kijpi vràxyi na zemgliu, i sfis eſkærsciſſce. S. Epiſaniy pravi ù xivotu Yeremie Porokka, da ye ovij bio rekao sluxbenikom idolſkim od egipta, da chiè bitti oborreni sfi oni gnih bogovi, i gnih kijpi, da chie bitti skærsceni ù naymagnæ marviçæ, kada budde uliſti ù Egippat yedna Diviçça prilicna Boggu s' Sijnom od gnæ porodyenim. Tò iſto pijſce Dorotey Biskup od Tira grada: ter daſe radi ovoga prorocanſtva gliudi od Egipta klàgnahu yednomu Diticchku lexèchiemu na yasliçah, i yednoy Diviççi nà odru lexechioy: iſtinomſe promini ona zemglia od tada; i od ggnizda vràxyih, i pogannih uccinise periuoy, i Ray od raskosca, i mirisnih çvitya, i sfakovòcchnih ſtabara, to yeſt, sfetih karſtyana, kaluyera, i izvarsnih Remeta po naukku, i pripovidanyu S. Marka Vangeliſte, i S. Antùna Opatta, i mnozih innih vridnih, i sfetih Puſtjgnaka,

koyi ondi xivgliahu, i pribivahu. A sfe to bij kripostyu, i milostyu Isukarstovom, i prisfetæ Maykæ gnegovvæ, koyiga sfoyim stanyem prosfitlisce, blagoslovisce, i posfetisce.

Pribiva Gospodin ù Egiptu dò smarti Irùdovæ oko ledam godiscta Prikazase po gnegovvoy smarti Angeo gospodinov S. Yoseffu, i zapovidimu, dase vrati s' Sijnom i s' Matterom ù xidòvsku zemgliu: scto on i ucini. Alli uzaznavsci, da bijsce Kragl pò occinoy smarti Arkelao, obyavglienyem ù snù, uputise ù Galilèu, i vratise ù Nazarèt, gdi pribiva. S. çærqva sfetkùye na sedam Genara misfeça ovo vrachienye Gospodinovo iz Egipta: takose sctij ù Martirologiu Rimskomu, Bedinomu, i Vsvardovomu.

Iz egipta vrachlienye.

Sfakko godiscte grediasce iz Nazaretta Gospodin s' Roditteglij sfoyimi ù Yeruzalem, zà pohoditti çarqvu Boxyu, ne ostayucchi on nikad ù gnemu, neggo ù dvanadèsto godiscte, kada hotti ocittovatti vmstvo sfoyè, i sfilost mudrosti sfoyæ. Pohodivsci dakle pò obicayi çærqvu Boxyu Roditegli, i vràchiavuchise doma, ostà ù çærqvi Yesus, nestavivscise oni od toga. Posli ne bnducchiga ù druxbi, vràtiscese, dàga isctu s' veliçimi uzdasfij, i suzahmi, i placcem meyu priateglij, i znançij sfoyimi tolikko izvan grada, kolikko ù gradu zà trij dnij: nayposliga naydosce ù istoy çærqvi meyu Vcitteglij, i Razumnijçij, gdi on gnih besidenya sliscasce, i gnih ispitovasce, i gnim on odgovarasce nà gnih sumgnæ, cudecchise sfi koliçci, ne poznayucchi, kakohose ù toliçnomu, ditettu tolikko Vmstvo, razborstvo ipametnost, i mudrost ocktovasce, i sfitgliasce.

Od dvanadeste godiscta ostà ù çærqvi.

Mil-

Millose pocce B. Mayka tuxiti ohimi slàtçimi, i blaghimi rijcmi. Sijnko, sctoss nam vcinio takò? Yà, i Otàç tvoy xàlosni iskahomo tebe? Odgouori Gospodin: cemùiskahote menè? nezhadiahote, dà ù onih poslih, koisu Oça moga, potrebuye, dasam yà? koyæ besiddæ, ako ih ne razumissce druzi, razumissce druzi, razumillaih dobro yest, B. Mayka i sahrànila ih yest ù sarçu sfomu, razmiscgliayucchi pomgnivo, i spametno Otaynosti, koye ù gnih bijhu sakrivenæ. Pò tom toga vràtise Gospodin s' gnimi ù Nazaret, i bijsce podloxan Roditegliem sfoyim: tako velij S. Luka.

Pribivào yest on ù kucchi B. Maykæ sfoyæ, gdi bij zaccet, koyàse sadà nahoddi ù slavnomu Loretu prinesenà od Angela iz Nazaretta. Radi toga pribivarya, bij prezimenovan Nazaranin: ter yosc vecch radi zlamenovànya koye ovo imme xidovski imma, tò yest, çvitni, sfeti i Odijglieni: yère bijsce on çvijt, koyi se roddi iz pruta Yeseova; i koyi nikad ne sahne, ni vuenne, ni sagg niye. On yest Sfetaç od Sfetih, uzdaleceni, i odijglieni od grijha Sfakoga. A onò, sctoye cudnovato ù rijcih Sfet. Yangeliste, yest ovo, Dà Yesus bijsce podloxan Roditegliem Sfoyim; ter ne samo B. Diviççi, koyamu bijsce prava Matti: neggo i radi gnæ gliubayvi, yoscter Yoseffu, koyi za Sfe, dàmu ne bijsçe Otaç bijsce nisctà nemagne sçygnen za Oçà; dayucchi tako nama Sfim koliçim nauk od podnixenstva, i od poslula koyim imamo mij bitti podloxni starijm nasscim. Hotioye yosc nàs naucitti, dà se starisçinnæ radi starisçinstva neimayu. bogli sçijnit i od sfoyih podloxnika, yere Isukarst bij

zvan bij Nazaranin.

Matteri, i Yoseffu podloxan.

Bijsce Yosef dærvodiglia sromah clovik; sfeti razmiscgliayu; i velee, dà Gospodin Isukarst sfeyer ù trudu od dillovanya pomagasce Yoseffa. dà sluxasce pò kucchi ù poslih domacchih sfaççih koyebimu Mayka, ilij Yosef zapovidao, dà cinij. Vxivayu sfeti, razmislivsci posctovanye, i zastidenye onih, koyimu zapovidahu. à hitnost, i veseglie koyimi on poslùscasce.

Posluh Gŏr dò tridesset godiscà.

Prilàgayu yosc yedni, dà pò smarti S. Yoseffa, (koyase dogodi na kon osamnadeste godiscta od Mucanya Gnŏva, negovorecchi od gnæ niscta S S. Vangelisti) Gospodin bij dærvodiglia sam pò sebi. yère bij ne samo imenovan sijn dærvodiglie; neggo yoscter i dærvodiglia, tako pijsce S. Marko: nekase izvan nacinna velè cùdimo od xivota sijna Boxyega upntchiena Bogga ù nasscoy putti; ter dàga slijdimo, i zagarlimo podnixenstvo, i mucanye od tolikko godiscta, koyèye radi nàs obslùxio Yerebuducchi on Mudrost ne izmirna, vijcnaRijc Oçà vijcnoga; nij hotio, govoritti, ni ocittovati pripovidanyem ocitnim Sfijtu, tko bijsce on doKle ne ulize ù godiscte trideseto xivota sfoga, xivecchi ù ubòsctvu, potaynosti, i mucanyu meyu gliu dij.

Pocansci dakle on trideseto godiscte, buducchi dosclò vecch ono vrime odluceno od Boga, ù koye pamet, i sfijst ù clovikku budde izværsna, i razborita, poyde Gospodin iz Galileæ sfoye rodyennæ zemglie k' rijçi Yordani, zà Primiti od S. Ivanna karstiteglia ono vodenno kàrstènye, namistivscise meyu broyem od grescnika Sfeyer dà yucchi nama nauk od

Karstènye prima v rijçi Yordani od S. Ivanna.

podni-

podnixenstva: i kakono on sam recce S. Iuannu, (za buscivscise on uzrivsciga) zà ispuniti çilovitto sfu pràvdu Vangelsku, koyase sfitgliasce ù ovomu snixenstvu: i zà posfetitiyosc, i obogatiti novvimi darovij S. Ivanna, i zà pohrallti ono karstenye sàm sobom, koye sluxasce, zà pripravvu od gnegovva: i za posfetiti teghnutyem sfoyæ pricistæ putti sfæ kolike voddæ, koyæ imahu, sluxiti zà porodyènye duhovno sfih virnih karstyana, neka bise ucinilli sinovi Bòxyi: i zà naucitti Pripovidavçe Vangelske, da parvo neggo uzijdu na pirgulu, i uzmù possao od pripovidanya, nastoye, oprattise, i bitti cisti od sfakkæ griscnæ necistochiæ: tèr nayposli, nekase s' prigodom od karstenya otvorre nebesa, kakonose istinom otvorissce; ter dà pride Dùhsfeti ù priliçci od golubiççæ nad Gospodinna. A Otaç Vijcni uzvelicenom onom rijcyu proglasi. (Ovij yest moy sIju pridraghi, koyi yest menni vele ugodan, i radi koga cinim mir, i prasctam clovikku), i posfidocij, da ye Isukarst gnegov Sijn naravski, istini, i yedinosucni: i velicanstvom, i vlastyu Prisfetoga Troystva Oça, i Sijna, i Duhasfetoga, da budde odlucen, i potvardyen Messctar, i Nancittegl sfega Sfijta.

Osta posfechiena vodda, rijkæ Yordanæ ovim Gospod novim karstenyem, i stecce kripost cudnovato ozdravgliati nemocchnike, koyi bise ù gnoy posli umivali. I sfer isu nikoliçi htilli, karstittise ù Yovdani. Amnozi gubavçi okupavscise nà onomu mistu, gdi bij Gospodin karsten, ozdravisce, i ocistiscese.

Pò tomu dvighnuvscise s' Yordanæ, poy-

de u pustignu , ganut od sfoga istoga Duha, zà arvattise s'çarrom od hudòba, i pridobittiga : neka bi sfak poznao , dase bijsce ù karstenyu oruxao nà boy : ter kolikoye tko vechiæ milosti , i darove primio od Gospodina Bogga , tolikoseye nà vechiu arvagnu , i rattenye spravio : yere nikko , prem , dabi bio nayvecchi sfetaç , nemoxe bitti bez napasti: i nekàsenitkò neprіpadda , illi gnbij sarçe , buducchi napastovan ; yereye bio i Gospodin napastovan , i pridobio yest napastni ka . ucinіogaye suxgna tijm nacinnom , da ako mij ne budemo htitti , ne chienas mocchi , pridobitti ; imayucchi mij nà pomocel , i branu nasscega , istoga Gospodinna , i gnegov nauk , kakonose imàmo arvatti , i s' pomocchi Duha sfetoga pridobitti sfe necilte duhe , i hudobe pakglienne .

Isukarst idde V pustignu .

Ova Pustigna , gdiye Gospodin postio , na hodise meyu Yeruzalemõ gradõ , i Yerikom : to misto karstyanni zovu Quarãtena , illi nascki ceterdesetniça : dvij mirræ zemgliæ od onle daleko yest ona gora , i planinna , s' koye hudoba pokaza Gospodinnu sfà kraglieſtva od sfijta , i obechiamuih darovatti , akobimuse istom padsci poklonio : i zovese gora Vraxya .

Postenye , na Postovanye V pustigni .

Postioyc dakle Gospodin ceterdeset dana, i ceterdeset nocchij , neokusfivsci nicesa , kakono bijsce ucinio Moizes , i Isaiya : i posfetioye Postom sfoyim korizmu sfetu , koyu mij karstyanni imahomo posli bogomillo postitti sfakko godiscte . Ceterdeseti dan ochiutio yest glad , zà ukazati , daye on pravi clovik , i za datti prigoddu napastniku , daga napastvye , kakonoye i ucinio , NayParvo recce

gnemu

gnemu : Cijni , dase ovo kamenye ucinij kruh, dase varx pak dolu, s' verha od çærquæ, nekega puk, videcchi, da letij pò ayeru, poznadu sfi, dàye sijn Boxyi. Nayposli kaxucchimu, i darivayucchi sfa kragliestva, od Sfijta, akobimuse padsci nà tle, poklonio. Alli tasctæ ostassce sfæ ovæ trij napasti. I odàghnana pobixe necista hudoba : à Gospodin, osta pridobitnik, i slavan. Angeli tada nebeski pristupisce, i pocescemu, sluxiti donosfecchi yezbinæ, i yestoyskæ potrebnæ.

Slavodobirnik Gospodina izijde iz òvæ pustignæ, ostavsci sfezan verigami nasc nepriategl u oggnù pakglienomu, nekase i mij ne strascimo, arvattise protiva gnemu, i pridobirt iga.

Pocce tàd Gospodin tutàko cinitti posao, i dillo Oçà sfoga nebeskoga priporucenomu: skuppi Vcenike, dàga ù tomu pomoggu, i naucivsci od gnega nauk nebeski, prospuga, i pripovidu pò sfoy scirini od zemaglia, koyæ bijsce on doscao prosfitliti, i oslobodittì od tesckih, i strascnih tmina od grijha, ù koyihse narod clovicanski nahoyasce potopglien : i sfezati onoga yakoga, i moguchiega oruxanikao koyise bijsce utvardio na sfijtu, i posilnoga vladasce ù miru tako, dase od gnega cignasce gospodar, i çar, i takkise imenovasce.

Vccini Gospodin izabranye od dvanadeste ucenika, koyih imenova Apostole. i ovisu, Pettar i Andria bratya ; Yakob, i Ivan sinovi Zebedeovi ; Filip, i Bartolomeo ; Matteo, i Toma ; Yacob Alfeov, i Yuda Tàdeo ; Simun Kananeo, i Yuda Iskariot : Izabranye od Apostoli

Za ucinitti ovo izabranye iz meyu sfih ucenika

nika, uzijde parvo sam, na yednu glaviççu, daleko od kafarna à pet mira zèglie, dàbi ucinio molitvu, kakono clovik, dayucchi nama nauk; ter dabi priporucio toliko tèxak posao Vicoomu Oçù. Radi toga Izabranyà, i cesta hodyenya nà molitvu ondi; i yer bijsce nà ovoy Glaviççi ucinio oni Priviscgni Razgovor, koyi yest yednò kratko skupglienye od sfega naukka od Izvarsnosti Xivota Karstyanskoga, zovese Gorà Isukarstova. Oruxye, koye uze ovij nasc David, zà boy cinitti, i zà oboritti onoga yadovitoga, i strahovitoga Giganta C,arra od sfijta Luçifera, bij zà isto gnegov Prisfeti Xivot, koyimye sfijtio meyu gliudij. Nauk nebeski; i boxanstvenni, kogayè on gnih naucio; i Cudesa bezbroyna, koyaye cinio sà sfijh koristyu.

Xivot sfeti Gospod.

Bij xivòt Gospòdonov tolikko sfet, i pricist, kolikkose pristoyasce, i razlog hotiasce dà budde Sfetoga od Sfetih, i od vrellà od sfæ sfetignæ. Bij xivòt Boggà Clovikka, koyi prem, dà uze nàrav Adamovu, niscta ne magne nij uzeo grijha od Adamma, ni necistochiù, ni oçqvarnosti, ù koyih narav clovicanska ostà radi grijha. A yere bijsce doscao, kakono lijcnik, za izlijeciti nascæ nemocchi; i pristoyascese, dà s'nemocchniçij opcchij, i dà se syednaci s'gnih slabostyu i zlocestvom, uze yedàn nacin od xivotà obicaynoga, opchienoga, poctenà, i razborita, yeducchi meso, piyucchi vijno, i oblacecchise ù haglinnæ od vunnæ, i od lanna, prem da ubogarski: nekà nebi zaliscna osctrina pristrascila onih, koyi s'gnim imahu opcchitti, i nauk gnegov primiti. Yere

nei-

neimayucchi Gospodin potrebæ od pokorræ, ni od osćtra xivglienya zà platu od grijha, koye on ne bijsce ucinio, ni ih mogasce ucinitti: ni zà nzdarxati pohotinstva putti sfoyæ, koyàsu ù putti nasscoy tolikko bezredna, i neposluscna: à ù Gospodinov bijhu naredna, i izvarsho posluscna sfà hotinya, i poxudyenya razloggu, i boxanstvenoy hocchi gnegovoy: i bivsci on doscao, zà naucitti sfijh, i bitti nama izgled, i ogledallo sfih izvarsnostij i kripostij obrào yest yedan nacin od xivglienya s'yednæ stranæ tolikko izversni, i ureseni sfaççimi milostij gliubaui boxanstvenæ, podnixensfta, ustarpglienstva, tihosti, i pomarzenya nà sfijtovnæ tasctinæ, à à Sçinnæ od nebeskih raskosça: i tolikko pri punni sfih innih kripostij, ù koyihse uzdarxi Vangelska Izvernost, i Sfetigna, dà muse nebi mogla priloxitti niyedna stvar, ni namisliti drugga vridniya, ni od vechiæ Isværnosti: A s'drugghæ stranæ, ù Izglednomu bigliegu tolikko opchienni, i obicayni xivòt, dà biga sfak mogao naslidovati. Yere osćtrina, i pokorenye telesno nij sfarha, ni izvarsnost Xivotà Karstyanskoga; neggo dobar nacin, zà dostighnuti izvarsnost. Zà tò imayucchi mij potrebu od ovoga nacinna radi slabosti, i neposluha putti nasscæ ù obicaynomu xivglienyu, koyeye uzeo Gospodin zà nasc nauk, zagarlimo velikku i xestokku osctrinu, sctò chiemo i posli recchi.

Ovo Prisfeto xivglienye bez grijha imasce sobom udruxenu Sfetignu, i Nauk nebeski pricisti, koga on Naucitegl s'nebba doscad sci pripovidasce. Yere Gospodin Isukarst Nauk nebeski Gospodina nasscega Isukarsta.

Naucitegl od sfijta opchjenni sfih gliudij, vele vecchi oda sfih Proroka Patriaraka, i Vciteglia od zakonna. Onisu bo sfi bijli ucenici gnegovvi, i nemogahu ucitti dobrò; neg go ono samo, sctose od gnega, bijhu naucilli, i culli.

Takà velij Isaiya ù pog 20. Ya isti, koyi govorah, evosam doscao, Parvo govorah po us ta Proroka moyih, sada ya isti vàs ucim.

Kripostisu dobrà vciteglia, dobar xivot, nauk izvarsni, i nacin dobar zà ucittiga i pripovidati. Bioye Isukarst izgled od sfakkæ sfetignæ, dilluyucchi, i besidecchi: onye istinom mogao recchi: Tkochie od vas mocchi menè prikoritti grijhom? Terthi priloxitti posli: Akò vam ya istinu govorrim, zasctomi neviruyete? Yere xivòt gnegov pripravedni dobivasce sçinnu, i vlast Naukku sfomu; i takò cignasce, dàye dostoyan, dà muse imma virovati: yosc cignasce, dàse nemogasce braniti, ni osfitlatti niyedan od onih, koyimu ne virovahu.

Nauk isti, koga on ucasce, priliccan bijsce Vciteglju. Yere mudrost Isukarstova, ir kolikoye Boog, yest mudrost Bogga ne izmirnoga, i primudroga; koya ne morre poghinuti, i ne morrese privariti: i pò Razumuye od Bogga Oça rodyenà, à koliko yest clovik, imasce Vmitelstvo prizvarsno radi Syedigneya s' Vicnom RIICI, koya yest Sijn Boog yedinocucni Boggu Oçu, koyiga od vicnosti rodij vijcnim rodyenyem sfoga ne izmirnoga Razuma: i ere dusca gnegovva vidyasce Bogga pribistro, i pricisto. Zà to S. Ivan Karstitegl recce: Tkò doyde snebba, yest varh sfijh, i sfij docij onò, sctò yest cuo, i vidio.

Razum, i Vmstvo isukarstovo

Iz ovoga kladençа iziscaò yest, kakomò, potocaç, oni Nauk toliko izvarsni, cisti, i korisni: i ouij Zakon Vangelski, viſcgni i Boxanstvenni, koganaſye naucio ustmi sſoymi Gospodin Iſukarst: i zapeccattiogaye Duhomsſetim sſoyim ù sarçih od gliudij, dvighnuvsci pomagukanya Staroga Zakonna; i davsci nam ne samo Zapovidi potrebnæ zà ſtecchi, i dobitti vicno spaſenye; neggo yosci sſittovanya plemenitiya, i izvarsniya.

Nauk, i za kom Vāgelski nebeski

Tkô chie mocchi doſtoynimi beſidami iſtomacciti Velicanſtvo Naukka Isukatſtva. Ono tolikko Vboſtvo dobrohocchno, koyè nàs naucio yeſt, zà prisicchi yednim udorçem oda sſih grijha korrin, vreſſo, i od sſih grijha, xaloſtij, i sſitornih posalà glavu koya yeſt pohotinſtvo? Ona Tihoſt od ovciça, koya dvixe sſæ ne nauidosti, faſærcenya, i pricanya od gliudij? Onæ miloſtivæ suzæ, koyimiſe poliva duſca, dà rodij plod xivota vicnoga? Ouij glaad, i onà xedya od Pravdæ, koyæsu pocetak od milosti, i çvijt, koyi priy vochià od kriposti prihoddi? Ono milosardye, koye pomagayucchi ſiromaſctvo od druzih, sſoyè iſto izlijci? Onà Ciſtochià od sarça, gdi syayu zrakovi boxyæ sſitloſti, kakono ù Zarçalu pribistromu, i priciſtomu? Onij mir, i yedinstvo sà sſimi, koyi cinij clovikka sijnà Boxyega? Ono ustarpglienstvo, i veseglie ù xaloſtih, tugah, i progonsſvih yoscter i priveliçih, koye uzvisuye clovikka varh sſih zvizda nebeskih i primistiga ù onu darxavvu od mira, i pokoya, odkleſe vidde pod nogammi oblaçi, i mugnæ od tuga, i zalostij sſitovnih.

Razgovor od osſam blaxeſtva, i od Sſitta izvarsnih

Alli

Alli yur sćtò hochiù rijti ya od innih cudnovatih sfitovanya Nàſſcegà Spasiteglia, koyasu upijsana ù sfemu S. Vangelyu ? Od sfitta od Cistochiæ, koya nàs cinij Angelom prilicne. Od sfitta, dàſe nepràvdamo; i dà priye izgubimo haglinnu, neggo gliubav Iskarnega naſſcega, illi mir od duſcæ? Sćtòli od sfitta, dàse ne arvemo protiva onezim, koyi nàs progonne? Dàsmospravni, obratiti, druggo lijce onomu, koyibinas udario pò yednomu ? Od Sfitta, dà dobrò cinimo onezim, koyi cine nama zlò : i dà molimo zà gnih? ù cemu slidimo ne izmirmu dobrotu, i dobrocinstvo Boxye.

Daonamye Gospodin i ínne sfitte, kakono viechnik, i od velikoga vicchia Angeo, kovisu zapecachieni ù gnegovvu boxanstvenomu Naukku.

Nij bio nacin magne izvarstan, i cudnovat od pripovidanya, i tomaçenya gnegovva, koyim ucasce, neggo isti Nauk : yere ucasce on s'yednæ stranæ velè lasnò, i cisto, nekàbise neumitelni, i siromaſſi moghli naſititi: à s'drugghæ stranæ bijsce ù gnemu visſina, i dubina veiikka, nekabise pridali, i podnixili Mudri, i Razumni kgnixevniçi : kadgodsé sluxasce prilikami, i pricciçami toliko zà ispugnenye od Proroçanstva, koliko yer bo ovi naçin od uçenya, koyinse velè sluxe Razumniçi; i koyiye lascgni, i bogli zà cegliad puçansku, i tupæ pameti, koyaga i boglie razumi, i lascgnega zapameti; i krenese zà ispuniti dillom onò, sćtò cuye : yosćter i zà pokritti tezimi prilikami Otaynosti boxanstvenæ, koyæ bijhu pokrivenæ ù naukku gnegovvu : tèr i zà ne prosipati

bisèr

biser prid prasçimi.

Ameyu ostalimi nayvecchimi Isvarsnostij, koyæye, kakono Naucitegl Primudri, imao Gospodin Isukarst, bijlaye yednà osobita. Inni bo Mudarçi, i Vcitegli moggu istinu pripovidati, i ucitti yezikkom; alli nemoggu ù dusci razumak prosfitliti, ni sarçæ ganutti, ni datti snagu, zà dillouati onæ stvari, koyæse pripovidayu, i sliscayu. A sfè tò cignasce Nasc Spasitegl: erè prosfitglievasce, pamet i razumak, uxixasce sarça, i utvardyevasce ù dusci Nank nebeski, kogà on ucasce: takò sfidocij S. Pettar Apostol: Gosdodine, velij, kamochiemo poycchi? Rijci imasc xivotà vicnoga. I radi toga govorri S. Marko Vangelista, dà Gospodin ucasce, kakono onij koyi imasce vlast, i gospodstvo varh sfih; i koyi bijsce gospodàr od sarça. Ter zà tò yednom ricyu, i zazvànyem slidisce gnega Appostoli, ostavivsci mrexæ, poslè, blago, i sfà dilla korisna.

Nayposli Nauk Isukarstov yest sok, i mozak sfih nauka sfetih Proroka, i Sfetih Pijsama; kgliuc, zà otvoritti vrata od neizrecennih Otaynostij nasscega Spasenya: Sunçe prisfitlo, koyè sfoyom sfitlostyu prosfitgliuye sfæ tammosti, i sinnæ staroga zakonna: morre veliko ne izmirnæ mudrosti Boxyæ: blago pribogatto C,ærqvæ Xarstyanskæ; kruh nebeski: Kladenaç xivih voda; sfitlost, lijk, temegl, podpor, spasenye, i xivot pravi dusca nasscih, koyæse hochie gnim vicbati, i naucittiga. I prem, dà ovij sam Nauk pò sebi radi gnegovvæ Cistochiæ, lipotæ, vissinæ, izvarnosti, i velicanstva dostoyan bijsce,

dàga

daga sfak slisca, primi i i zagarli : i vas sfijt, daga obgliubi ; nifcta ne magne zà vechiu vlast, i potvardyenye gnegovvo Gospodinye hotio, dase potvardi, i sadruxi s'neizbroynimi, korisnimi, i prieliçimi cudeími : nekàse nemoxe nikko tuxiti razloxita, videcchi, dàye Boog isti Vcitegl, i Potvarditegl ovoga Naukka : ter dà bijhu tolikkæ ; i i tolikko velikkæ istinæ, i pravvæ sfidocbæ, i sfidocanstva, koyaga potvardyevahu, kolicka bijhu cudesa, koya Gospodin cignafce : yerefu tolikka bijla ; i tolikko ocitnà, i cudnouata nà nebu, na zemgli, ù vodah, i où ayeru : i suprac. ch hudobàm, silluyucchihiih, da otijdu iz telesa vlaftyu sfoyom : i na gliudih xivih, i nà martvih ; zdravvih, i nemocchnih od sfaççih varsta nemocchij, takò, dà neima yezikka, koyi jih moxe pripoviditi, ni razumka gliudskoga, koyi ih morre razumitti.

Cudesa re licka, zà potvardit- zi Nauk

I ova cudesa cignafce Gospodin prid ocimma od sfih prid mnozimi razumiçij, i neraznmniçij ; Prid priateglij, i nepriateglij : cignafce ih ù sfakko vrime, i obdan, i obnocch ; ù dnij sfecanne, texatne ; ù sfaççih mistih ; ù çærqui, i pò dvoryu ù gradovih, i nà pogliu ; nà gorah, i pò ravniçah. Cignafce ih kadgod samou ricyu, i zapovidi ; kadgod teghnutyem, i poloxenyem od ruka : kadgod molitvom, pogledayucchi k nebbu ; kadgod sluxecchise stvarij korisnimi, i zdravimi ; kadgod prilikkom nezdravimi ; kakono kalom, zà podatti slijpçu vijd. Cignafce ih ne zà tascu slavvu, illi sfitovnu od gliudij pohvalu, ni zà koyugod korist zemaglsku, illi dobit ; ni zà koyu izpraznu izvvanfcttinu ; neggo nà slavvu sfoga

ga vicnoga Oçà, zà Koristgliudsku, zà utiscenye od tùxnih, zà uslisciti molbæ bogomillæ od oniih, koyiga pròssahu; i nayvlasctito nà pomocch, i korist od ubozih vechie, neggo radi bogattih. Savisce yoscter od recenih uzròkà, nekàbise gliùdi uxèghli ù gliubàvvi Boxyòy; i gnegà poznalli, dà yest on pràvi, i istini Boog: dà onò, sctò on ucasce, nebijsce Filosofia gliudska, priprosta, i potisctena; neggo mùdrost nebeska, priviscgna, boxaànstvena, i dostòyna Vciteglia, koyi biisce zayedno clovik, i Boog.

Nàyparvo od cudèsà, koyàye ucinio Gospodin, bij onò ù Kani od Galileæ nà pijrn, gdìse on nahodyasce zvan s' B Diviçom Maykom sfoyom, i s' Vcenijçij sfoyimi. Zgoddise, dà, ne bijsce dosta vijna nà pijru. Pocce molitii B. Mayka Gospodinna. Odgovori on gnoy: Sctòy' menni zà to, i tebi xenno? Nij yosc dosclo vrime moyè. Poznà B. Mayka odluku Gnõvu; i takò zapoviddi onim, koyi sluxahu, dà posluscayu sfè, sctòbi gnima on naredio. Mallo posli recceim Gospodin, dà napùne vodæ scest suda vodennih, koyi ondì bijhu. Voddase ta obrati tutako ù prislatko, i priugodno vijno. Proglasena blj cudnouata stvar s' velikim zacudyenyem od puka: tada isti gnegovvi Vcenijçi ù gnega virrovasce, i slidiscega s'draxim sarçem, i s'vechiom pomgnom, neggo od priy cignahu, pokripglieni ovim cuddom. Pò tomu moxemo poznatti, dàye B. Bogorodiça Pomocchniçça, odvitniça, i Parciça nassca prid Sijnom sfoyim, koya nàm vprasa, dà se priobràte voddæ od tuga, i xalostij nasscih ù prislatko vijno od Veseglia, radosti, i slatkosti duhovnæ; ter akò ovo vccini, nebuducchi moglie

Vodda ù viino obrachiena cuddo Pavvo.

na, Sctò vam ne chie isprositti; ako gnu budemo millo; i Sarcano molitti?

Poyde Gospodin nà ovij pijr, zà pohvaliti, i potvarditti Xenidbu naredyenu od Boga ù pocetak od sfijta meyu Adamom, i Evom; ter zà zatisnuti usta Eretikom Poluvirçem, koyi su posli istu xenidbu nesfisnò pohullili. A nà ovo mu pijru nij bio zarucnik S. Ivan Vangelista, neggo, kakono Vcenik Gospodinov, buducchi ovò priklàdniye S. Vangelyu, i istini.

Cudesà neizbroyna Gospodinova.

Zà cuddom ovim slidilasu, i dogodillasuse sfà ostala cudesa upijsana od SS. Vangelista, koyasu bijla tolikka, i tolikko razlikka, da draghi Vcenik Gospodinov sfoyè Vangelye zaglavgliuye, govorecchi: Dà Gospodin Isukarst biasce tolikka inna cudesa ucinio, i cudnovatà dilla stvorio dà, hotecchijh upijsati yednò pò yednò, tolikka bise pijsma napijsala, dà ih nebi mogao vàs sfijt uzdarxatti. Zà to ih ni ya, zà ne bitti dugh ù pijsmu, nechiu ovd i posobito ispijsati. Dostaye, recchi, dà glasenye od gnih odletillo yest pò sfoy onoy zemgli i darxavvi od Suriæ, kakono S. Matteo Vangelista pijsce. Vlize glas i ù gradEdessu, gdi bijsce kragl Abagaro, koyi ganut od onoga, sctò cuyasce, dàse govorri od cudesa, koya Gospodin cignasce, i od zdravya, koya davasce sfima nemocchnikom, koyise k'gnemu utiçahu od sfakkæ varstæ od nemocchij, poslamu on poklisara s'kgnigom sfoyom, ù koyga mogliasce, dà biga doscào, viditi, i ozdraviti od dugghæ nemocchi, koyaga mucasce od velè vrimena: à kgigna bijovaka.

Abagaro Kragl od Edesse Vesussu Spasiteglin priblagomu, koyiseye prikazao ù clovicanskoy putti u darxàvvi Grada Ierusale ma posijla Pozdravglienye.

CVosam cudesa, i cudnovata dilla od ozdravglienya, koyasi ucinio, ozdravgliayucchi bez likaria, i bez trava nemocchnike: i glas yest, dà vrachiasc vijd slipçem: cinisc, dà hrommi ù pravno hodde; ocisčchiuyesc gubavçe, izgonnisc hudobæ, i dyavle neciste: dayesc zdravye onim, koyisu ù tesççih, i duzih nemocchih obnemoghli: i darivasc xivot martvim. Cuyucchi ya ovæ stvari od tebe, sumgnim, illi dàsi tij Boog sišcao s'nebba, illi, dasi Sijn Bogga Xivoga, dilluyucchi stvari tolikko cudnovatæ, i privelicke. Zà to i odlucih, upijsati ovu kgniggu, i molitti izassega sarça tebe, dàse potrudisc, doycchi, viditi mene, i ozdravitime od ove nemocchi, koyame tolikko vrime mucci. Cuosam yosčter, dàte Xidovi ne navidde, marmosce od dilla tvoyih, i rade ò tvomu zlù velikku. Ya imam yedan Grad, koyi zà sse, daye malaham, obioni yest, i plenit; i bittichie dosta zà potrebæ moyæ, i tvoyæ.

Ovako Gospodin Isukarst nà ovu kgniggu odgovori: Blaxenssi, ò Abagare, yeresi nevidivsci mene, ù mene virrovao; buducchi od mene upijsano; dà oni, koyichie mene viditi, nechie ù mene virrovati: à virrovatichie, i spastichiese oni, koyi nechie viditi mene. Zà onò, sčtomi pijsceſc, dà xelisc, dàte doydem viditi, imasc znatti, dà sfæ stvari, radi koyih- **Odgovor Kgnigha Gñova.**

ſam poslan, imayuse ispuniti ù ovoy darxavvi, gdi yà xivem: i kakonose ispunne, vratitiſe imam k' onomu, koyimeye poslaò. Netom ya poydem, poslattichiu tebi yednoga od moyih vcenika, Koichiete osloboditti od teſckæ ne mocchi tvoyæ;.i dattichie xivòt tebi, i onezim, koyisu s'tobom.

Ovæ ſe kgnigghæ nahodde ù Euſebia çeſariensk oga libru .i. pog.15. koyi velij, daih yeſt naſcao ù Arkiviu opchienskomu Grada Edesſæ s'Iſtoriom iſtoga kraglia Abagara: i dà biihu upijsanæ Surianskim yezikom, iz Koga ihye on iſtomaccio ù Garcki: alli dà recemò iſtinu, nebivsci, ovæ kgnigghæ upijsanæ od sſætih Vangeliſta S. Otàç Papa Gelaſio, velij, dà su apokriſæ: alli ih ne odmechie, ni osudyuye, kakono laxglivvæ. S. Auguſtin cinij vspomenu od gnih ù sfoyih pismih. S. Efrem Dyakon grayannin Grada Edeſſæ pijſalaç tolikko ſtàr, kolikko Sſèt govorri od gnih ù sfomu teſtamentu. Teodor Studita ù yednoy kgnizi, koyu pijſa Paſqualu Papi caſno, i pohvaglieno od gnih pijſce. A Cedren ù Kratkoy Iſtorij pravvi, dà ù vrime Mihaila Paſlagona Imper: ù godiĉte Gnòvo 1035.tisſuch, tridesſet,i pet, nahodyaſceſe lijpo çiila onà, kgnigga, koyu Goſpodin upijſą Abagaru, i bijſce darxana s'velikom caſti, i posĉtovanyem. Tò iſto pijſce Kardenal Baroniy, koyi, nahodecchi ù tuyih Pijsmih mnozih, i dobrih, prilaga dàye Gn̄ nasc Isukarſt poslào sfoyù Prilikku iſtomu Abagaru, ne rukom clovicyom ispijſanu, neggo cudnovato. Ter dà ye posli Boog ovom Prilikkom ucinio mnogga cudesà; i pò gnoyſu Kaiſtyanskæ voyskæ pridobivalæ Poganne nevirne, i nepriateglie sfoyè.

Sſè,

Sfè, sctò bijsce ù onoy kgnizi Gospodin obechiao Abagaru, pijsce Eusebiy, dàseye ispunilo, pò Vzitcastyu Gospodinovu nà nebesa: yere poslà Gospodin yednoga sfoga Vcenika od onih sedamdeset i dva, imenom Tatea ù Edessu, dà bi on ozdravio kraglia, i sfè kolike nemocchnike, ù onomu gradu; i prosfitlio ih sfitlostyu Sfetoga Vangelya; i obratio ih nà S. Virru: takò i ucinio yest.

Alli kolikose vechie uzmnàxasce slavan glas od Gospodina, tolikose vecchma uxixasce zavidost, i slohotinstvo Poglaviça, pijsalaça, i Farizeova protiva gnemu. Yere Sfeti Xivot Gospodinov tolikko xivglienyu gnih suprotivan bivsci, i rasparscayucchi on sfoyim naukom maglu, tminnæ, i opacinnæ od gnih uvedenæ ù onù Opcchinu; i karayucchi gnih s'velikom varlostyu radi iziskanya tasctæ slavvæ, pohotinstva gnih, i ostala ne podobstva, koyà gospodovahu ù gnih sarçih, obrachiahuse, kakono mahniçi suprocch likaru, koyi htiase gnih lijciti, i podnositi i nemogahu ocimma nezdravimi toliko velikku sfitlost: vàs puk, cudecchise ò sfetigni Gospodinovoy, gliubgliasce gnegovvæ besidæ: i ganut dobrocinstvij gnegovimi, uzvelicaicega, i priveliççim castenyem pocitascega. A suprotivno, sçinna, cast, i dobit Pijsallaça, i Fariseova pomagnkavasce: zà to bijsce gnih su procch Gospodinu neizrecen na nenavidost: xegliahu oni, i istkahu velè, dà biga koyimgod nacinnom pogubilli, i dvighnuli s'prid ociyu; nekabi utemeglilli takò zlob bu sfoyù, i zlò xivglienye.

Nayparvo namislisce, ozloglasitiga prid pukom ù xivglienyu, i opchienyu, govorecchi, dà on bijsce gresçnik, i priategl od gresçnika,

Pregonstva od Pijsaça i Farizea.

Zloglase Gospodina vidovi.

hudæ cegliadi, i zlocinaça. Dà nesſetkovaſce dne sfecanne, i blagdane, i gnih Subottæ; i dà ne obsluxevaſce Zakon Moizeſov: dà bi iſce clovik raſkoscan; piaſce vijno; dà uceniçi gne govvi ne xexinahu, ni poſtiahu.

Nayposli, dà bijſce Samaritanin poluviraç proklet; i dà bijſce s'gnim hudoba, i ù gnemu dyavao. Pogardyevahu Nauk, govorecchi, daye ſuprotivvan zakonnu, i nauku Moizeſovu od Boga podanomu, kogaye Moizes ucio; i Mudarçi, i sfi ſtarçi od Zakonna. I prem dà biahu cudeſa Gospodinova tolikko ocitna, koriſna, velicka, i pribiſtra, dàſe nemogahn pokritti, ni zatayati; niſcta ne magne onijh naopako hugliahu: illi govorahu, dà ih cinij s'pomocchi Belzebuba dyavla; imayucchi dogovor s' dyavlom: illi iskahu inna vechia cudeſa s'nebba.

Hotiſsce yoſc, uhititiga,, i obaditi ù ricih kakono Smetnika, i Smutnika od puka, i opcchinæ; ter kakono dà sfittovaſce, ne plachiati çarrinu Rimskomu çeſarru, iskusſuyucchigà; Bijſceliyu doſtoyno, i dopucteno plachiati, alli ne?

Drugovye ſobom privedoſce boynike, i sluxbenike Irudda Kraglia, kadà Goſpodin pripovidaſce, zà cutti od gnega, koyugod beſiddu nà gnih zlù sfarhu; i zà imatti uzrok, uhitiga. Napaſtovaſcega zà tò, kadmu dovedoſſce xenù onù uhichienu ù prigliubodivſtvu, is cтucchi od gnega, scto ſe imaſce od gnæ ucinitti. Nekà akòbi rekao, dà gnu kamenyem ubiyu, zapovidayucchi takò zakon, prikorèga, dà ye ne miloſtiv: akolibi rekao, dà yoyse proſtij, i odriſcenye podà, dàga obadde zà nepriateglia od zakonna Boxyega, dobivayucchi oni, scto htiahu.

Alli

Alli sfæ gnih zlochiudnosti, i zlobbæ ù nisčtar propadahu. Zà to i odlucisce oni, ubittiga, i uzetimu xivot posilno.

Xidovska Odlukka, zà pogubiti Gna, Kad Lazara uskarsnu.

Hudu tuy odluku ucinisce nayvlasčtito, kadà zacussce, i vidisce, da Gn̄ vrati od martvih na xivòt Lazara, uskarsnuvsciga izgrobà nà kon-cetèr dnij. A erbo cuddo ovò bijsce novvo, i zamirno; ter ucigneno ù clovikku rodda plemenita, casna, i poznana; prid ociyu od toliççih sfidokà, dàse nemogasce zatayati; mnozise radi toga obrac hiahu, i virrovahu ù Isukarsta, skupiscese Poglaviçe, Possechieniçi, Skribi, i Farisei, i vcinisce veliko Vichie, ù komu bij pò vsta nayvechiega Poglaviçe odluceno, dà potrebovasce, da yedan clovik umre, neka vàs puk nepoghinne. Alli oni isti ne razumisce, sčtò htiasce Dvhsfeti recchi yezikom onoga Pogliaviçe: to yest, da Boog bijsce odlucio, dà nasc Spasitegl, i gnegov vijcni Sijn ù clovičtvu umre nà krijxu: nekà vàs narod Clovicanski ne poghinne; neggo dà dobudde, i primi xivot i spasenye: yere nemogasce niyedna silla, ni Vlast, ni zlobba, uzeti xivòt Gospodinnu, akò on nehtiasce: pacek ni skratitimuga, ni pospisciti smart naymagni yedan hijpparvo, neggo bijsce on odlucio, buducchi on Gospodar od sfih vrimena, casa i hijpa.

Doscadsci dakle vrime od gnega odluceno, Sluximu zlohotinstvo onih nesrecchnih Xidova, koyiga tolikim ggnivom, i zlobom progognahu, zà ispuniti onò, sčto bijsce gnegov, vo Velicanstvo naredilo. Bijsce Gn̄ sfarscio tretye godisčte pripovidayucchi, i prosyayucchi kakono pravo sunçe od pravvdæ, i istinæ sfijta, zrake sfoyè od nebeskoga Naukka,

od darxàvve dò darxavvæ, od grada dò grada, od ſelà dò ſelà; ſadà ù Yudei, ſad ù Galilei, ſàd ù Samarij, isctucchi, kakono dobri Paſtir pò goràh, i pò poglih ovciççu izgubglienu, i podnoſſechi neizmirnæ tughæ, trude ubosctvo, ſſuprotivsctinæ, zijmu, topliјnu, umorenya, progonſtva, i ozloglaſſenya: ucecchi obdan, i obnocch: i vazda kakono Otàç pravi, branittegl, i ſpaſitegl naſc, opravgliayucchi posſao od ſpaſenya naſcega, zà izvarſcitti, i doſpitti onò, sctò toliko xudyaſce; i sctòmu bijsce vicni Otàç priporucio, on iſti hochiòm ſvoyom slobodnom pridda sam sebe ù rukæ od grescnika. Zà to poyde nà onò miſto, gdi on hotiasce, ucinitti od sebe posſetillisćte, to yeſt, ù grad Yeruzalem, nekàbi, tolikko mukka gnegovva bijla pogardyeniya, Kolikko miſto bijsce opchieniye, i slavniye.

Vlize ù Yeruzalem yassuuchi smerno.

Allı ye htio ſada uliſti ù Yeruzalem yaſſucchi nà yednoy osliççi, i gnæ pullichiu, i bitti primgliē s'veliçim vesegliem, i radoſtyu s'graniçami od maslina; i od palama, proſtirucchi mnozi pò tlèh haglinnæ sfoyæ, i vapiucchi sfi koliççi yednim glasom: Blagoslovglieni, koyi dohoddi, ù imme Gospodinovo: ſpaſi nas nà viſinah od neba: zà ukazati nam, i podnixenſtvo sfoyè, yaſſuchi nà priproſtoy xiviniççi; i veseglie sarça sfoga, videcchi, dàse priblixaſce vrime naſcega spasenya, i odkupglienya; i onoga primirisnoga, i prislatkoga posſetiliscta, koye on nà ottaru od Krijxa, imaſce prikazati zà posluh, i caſt Oçà sfoga vienoga. Ter zà ukazati, i odkritti lasnò promignenye, i privrachienye slabba sarça gliudskoga: i danij nà sfijtu ſtvari, ù koyuse moxemo uzdatti, poklise takò barzo promignuye. Prosſi yese,

dà

dà budde propet, i krijxu pribiyen, i magne ſçiјgnen od Barabbe, onij, koga pet dana od priy biahu primili zà Sijna Davidova, Sfeça od sfetaça, i Kraglia sfoga

Pacek ù oni isti dàn od tolikka veſeglia stoyecchi vas grad Yeruzalem ù privelikoy radosti, bivsci ulizao, i ſtao ù templu, i çærquii boxyoy dò vecera (takò velij S. Marko) ne nayдеſe clovik yedàn, koyibiga zvao nà rucak, i nà blagovanye: takòmu bij od potrebæ, da lacan, i gladan poyde ù Betaniu nikoliko miglia dalekò od Yeruzalema nemilogà, ù Kuchiu Martæ, i Mariæ Mandalinæ ſeſtàra Lazarovih, blagih gnegovvih primiteglіçà, i prihraniteglіça: iz kogà misſa zautra dan ne tom sfanù vratiſe ù Yeruzalem neharni radi xèyævelikkæ, i zamirnæ xegliæ, koyu imasce od spasenya on oga Grada.

Bivſci dakle doſcao dan oniſ, ù koyi Xidovi pò obicàyi blagovahu Yagagnça Vazmenoga, htij Goſpodin obsluxiti zakon Moizeſov; i dvighnuti ſinnæ, i prilikkæ ſtàræ; i ucinittiſe on posfetillisćte prilikovano, kakono pravi Yagnaç, koyi dvixe grijhe od sfijta, nà mistu, i ù vrime, ù koyeſe cignasce posfetillisćte Boggu od Yagagnça Xidovskoga. Vecerræ dakle Zakonitæ Boxyu naredbu bivſci iſpunnio, druggu on otàynu naredi vecerru zamirnu, i cudnouatu, toyeſt, Potàynoſt Prisfeto: Sakramenta, i Sfetoskrovya Tijla, i Karvi sfoyæ.

Goſpodin obsluxi zakon od Yagnça Vazmenoga.

A Sfeti Ivan Vangelista pijſce, dà parvo, neggo naredi SfetiSakràenat odEukaristiæ, znayucchi on, dàOtaç nebeski biaſce ſtavio sfæ ſtvari ù rukæ gnegovvæ; i dà on bijſce doſcao od Bogà; i dà se k'Boggu vrachiasce, dvighnuse s'tar-

pezæ,

pezæ;i slimivsci s'sebe haglīnæ sfoyæ,i uzamsci ogarnac,pripasſaga; i uli vsci ù sud vodæ,pocce umivati nogghæ Vcenikom sfoyim ; i otiratijh ogarnacem pripasſanim. Takò namahtij vkazati ù vrime diglienya sfoga ovij nasc Goſpodin vechia zlàmenya ne izmirnæ sfoyæ gliubavi, i podnixenæ blagoſti: pacek ovim naukkom vecchma namapriporuciti podnixenſtvo, i umiglienſtvo, koyeye temegl, i poduminta sfijh koliçih kripoſtij; i posobito dobrò od Izvarsnoſti, i Velicanſtva Kaſtyanskoga. Tako onezimi iſtimi Rukammi, koimi biaſce satvorio nebbo,i zemgliu; i ù koyega vlaſt Otàç biaſce ſtavio sfæ ſtvari, kakono zaboravivſci sfoye Velicanſtvo, kleknu prid noghæ ſiromaſckæ od ribara: i pocce ih umivati; i nij pomarzio, cinitti, i dillovati ovij priproſti, i potiscteni posao od umivanya: yoscter i umivſci nogghæ onoga izdaynika, koyiga toliko mallom çijnom biaſce prodao; za pridobittigà nà pokorru, akòbi bijlo uzmoxno, ovom ne proçinivvom gliubavyu, i podnixenſtvom.

Vmiva nogghæ Vcenikom.

Do varscivsci Gñ, umivati nogghæ sfim koliçim; i nagovarati Vcenike, da ono iſto oni cine yedan drugomu, sctò biahu vidili, dà ye on gnima ucinio, naredi Prislàvni, i Prisfeti Sfetoskrovni Sakramenat Tijla sfoga,i Karvi, koyi imaſce bitti Posfetilliscte, i pichia dusca nasſcih, i sfih Karſtyana pravo virnih, syayucchi iz sarça sfoga zrakoye, iskræ, i plamene gorusctè od gliubavi. Gliubecchi bo Gñ Izukarſt çærqvu sfoyũ Vireniçu toliko ſarcannom gliubavyu,; i toliko uxexenom,i neizmirnom gliubeznĩ, dà se nenahoddi yezik ſtuoreni, koyi to moxe izrecchi,imayucchise od gnæ dijliti, cijni iſta gliubav, dà iznayde, i namisli

Naredba od S. Skramẽta Tijla Boxyega.

yedàn

yedàn nacin; dà dilivscise iz umarloga xivotà, oſtanne nisčta ne magne s'gnom ù druxbi, i za Prislatko gnæ utiscenye, i naſitenye, i xivòt duhovni: pacek na vicna uspomenu od onoga; sčtò biasce ucinio, i pritarpio radi nasscega spasenya. Yosčter onò, sčtòse imma vecchma razmisliti, yeſt, dà ù ovu iſtu noocch Mukkæ sfoyæ, kadàse pripra vgliahu Gnu nayvechiæ bolleſti, biccevanya, i mucenya, on g'iubvenni od dusca gliubovnik pripavvi nama ovu prislatku yezbinu, i boxantvennu pichiu: tere priblixanya od smarti xeſtokkæ s'toliçimi mukkami, koyæmuse spravgliahu, znayucchi on biſtro, i ocitno sfakka imayucchi ih prid ociyu duscæ sfoyæ, ne smutise, ni smetose nisčta priblago, i prigliubvenno sarçe gnegovvo, ne omarznuvsci ni marvæ ona iſta gllubav, komih on imasce pritarpitti, i podniti.

Zà naredbom Prisfetæ Vecerræ i posli dugga, i prizamirna razgovora, koga vceini Vcenikom, posfetivscijh Redom sfetim Misnike, i Popovve Vangelskoga sfoga Nòvvoga Zakonna, i zàhvalivsci pisançom Oçù vicnomu zayèdno s'gnimi poyde ù vartal Getseman; i odvede ſobom ſame trij Petra, Yakoba, i Ivanna, oſtavivsci oſtale: Poccese ſtrasciti, i xaloſtiviti, govorecchi gnima: Xalosna yeſt duſca moyà dò smarti: cekayteme ovdi, i bditte zayedno sàmnom, dayucchi gnima naznanye, kakono priategliem prixalosnu, i prixeſtokku tugu, ù koyse nahodyasce dusca gnegovva, i koyu on dobrohocchno hotiasce, i gargliasce, dopusčtuyucchi, dà clovicanska put gnegovva tærpij. Dayucchi nama Nauk, vtiççatise nà molitvu ù sfih nasscih tugovà- Molitva ù Vartlu.

nyih

vyih, i xalòſtih : i dàse pridamo vazda, i spusčtamo ùrukæ Boxyæ. Odſtupivsci od gnih, kolikobise odvargao Kammi, proſtrise, i proteg-nu nà tlè, i padsci nà lijçe sfoyè niçe, uccini molitvu, i recce: Occe moy, àkòye uzmoxno, mimoscla mene cassca ova; alli se ne ucijni, kakono yà hochiù, neggo kakonoye drago tebi. Tim nàs ucij, dà zà sfè, da nassca slabba, i i neyaka narav chiuti mukkæ, i boleſti; i xelij, oslobodittiſe od gnih; nisčta ne magne imase onà pokripgliena, i pomoxena boxyom miloſtyu ſpuſtiti, i pridatti ù blagoslovglienæ rukæ Boxyæ, nehtecchi nisčta vechie od onoga, sčtò Boog hochic; yere koyagodir nama ſtvar budde doycchi od Oçà toliko gliubexglivva, ne chienam mocchi, neggo bitti boglia, i korisniya zà dobitti slavvu nasscu, i dobro vikuvicno.

Znoy karvavi na molitvi.

Trikrat ucinivſci ovù molitvu, nà tretyemu moglienyu, uhittiga tolikka tuga, i xaloſt, dàse pocce, znoyitti kærvàvim znoyem, tekucchi kapgliæ, koyæse prolivahu, i teçiahu pò sfèmu tijlu sfetomu, i padahu nà zemgliu. To nàm ocitto sſidocij, dà su bilæ boleſti, i mukkæ Isukarſtovæ varlæ, i xæſtokkæ, koyæye, pritarpio radi duſca nasſcih: poklesamo razmiscglianye gnih uzrokova yedàn plood takò novvi, i nikadar necuvenni ù onomu Goſpodinu, koyiye, i kripoſt, i yakoſt, Bogga sfemoguchiega. A buducçhi gliubav tolikko velikka gnegovva, i xudecchi on slavvu boxyu, i spasenye clovicansko neizrenennom poxudom: i videcchi, da kolikobi vechiu mukku pritarpio za grijhe nasſce, tolikko cignasce vecchma zadovoglno caſti, i posčtovanyu Bogga uvridyenoga: i obilniye odkupovasce clovikka suxgna, hotti, dà buddu prigliutæ, i pri-

xeſtok-

xestokkæ bolesti, i mucenya gnegovva, nekabi takò bilo izvarsniye odkupglienye nasſce.

Zà toye zàtvorio sfà vrata, prozkovàbimu mogla doycchi koyagod zrakka od oblahscanya, i utiſcenya; i pridda ſam ſebe ſilli, i oblasti sfih bòlestij, i muka. Muccahuga sfi grijſi sfega Narodda clovicanskoga, i poſobiti sfahoga clovikka, vcigneni od pocetka sfijta; i koyise imahu ucinitti dò sfarkæ, stoyecchimu sfi koliççi prid ociyu neizbroyni, kakono pijsak, i parxina morska, pripunni sſakkæ neciſtochiæ, i nepodobsctinæ. Muccascega nehàrnost puka Xidovskoga koyimu tolikko zlò vrachiasce zà neizbroyna dobrocinstva od Gospodina primgliena: yosc poghibia, i poghinutye istoga puka. Davascemu tugu, poznanvc, da chie vecchi dio od gliudij neprimitti koristi, i plodda od çijnæ pridrag hæ, i privridnæ kærvi gnegovvæ: i zàtò dabi ostao; puk onii yecchim mukkam tolikko podloxan, koiikko doſtoyniye bijsce bijlo dobrocinstvo mukkæ sfoyæ od vicnæ hàrnosti.

Muccascega yoscter xalost, i tuga Prisfetæ Maykæ gnegovvæ: poghinutye vicno, Yudæ Iskariota ucenika sfoga: slabost, i ſagriſcenye Petra Apostola: pobighnutye, priſtraſcenye, i rasparscanye ostalih sfih vcenikà. Sfæ ovæ stvari oxijmahu prigliubvenno ſarçe, i priblagu duſcu Gospodinovu: on bo radi bitya, i izvar snosti tijla sfoga (buducchi zacèto, i stvoreno ſamom kripostyu Duha sfetoga od pricistæ divicanskæ kærvi, takò, i bij nayizvarsniye oda sfih innih telèsa) vechie chiutyasce naymagnu bolest, neggo inni gliudi nayvechiu radi straha od smarti, kovu rmasce prid sobom; i koyaye clovikku toliko procch naràvi, koli-

kolika yest gllubav od xiuotà, i yosc bijsce ve-chia od xivota takovva, kakov bijsce xivòt onij Gospodinov, koyi doſtoyan bijsce, bltti gliubglien vecchma, neggo, sfi koliçi xivoti ſtvoreni innih sfihgliudii.

Priloximmo k'sfemu 'tomu varſtu xeſtokku od gliutæ ſmarti, koya biaſce, umriti çav limi pribiyen nà krijxu: smart prigliuta, prigorka, i naypogardyeniya s'toliçimi psovkami, sramotenyij, i kletvami. Nehtie moyſe cuditi, daye hochiom sfoyom ù onij càs Gospodin dopuſtio, dà uzrenye, i prikazanye biſtro, i xivo od sfih ſtvarij gorurecennih potmaſti, i zaſtupi takkim nacinnom onò prisfitlo sunçe od pravdæ: i onù prislavnu prilikku obraza sfoga priobrazi: i dà budde sfoyà dusca toliko pritisnuta; i onà izvarsna put toliko od boleſtij potisctena; i sfà sfoyà ochiuchienya ſmetena, dàse sfè tijlo gnegõvvo smuti; i oda sfih ſtrana otvorri:i takòse pocce priciſta karv gnegovva izlijvati, i tecchi s'tolikom obilnoſtyu dò zemgliæ, znoyecchiſe karvavim znoyem, padayucchi kapgliæ nà tlę?

Vdà sfà Gospodinova pocesce, chiutiti posobiru bolleſt, koyu tarpitti imasce sfakko pose. Yerese gnemu ondi prikaza, dà glava imasce, bitti okrugnena, i probadana oscťrimi draccami; occi pomarcanæ suzammi, i pgliuvotinami; vhha muccena ſramotnimi psovkami, i kletvami; lijza udarana gvozdenimi rukammi; obraz vàs popgliuvan gardimi slinami; yezik napoyen oſtom, i xucyu; brada, i koſsæ oskubenæ; parſi probodenæ kopyem; plechia izorana, i izderàna biccimi; nogghæ; i rukæ probodenæ, i krijxu pribiyenæ gvozdenimi çavlij; uda ù zglobih izvijnuta; i nayposl i sfè

tijlo

tijlo izruxeno, izragneno, odsfudda, i razteghnuto karvavo nà krijxu. Istin om sfemusce to prikaza s'tolikom bistrostyu, i naglostyu, kakono, dà sfètadà tarpgliasce: à yednim cudnim nacinnom, i boxanstvennim naredyenyem, uxivayucchi gnegovva sfeta dusca izvarsni izgled od Boga, i buduochi blaxena, htij Gospodin dà okusi, i ochiuti toliko xestokku gorkost çicch obilniyega odkupa, i vechiæ platæ za grijhe nasce: i zà ocitovati, dà on bijsce pravi clovik; i dà uzimasce slabost naravi nascæ, nekàbi nas pokripio yakostyu boxanstva sfoga: i dà onà tuga, koyu on kazasce ù toliko xestoku poslù, i ù onoy xalosti, Koya muccasce farçe gnegovvo, bijsce tuga nassca: à dà yakost, i hrabenost, koyu imahu, imatti Sfeti Mucceniçi ù gnih mucenyih, nebijsce gnih, neggo ovoga Gospodinna.

Nebi cuven Sijn pridraghi od Oça nebeskoga ù ovonu prosenyu, koye izlazasce iz slabæ putti: put bo bixasce od bolestij, i od muuka: prem dà bij cuven od stranæ duhovnæ; koyàs e zove strana gorgna duscæ nascæ: ova hotiasce, dàse ispumi ù sfemu hotinye Occino: nekà mij razumimo, daye velè vechia kadgod milost boxya, nedopustiti nàm onò, sctò od Gospodina Bogga prossimo radi bezrednæ, i slabæ putti, i naravi nascæ, neggo dà namse dopusti: ter dà sfæ molbæ nascæ imamo vazdà spustiti ù rukæ boxyæ, i spodobiti ih s'dobrohotinyem hochiæ boxanstvennæ.

Alli zà sfè, dà nij htio Otàç nebeski oslobo ditti prigliubvenoga Sijna sfoga od onæ tughæ, i smartnæ arvàgnæ; nisctane magne, poslà k'gnemu s'nebesa Angela, (bioye ovij

Sfeti

Prikazamuse Angeo Mihail

Sfeti Mihailo Arhangel, pijsavsci tako S. Bonaventura) dà biga pokripio, i razgovorio, i spovidio odluku Occinæ boxyæ hochiæ: i slavyu, koyu imasce primiti Boog: i spaseno dobro, koye radi mukkæ gnegovvæ imasce dobitti vàs Narod clovicanski: i pridobitye slavno, koyechie ftecchi od dyavla, od smarti, i od griiha: Dàse imasce zà onò podnixenftvo, i muccenye od krijxa, Imme gnegovvo vzvisiti, i posctovatti odasfih ftvarij ftvorenih. Alli nekase, i ù ovomu utiscenyu zacudimo od prismernoga Vmiglienftva pridragoga Spasiteglia nasfcega, koyi buducchi Kragl od sfih Angela, kakono zaboravivsci velicanftvo sfoyè priviscgne, htij, bitti razgovaran od Angela slughe sfoga: i buducchi on sfemoguchia yakoft Bogga Oçà; i onij, koyi moguccħ-ftvom sfoyim vlada, i vzdarxi vàs ovij sfijt, htii primiti oblahscanya, i utiscenya, od ftvorenya sfoga: yerese bijsee podnixio çicch nafscæ clovicyæ naravi, vkazao se yeft mallo magni od Angela, i poniixi, i nekase ùrazumimo zayedno, dà molitva nafsca ucignena, kakonose imma, cinitti, vazda doftighne sfarhu sfoyù: yere illi nàs Boog obrani od tugovanya, kadga molimo, illi nam dayesnagu, dàga pritarpimo, i s'uftarpglienyem dà vesfelo podnesemo. Sctoye drugga miloft vechia, (velij S. Gargur Papa) koyunama darijva Gofpodin Boog, neggo dabi nam dao onò, sctò mij profsimo.

Sliscavsci dakle Yesùs odluku hochiæ Oçà vicnoga, sfarsci sfoyù duggu, i farcannu molitvu, i dvighnuse s'zemglie (gdì bij posli sagradyena yednà çærqva, (pijsce tò S. nasc Gerolim) oftavivsci nà yednom kamenu ondi zlamene, i obigliexe kolina sfoyih; i poyde

k'ucenikom, koyi bijhu zaspali : i recce gnima Spitte vecch, i pocivayte: Ettoye doslo dobba, i Sijn clovicanski bittichie izdan ù rukæ odgriscnikà.

Govorasce yosc on s'gnimi; tèr etto doyde Yuda Iskariòt s'mnosctvō veliçim od gliudij oruxanih, dà biga gnimi pridao ù rukæ. Postupi tàd nà prid Gospodin, Pastir dobri zastraxu Vcenika sfoyih protiva nepriategliem; terih upijta, Koga oni iskahu: Odgovorisce oni, dà iskahu Yesussa Nazaranina. Recce gnima Gospodin: Ya yesàm. A oni zacuvsci ovæ riici, otijdosce nà zada, i padosce nà zemgliu. Odkle nebi bili ustalli, dà im isti Gospodin, koyijh yednom ricyu bijsce obàlio, nebi bio dopustio, dà ustannu. Vkaza yosćter, i ù drugoy stvari mogucchstvo sfoye, i dobrotu; i dà on hotiasce dobrovoglno mukku tarpitti: Vpijta ih opeta, bivsci oni ustalli; Koga iskahu? Odgovorisscemu: sćtò, i priy. Tadà zapoviddi gnim Gospodin, dà ne teghnu niyednoga od ucenikà gnegovvih.

Pristupi tàd Yuda Iskariot, k'Gospodinu, i reccemu: Zdravmisi Nauciteglin: i çelunuga ù obràz. Alli zà sfe, da Gospodin znasce gnegovvo izdaystvo, s'tihostyu zamirnom odgovorimu: Priategliu, nà sćtòsi doscao? Sfeti Pettar, koyi, cinecchi Gospodin molitvu, bijsce bio sanàn, uzrivsci mnosćtvo gliudij oruxanih, izvaddi màc sfoy, i poteghnuvsci odsijce desno uhho Malku sluzi Poglaviçe çærquenoga. Recce tàd Yesùs Petru: Postavvi màc ù noxniçu: Nechiescli tij, dà ya piyem casscu, koyu daye menni Otàç moy? Vzdarxà ovimi, i innimi rijcij Gospodin Petra; i teghnuvsci uhho Malku, ozdravvimuga. Vhìchi enye ù Vartlu.

Obratisse tàd k'Poglaviçam od Templa, i k' stariscinam od puka, koyi bijhu doseli, i recçe gnima: Kakono nà lupexa doscliste nà mene s'maccij, i s'kopyimi? Alli ovò yest vrime vasce, i vlast od tminà. Tadà bij oni pritihhi, i priblaghi yagagnaç pridàn proxderavvim vukom, i poglaviçam od tmina hudobàm, nekàbi pò rukæ sluga gnih, i razboynika ispunilì yadovitti ggniv sfoy, i sfakka mucenya nà gnemu, koya buddu htitti, (ne vadecchise izmeyu sfih isti xivòt dò smarti, kakono bij pridan Sotoni Sfeti Yob, alli nè dò smarti.) neggo dà ucine suprocch Gospodinu sfè, sctò buddu htitti, mucecchiga dò smarti nà krijxu.

Pocesce dakle tutako, i vargosce usilnæ rukæ nà Gospodina stvoriteglia od sfih stvarij: sfezascemu pritvardo konopçimi blagoslovglienæ rukæ gnegovvæ, koyæ, bijhu ucinillæ tolicka cudesa: à tò ucinissce tolickom særditostyu, i nemilostyu, dàmu koxu okó lakata odrisce: takoga odvedosce sfezana pò uliçah opchiennih s'velikom pogardom, sramotom, i rugom: sàdga porivayu, sàdga potexu, sàdga smuçayu, poçekavsci, i mallo pristavsci: Ostavisceega Vceniçi obkruxena od karvnika, i nepriateglia gnegovvih: Kadgod harlec hi, i hitecchi barzo postùpahu, pogledayucchiga varlimi, i ggnivnim obrazom uxexeni: nisctane magne Gospodin priblaghi s'krotkostyu, i tihostyu velikom od ociyu sfoyih, i s'oblicyem boxanstvenim, Koye pò sred toliççih pogardyenya, i psovaka nij moglo bitti poemigneno.

Nayparvoga tako sfezana odvedosce ù kuchiu Anne poglaviçe, koyi bijsce Tast Kaife, koyi bijsce onoga godiscta Poglaviça çærqvèni. Vpijtaga tàd Anna od ucenika gnegovvih,

i od naukka: Odgovorimu Gospodin Yà sam ocitno pripovidao puku: yasam ucio nà misstih opchienskih, i ù templu, gdise kuppe ssi Xidovi, à ù potaynu nijsam govorio nisfta. Cemù tij od mene to iscteſc? Iscti od onih, koyiu slissali mene: i oni znayu onò, sctosam ya govorio. Odgovorivsci takò Gospodin, ye dân od sluga Arinih, gvozdenomga rukom varlo pò obrazu udarri, govorecchi: Takòlise odgovàrà Poglaviçi? Reccemu Yesùs: Akò sam zlò odgovorio, posfidoci, i ukaxi, ù cemù; tolisam dobrò, zàsctome udarrasc? O sarçe poganno, i nemillo: ò ruko zlocesta, i nesrecnhna. ò ruko prokleta, koyasi toliko xestokò udarila, i porazila onij prilijpi obràz, i ostavila nà onih lijçih boxanstvenih kærvavæ modriçe, ù koyase Angeli blaxem izglèdayu. O Gospodine tihhi, i blaghi; dà ye bijla potreba zà nassce spasenye, obratiobi bio yose opeta lijça tvoyà porazitegliu bez smuchienya sarça tvoga prismernoga. Prid Annò prima zausenıçu.

Posli toga pogardyenya odvedosscega, ù kuchiu Kaifinu, gdise bijhu Mudarçi od zakonna, Stariscinne skupili. ovdi, iscucchi ssfidokke, i nenahodecchi, nggo krive, Poglaviça çærqvenni Kaifa zaklega od strane Bogga xivoga, dàbi rekao gnima, Tkò on bijsce? Odgovorimu Gospodin istinu: à oni zaslipglieni gnih zlobom, i ggnivom prid tolikkom yasnom ssitlostyu, rekosse, dàye psovkom velikom opsovao: i zà to, dà bijsce dostoyan smarti: takoga nepodobniçi ù obraz popgliuvassce, i zauscavasce, scpotayucchi se gnim, i rugayucchise ne pristoyno, i govorecchi: Prorokuynam Isukarste, tkòteye udario?

Nemoxese bez groznih suza izrecchi, ni

Mucenya Gňova pos ſunocch.

pripoviditi, kolikaſu bila mucenya, pogardyenya, i poruganya, koyaye Goſpodin ù ovu xaloſnu, i boleznu nocch pritarpio. Yereſu' bile tolikka, daye S. naſc Gerolim upijſao, dàſe nechie uzaznatti dò ſudgnega dnevvi. Razboyniçi, koyiga cuvahu, porugovahuſe, gnim zà igrù, i zà pridobitti sàn, gnimſe ſcpotahu, i kakono mahnittim zaigravahu: pgliuskahigà udarahu, zauſcavahuga, pogardnimi pgliuvotinami prikrasni, i boxyj oni obràz pogagnahu; pàk pokrivſcimu ubruſçem prilijpæ occi, udarahuga govorecchi: Gone: ay, tkòye udrio?

Tarpecchi milli Goſpodin sſè koliko s'nepridobitivvim uſtarpglienſtvom, i s'tihoſtyu ne proçignivvom ſarça sfoga prigliubkoga, koye bijſce vecchma mucceno grihoròm onih razboynika, neggo iſtimi mukkami, koyæ on tarpgliaſce.

Alli onò, ſctoye nayvechie muccilo ovu nocch Goſpodina, bij grijh Apoſtola Petra, koyi bivſci pobigao s'oſtalimi Vceniçij: pak osfiſtivſciſe, i hotecchi uzritti sſarhu od oyoga poslà xalosnoga, i od muccenya Goſpodinova, slidioye gnega, i s'pomocchi Ivanna Vangeliſte, koyi bijſce poznan ù kucchi Poglaviçe Kaiſe, ulize ù nutra, gdiga zataya trikrat, zaklinayucchiſe, proklinayucchiſe, i rotecchiſe, dàga nepoznaye. Tèr takò onij Apoſtol gliubglieni, i tolikko milovani od Goſpodina, onij od sfih poglaviça, koyi prosſitglien sfitloſtyu Oçà nebeskoga biaſce poznaõ, i ſpodio Iſukarſta, dàye iſtini Sijn Bogga Xivoga: onij, koyiſe hvaſtasce, uzdayucchiſe ù ſebe, i obechiayucchi, dà chie umriti zà Goſpodina i dàie nechie ſmeſti, prem dàſe buddu ſmeſti sfi oſtali, oſtaviuſçiga ù muççi gnegovvoy:

Pettar zataya Gňa.

ſadà

sadà on upijttan od yednæ sluxbeniçe : (Bijsceli on Vcenik Isukarstov?) nahodise zapleten pripadase, trepechie od straha, zatayaga; i sā nà sebe proklinanya zazijva. Takòse dogaya onezima, koyise vecch ù sfoyù snagu, i krep kost u zdàyu, neggose nà pomocch Boxyu naslagnayu.

Alli milli Gospodin radi sfoyæ dobrotæ, i milosardya obràtivsci occi moguchiæ sfoyæ prema Petru, mucècchim pogledom, i glubvennim sarçem, teghnuga, i probudi, cinecchi, dàse spoznade : tèr, scto glas od kokota ne biasce ucinio, ucciniskroviti onij govor, i prislatki pogledGnov: ustrilimu sarçe, ranniga pokayanyem, i uspomenom od onoga, scto bijsce rekao Gospodin, tò yest: Parvo, neggo piteo, i kokot zapiye, zatayatichiesc mene trikrat.

Pocce tàd Pettar pokornim sarçem, i gorkim placcem smærsitti pritescki grijh sfoy. Izijde iz onæ kuchiæ, ù koyse gnemu bijsce zgodillo tolikko velikko zlò : pocce plakati, i rijku gorkih suza izlijvati iz ociyu sfoyih: scto ye, i cinio zà vas xivòt sfoy sfakku noocch, Kàdbi zaciio pivvanye piteovo. Takòse bijhu ucinilla gnemu, kakono dvà potokka niz lijça gnegovva suzammi, koyæ prolijvasce, pokorecchise zà grijh. Pettarplacce griih sfoy.

Proyde ona noocch; i ne tom sfanù dan, povedosse k'Pilatu Vladavçu Gospodinna: Bijsce bo on Namistnik çesarra Rimskoga ù Darxavvi Xidovskoy. Pocescega prid Pilatom obadyevatti, i osfadyevatti, dàye on hinaç, i podbunitegl: dà puka varrasce nauçij novimi, i laixvvimi: dà biasce rekao, dàse neima çarrina davati çesarru, i dà on bijsce kragl, i Mesia. Pilatse, od parvæ stvari mallo hayasce; yerse ne brignasce; scto Gospodin vcasce: Prid Pilatom obadyenay Gn

 ni

ni magna od stvari drugghæ; ere znadiasce, daye laxivva, i dà Gospodin biasce odgovorio, dà se podà çesarru, sctòye çesarrovo: treryu stvar pocce, ispitovatti govorecchi: Yesilli tij Kragl Xidovski? Odgovorimu Gospodin; Tij govorisc. A xidovi vapiahu, i govorrahu sfaçih làza protiva Gospodinu, koyi stàsce sfeyer s'tihhim obrazom, ne govorecchi nistar, ni yednù rijc. Pilatse dakle cudyasce od tihhosti tolikkæ, i mucanya: takòmu, i recce: Necuyescli, kolikka sfidoce toliçci sfidoçi suprocch tebi? Mucasce on, i neodgovàrasçe nisctar, kakono, dabi bio nijmaç: yere xudyasçe velè, zà nassce spasenye pridatti nà smart xivòt sfoy, takò, dà nehti ni zà yedan hijp prodigliti, ni odmaknutti kongodir rijeyu çàs odluceni od sfoyæ smarti xestokkæ.

Cuvsci pak Pilat, dà biasce Gospodin iz darxavvæ Galileyskæ, i od vlasti Irudovæ, koyi tadà bijsce ù Yeruzalemu, poslàga k'Iruddu, nekaga on sudi, htecchise on oslobodıtti od sudyenya, i upriategliitise s'Irudom, koyimu bijsce nepriategl. Vidivsci Irùd Gospodina, velèse obesellì: yere bijsce cuo velikka besidenya od dilla, i cudèsa, koya Gospodin cignasce: tèr xegliasce tasctom xegliom, dàbi ucinio prid gnim, koyegod cuddo. Alli Gospodin, koyi sfakka cignasce nà spasenye od dusca, nehtij pristatti nà tascu xeglıu gnegovvu si datti zabavvæ cegliadi bezpametnoy, koyase porugàye boxyimi dillij. Videcchi Irùd, dàmu Gospodin neodgovara niscta, porugase gnim; i zà vecchi rug, cijni, dà ga obuku ù bijlu odichiu, kakono mahniçça: i takoga odaslà, i vratı Pilatu. O primudri Isùkraste, na tulisi yosc pogardu htio doycchi, htecchi

htecchi, bitti sçignen mahnit, i darxan za umahniçça: zà datti nauk nama, i izgled od ustarpglienstva: i dàse nehayemo od tascta nesçinnæ gliudij sfitovnih, i pogannih, i nemillih.

Poznasce Pilat, dà Gospodin bijsce cist, i pravedan; i dà bijsce obadyen laxivvo radi zavidosti, i nenavidosti, takò nastoyasce, i hiasteega osloboditti: i nekàbi boglie mogao to ucinitti, i utaxiti onà sarça yadovitta, i ggnivna Xidovska; bijsce obicay nà dan Vazmenni, oprostitti yednoga tamnicara, i krivça pò prossenyu, recce gnima: Koga hochiete, dà vam pustim, illi Barabbu, illi Yesussa imenovana Isukarsta? Bijsce Barabba clovik zlocinaç, uboiça, lupex, i podbunitegl od puka: zà to sfak bi bio sçinio, kakono sçijgnasce Pilat, dàse, (ovi buducchi zao clouik, nà koga vàs puk marzasce radi gnegovvih zlocinstva) nebi nitko nascao, koyi nebi htio priye, dà poda xivòt onomu, koyi gnima bijsce tolikka dobrà ucinio: neggo onomu, koyi bi jsce cinio sfakka zlocinstva, i bijsce dostoyan tissuchià smarcij. Niscta ne magne onij puk, lijpi, i neharni privarren od Skriba, i Farisea, prosi, dà muse pusti slobodan onij uboiça, i zlocinaç; pak zavijka, dàse nà krijx pribiye, i smartyu umorri Stvoritegl od Xivotà: i takò bi i puscten Barabba; à Isukarst nà smart od krijxa osudyen. O clovice grescnice od cessase tuxisc, i xalostivisc, kadà vidisc, dàye koyigod drugghi sçigneniyi, neggosi tij, videcchi Sijna boxyega nesçigneniyega od Barabbe.

Vidivsci Pilat, dàmuse ne stecce, scto oa hotiasce, i dà bijsce uzbugnen takò, dà vapaisce vikkami, i glasimi strascnimi, prossecchi nà

Pilatovà nemilla odlukka.

smart Gospodina, drugghi nacin izmisli, zà utaxiti puka: alli bij ftvar prinemilla, i pogannà. Nepravedno zapoviddi, dà Gospostina bez krivinæ biccimi iz biyu varlo, xestokò, i gliuto scestericça pò dvà nà izminiçu, sçijnechi, dàchiese pucanska yadovitost toliko xestokom mukkom zagasiti, i vtaxiti. Vh ittisce dakle tudye Gospodina od segay sfijta, i od nebesà Satvoriteglia, nemilli razboyniçi, ssukosce gola Yesussa, slavvu od Angela, dijku od lipotæ, krasnost ù oblicyu nàd sfimi sinovij clovicyimi, mudrost, mogucchstvo, i velicâstvo Bogga xivoga: ostà nago onò sfeto tijlo s'priveliççim zasramglienyem. Tijlo biglie od istoga snijga zà sfe, dà umorreno sfù onù nocch.

Biccevan bii Gñ pr: kclovni.

Privezasce dakle karvniçi poganni Gospodinna Isukarsta nassçega osloboditteglia k'stupu kamenitomu, nekàbiga ondi gorre, i varliye izrùxili, i izmucili. Pocesce nemilli, biccevati onù primek ahnu put od Duha sfetoga ù divicanskoy pricistoy utrobbi stvorenu: navalisce udorçij varh udoraça, i rannæ varh rana; dokle ostà sfeto tijlo sfe modro, s'koxom odærtom, i s'gvozdenimi zvizdami izragneno, i izorano, kakono nà brazdæ: izlijvasceſe odà sfijh strana, kakono rijka, karv boxanstvenna, i neproçinivva: takò ostà izruxeno, i priobraxeno, dàga gnegovva ista Mayka yedvà moggasce poznàtti. yere nikki Sfeti Kontemplativi, i razmiscgliavçi, velè, dàsu udorçi bijli broyem vecch od pet tissuchia. A druzi govoire, dà nij bio Gospodin biyèn scibikami, koyimi bijhu mucceni sami gliudi plemeniti; neggo biccimi od koxe sirrovimi, osctrimi, i tvardimi: koya mukka bijsce bolexglivıya, i

S. Brigi da pijsce.

framot-

ſramotniya, muccecchiſe tako ſuxgni, robovvi, i od niyednæ ſçinnæ gliudi. Druzi yoſcſu pijſſali Vcitegli, dàye bio dvakrat biccevan: yednom, zà utaxiti Xidove; drcgovye zà obicay, kakono vecch oſſudyen nà ſmart, Kom ne ubiyahu Rimgliani, akò nebi od priye izbiccevali oſudyenòga. Govorre yedni, dà parvo bij biyèn ſcibikami od draca: pak konopçimi, koyi imahu nà krayih zvizdæ gvozdennæ: nayposli bij izlupan verigami od gvozdya. Moxeſe sfè tò virrovati, daſu ucinilli oni nemilli, i poganni karvniçi s'potaknutyem od hudòba, i od Xidova: prem da to nijſu Sfeti Vangeliſti upijſali. V toy xeſtokoy, i prigliutoy muççi, (izgledayucchi Sfeti Angcli nebeski, zabuſciſceſe s'privelikkim zacudyenyem) ſtàſce pritihhi, i priblaghi Yesùs s'ſarçem tolikko tatpecchim, s' obrazom toliko gliubkim, i mirnim, tolikko urednim, i millim, dà mogaſce bitti doſta, zà oslàditi onè nemille razboynike, dàbi bili oni pogledali slàdoſt onu ù ociyn gnegovvih, i otvorlli vrata od ſarça sfoga nà zrakove odgliubavi gnegovvæ. Trii nacini od biccevanya prigliuti.

Mij dakle pogledayucchi Bogga uclovicena, biccimj izragnena radi grijha naſſcih, i sfega izderana nepravedno, hochieliſe naycchi koyi clovik, koyichieſe mocchi stuxiti radi nepravdæ, tuga, i ſuprotiva sfitovnih, koyæ muſe dogode? Izruxiyſci tàkò Goſpodina karvniçi, skuppiſce sfè boynike ſtraxanne od dvora Pilatova; ter pokriſce, i ogarnuſſce naga, i golà Gña, skerletnom haglinnom: pak uciniſſce kakono krunnu, i vijnaç od oſctrih, i tvardih draça illi targna; i vargoſce muyu ſvarh glavæ; à ù deſnu

ruku stavvifceniu yednù tæ rstinnu; i klececchi kolinnom prid gnim, rùgahuse gnim, govorecchi: Zdravsi Kragliu Xidovski: i popgliuvahuga: i uzamsci onù tarstinnu s'rukæ gnegovvæ, udarrahuga pò glavi, i varlomu zabiyahu dracevnu krunnu ù glavu tyà do moxdana: pgliuskahuga, i zausayahu; sfà ovà Sfeti upijsisce, i yosc vechie.

Vcinisce sfè ovò Kragliu, i Gospodinnu od slavvæ, kakono, dàye on Kragl òd ruga, i od poruganya, zà igrù, i pogardu velikku, ogarnuvsciga haglinnom starrom, skerletnom odertinnom kraglievskom. Zà ukazati sfemu puku, kakono on, buducchi siromah clovik, cignasceſe kragl: zà tomu, i krunnu od draca, pribisce nà glavu: nekà bimu bila ne magna mukka, neggo bijsce sramotà, i pogarda s'tærstinnom ù ruçi zà smijh.

Draccami krunne Gña.

Bijsce yur Gospodin tolikko priobrazen, i izgardyen, dà pomisli Pilat, dàga nebi oni mahnitti, i razyadàni puk poznao, vidivsciga ù onakoy priliççi, illiga poznavsci, dà bise bio milosardyem, i smilovanyem ùtaxio; i nebiga vecch prosio nà smart. Izvedega dakle nà ocitno misto, i prid sfim mnoscтvom recce: Evvo clovik. Prikazuyemga yà vama, nekà poznate, dà ya ù gnemu nenahoddim niyednù krivinu, radi koyæ on dostoyan yest smarti. Evvo clovik: Ovomuli vij clovikku zayidite? Ovogese boyite? Ovijlichiese ucinitti Kragl? Evvoga izrùxena, izprebiyana, i izkarvavgliena biccimi, draccami, i verigami, takò, dàse yedvà moxe poznatti, dàye on clovik. Dostoynoye dakle, dàse nà gnega smilluyete, oprostivsciga.

Pilatga puku prikaza oarugnena

Nebi dosta ni ovò muccenye, i pogardyenstvo,

stvo, zà utaxiti onà nemilla, i ggnivna sarça, onoga pasyega puka, koyi layucchi, zavivayucchi, i vijcucchi vecchimi glasij, ssi koliççi inokupno pocesce, vapitti: Krijxuga pribiy, krijxuga pribiy.

DA, akò nebi ovò dosta, zà omehscatti onà pasya sarça, bii zà isto dosta prikazanye ovò tolikko xalosno, i tuxno zà prighnuti nà milosardye, i smillovanye pravednó rasærcbom sarçe rasærceno suprocch grisçnikó Oçà nebesskoga, koyi, vidivsci pridragoga Sijna ssoga, radsgnegovva posluha, i radi gliubavi nascæ, i spasenya, takò xalosno izragnena, odluci prasstati ssakkomu pokorniku ssakoyake grijhe; akò tkò bolecchise, budde pogledati ovo oblicye, i bogliexgliivvu prilikku; i bogomillo usayucchi, i kayucchise, prid occi uzamsci, recè: Evvo clovik, Gospodinne vicni Occe: Evvo clovik onij, kogasi tij dao nama; Evvo clovik desniççæ tvoyæ, clovik Vmiglieni, posluscni, tihhi, gliubvenni; i branitegl sarçanni, i hrabreni slavvæ tvoyæ, koyiseye, zà branu tvoyæ slavvæ, vtopijo ù puccinu od ssih bolestij, muka, i pogardyenstva. Pogledayga, ò vicni Occe, i radi gnega pomiluy nas, i podavynam tolikku milost, dàga, i mijcestokrat bivrimi ocimma, i skrusçenim sarçem ogledamo, i razgledamo, prolivayucchi groznæ suzzæ; nekà pak millo, i izvarsno slijdimo ù ssaççih kripostih gnega nasscega Odkupiteglia.

Cayucchi Pilat pucansku vikku, i vapay, recçe: Vzmitte ga vij, i krijxu pribiyte gnega: yere yà ù gnemu nenahoddim krivinæ niyedne. Odgovorisce tàd Xidovi: Mij imamo zakon, i pò Zakonnu imma umriti, yerese cinij dàye Sijn Boxyi. Slisçavsci Pilat ovæ rijci, vecchmase

Gň Pilatu neodgovara.

chmase yosc pristaſſci ; ter poyde nà pristolye od ſuda, i reece Goſpodinnu : Odkleſi tij ? A Goſpodin neodgovara gnemu. Opet reece Pilat : Mennili neodgovaraſc tij ? Neznaſcli tij, dà ya vlaſt immam, krijxu pribitti tebe, i puſtiti tebe ? Mucàſce Goſpodin, i nehtij nà inna upijtanya odgovarati ; alli kada viddi, dàſe vlaſtyu on ohogliàſce, koyu imaſce, zà cinitti pràvvdu ; i dà nepoznaſce vlaſt od Oçà vicnoga, koyimuyu bijſce dao, zà oſuditi krivçe, illijh oproſtitti, pocce, braniti caſt Oçà sfogà ucecchi zloga ſudça, da sfakka vlaſt, i oblaſt zemaglska dohoddi, i iſticce, kakono iza sfoga vrella, od Boga s' nebeſa : i dà imma Boggu ſudaç, datti razlog, akòſe budde vlaſtyu zlò, i nepravedno sluxiti ; illi ſuditi, illi oſuditi protiva hotinyu Boxyemu : zàto, i odgovori Goſpodin ovako : Tij nebi imao niyednù oblaſt nadamnom', dà ti nebudde dana odisgara. Sčtò nàs imma velè obeſclitti, iutiſciti ù progonſtvih, ù tugah, ù ſuprotivah, i ù teſckih ſčtettah, koyænamſe dogayayu od gliudij : yere neima oblaſti nitko, zà uvriditinas, ni oſčtetiti, neggo tolikko, kolikomu dopuſti Gospodin Boog, i Otàç naſc nebeski, pripunni miloſardya r

Posli toga naſtoyaſce Pilat oproſtitti, i oſlobodittì òd ſmarti Goſpodina : alli biahu tolikko vàrle vikkæ, i rijci ; i veliççi vapayi od Xidòva, proſſecchi, dàga cinij krijxu pribitti : tère, kadà zacù, dà rekoſſce: Akòga oproſtiſc, ukàzatichieſcſe nepriategl çeſarru. Pripaddeſe on, i uhittiga ſtrah velik. Zatò, kakono clovik lahka, i slabba ſarça, ſtraſcivvi, i zlij ſudaç odluci, gnima pogoditti, i oſſuditi pravednoga nà ſmart, zà neizgubitti miloſt Go-

ſpoda-

spodara sfoga. I nehti slušcati xenù sfoyù, koyaga sfittovasce, i nagovarasce, daga ne ossudi; yere nebijsce kriv, neggo pravedan: prilagasce yosc onà, dà ù onù istu nocch bijsce radi gnega pritarpilla ù snù strascna prikazazanya, koya moxemo virrovati, dàsu od Boga bila, zà osfitlatti vecchma smart Gospodinovu: i nekàbi iziiclo od sfakkæ varstæ cegliadi sfidocanstfto od gnegovvæ pravednosti. Nisscta nemagne bijsce Pilat takò smeten, i pristrasscen, dàga nebi mogùchia xenà odvratiti od tolickæ nepravdæ.

Xenà Pilata odvrachia od ossudæ.

Sidecchi dakle on nà pristolyu, i umivsci rukæ (pò obicayi Xidovskoy, zà ukazati, dà on nebijsce kriv od onæ smarti) hotti, ocittovati, dà hochiom nepristayasce nà gnih nepravedno prosenye; i dàga davasce ù gnih rukæ, pustivscignima Barabbu; nayposli nisscta nemagne prog'asi smartnu ossudu, i pridda Gosodina, dà krijxu pribiyu, i ubiyu gnega.

Gospodina Pilat ossudi na smart.

Osudivsciga on takò, bij Gospodin naparchien tesckim krijxem: stavvisceemu razboyniçi dærvo prixestokko nà izderanæ plechij, i ramme, kakono bijsce obicay, cinitti druzima osùdyenim nà takku smart. Nosscasce tàd Gospodin nà krijxu sfè kolike grijhe od sfijta. Zagarliga millo, i drago Yesùs s'posluhom velickim, i s'prineizmirnom gliubavyu: pocce s' gnim postupati, i hoditti, kakono drugghi Isaak s'bremmenom od dervà nà plecchih dò mista od Posfetillisscta: Sijn dervà nosscasce, i tijlo sfoye, koye imasce, bitti prikazano na posfetilisscte; à Otàç Abram nossca see ogagn od gliubavi, i màc od pravdæ boxyæ, komga ima-

imasce, posfetillovati. Hodyasce Gospodin s'tesckim darvom nà plecchih, koye bijsce stijgh, i bandira kraglievska od gnegovva gospostva, i buducchi posaernuo, i pao pod gnim, illi od slabosti, illi nemogucchi tolikko barzo hoditti, kakono onij nemilli razbòyniçi hotiahu; i htecchi, dà hoddi barxe, uhitiisce Simuna Cireneanina, koga nà putu strettosce; i dassce muga nà pomocch, nekàbi mu pomogao, nositti onò pritesckobremme; à ne zaobiahscatti trud, neggo zà pospijscitimu smart.

Slijdyascega mnosctvo velikko; i mnogghae xenae bogomillae, koyae grediahu zà gnim, prolivayucchi milostivae suzae, i naravnim pomilovanyem. Obratise tàd Gospodin k'gnima, i recce im, dà neplaccu tolikko gnega, kolikko samae sebe, i sinove sfoyè radi grijha sfovih; i radi pedepsanya, koyà imahu doyecchi varh onoga neharnoga puku, i grada.

Veronika podda ubrussaç za otarti Obraz Gospodinu.

Bijsce meyu ovimi xenammi yednà Berenica, illi Veronika immenom, koya podda ubrussaç sfoy Gospodinu, koga nà glavi nossCasce, nekàbi gnim otro znoy, i obraz, i karvavi, pristoniviscemuga. Sctò Gospodin uccini, i ostavi nà ubrusçu sfoyù karvavu prilikku zapecacchienu, i karvi sfoyae. Ovij Vbrussaç od immena onae xenae zovese Veronika; à ù Rijmu Volto Santo, Obraz Sfeti. Kàxese vechiekrat priko godiscta bogomillo ù çaerqui Sferoga Petra sfemu puku: i tadàse velè strascno mucce hudobae ù gliudih, i xenàh: Meyu ostala mista Sfetae zemgliae kaxese, i kuchia S. Veronikae.

Vzaznavsci Prisfeta Bogorodiça Diviçça Gospoya nassca, dà pridragoga gnae Sijna vodyahu s'velikkom hitnostyu, i naglostyu oru-

xani

xani razboyniçi, talabuccecchi vàs puk pò usi çah, dàga smartyu ubiyu, uhitti gnu xallost, tuga, i smartna boghezan: poccεyu poljvati pò sfemu tijlu divicanskomu martvi znoy: uputise pribarzo, zà susresti Sijna sfoga, uzmnaxayucchignoy snagu, xeglia onà, dàga ugledda: à snagu uzimasce gnoy tugà xalosna. Pocce, slijditi pò tragu kapgliça karvavih mnosctvo od puka, i glasfove od trubaglia: dostigh puga nayposli, i uzrivsciga tolikko promignena, i priobrazena, ne moggucchi yezikom, sarçem xalosnim govorasce sarçu Sijnovu, i mukkomgagnæ vecchma ragnasce.

Dakle doscadsci nà Glaviççu od Kalvariæ, (tò yest, Glavæ martackæ; gdise imasce Posfetilisćte uciniti Boggu. Pijsalisu mnozi SS. Vciteglli, dàye nà ovomu stomu millu Abram Patriarkà Velki, htio od sfoga Sijna Isaaka uciniti Posfetillisćte. Takoyer velè Sfeti, dàye ovdi bilo ukopano tijlo parvoga Oçà, i parvoga griscnika Adamma, pogubitteglia od sfcga sfoga rodda clovicanskogà.) I turakkokarvniçi davsci Gofpodinu, dàse napiye vijna izmisca na s'prigorkom xucci: à on nehtivsciga, ni okusiti, sfukosce s'gnega posilno hagliństæ gnegovvæ dò unutargnæ nescvenæ odicchiçæ;ne kàbi smart gnegovva bila sramotniya: i buducchi odicchiça ovà prilipgliena, k'rannam karvavim, i smarznutim, ostà oderta sfà put, kadmuyu sillom sfukosce s'gnegà; i otvoriscese sfæ tannæ pò tijlu, ne otvorivsci pritihhi Yesùs usta sfoya; i ne progorivsci ni çiglu rijc protiva onim, koyigà tolikho gliutò, i xestoko muccahu. Nikki bogogliubni Kontemplativi, i Razmiscgliavçi govorre, dà s'stacecchi s'gnega ovà odicchiçu, skinuscemu s' i glavæ,

S. Aguft. ser. 71. od vrimena.

S. Gerol od mista Sfetih.

Oçtà, i xuxucci dayumu pitti.

glavæ, i krunnu od draca s'naglostyu velikkom, pakmuyu opet nà glavu zabisce: cimse ponovissce opet innæ rannæ nà druzih mistih pò slavnoy glavi.

Raspetye xestokko nà Kriixu.

Varloga pak vargosce, i obalisce nà Krijx, i uhittivscimu dèsnu ruku tvardim cavlō krijxu pribisce: pàk istom varlostyu pribissce, i lijvu; nayposli pribissce i nogghæ tvardimi, debellimi, i gorkimi cavlij na istomu krijxu. Bijsce ovà mukka prigliuta, prigorkà, i naysramotniya meyu sfimi od sfijta; i pò obicayi gnomse ubiyahu lupexi. I takò, kakono lupexa krijxu pribissce Sijna Boxyega Isukarsta ne milli gliudi Xidovi s'razboynicij; i kakono voyvoddu od lupexa meyu dva lupexa ù sridi propesce gnega.

od Kriixa diglina, i sciriga.

Bivsciga takò pribilli, Krijx uzgor podvigosce, koyi, dàye bio dugh (pijsahsu nikki Vcitegli) dvanadeste noga, à scirok ostani. Zà ustanovititiga ù izdubenu yammu nà tu sfarhu ù tò dobba, i càs spustiscega, da s' naglostyu pade; i padsci, sfèse tijlo sfeto naglo, i gorko strese; takòse s'velikkom bogliezni rasciri sce vecchma velè sfæ rannæ od ruka, i od noga: i ponoviuscise mukkæ xestokkæ.

Ostà Gospodin nasc Spasitegl Isukarst na Krijxu pribiyen, vissecchi dò smarti: xivòt nasc, i spasitelstvo nassce, i sfega sfijta, prolivayucchi izasfijh rana, i strana, pricistu karv sfoyu boxanstvenu dò kapgliçæ. O grescnice razgleday razpetoga Isukarsta cestokrat, i s'pomilovanyem kayucchise od grijha tvoyih, pocni prolivati, i tij rijku od suza iz ociyu tvoyh, i nepristanni.

Nàd glavom Gospodin ovom varh krijxa pò Pilatovoy naredbi upijsasce, i stavvisce

slovva

slovva nà dasćtiççi izdùbena, Xidovski, Garcki, i Latinski, kaxucchiſe gnimi ovæ rijci. YESVS NAZARANINKRAGLXIDOVSKI. nekàbijh moghli prosćtitti sfi gliudij od sfih ovih naròda, koyiſe tadà nahodyahu ù Yeruzalemu. Bijhu ovij tri Yeziççi nà sfijtu nayglavniyi: tèr nekabi sfàk poznao tkò biaſce onij clovik krijxu pribiyèn, i raſpet.

Mucno bij Xidovom ovo pijſmo; zàtò momoliſſce Pilata, dà biga cinio dvighnuti: Pilat nehtij nikako, dàſe dvighne, rekſci: Sćtò pijſah, pijſah. Yere Gñ Boog hotti, dà s'pogardom od taſpetya nà Krijxu priloxiſe Velicanſtvo ovoga pijſma slavnoga; i nekà mij razumimo, dà ovij Goſpodin, koyi mraſce raſpet, bijſce pravi, i priviſcgni Kragl ne ſamo od Xidòva; neggo, i od sfijh Naròda, od sfiijh Angela, i od sfijh virnih gliudij: od neba, i od zemgliæ, i od paklà. Dàſe imaſce Goſpodſtvo gnegovvo proſtritti pò sfemu krugu od zemàglia: Dà muſe imahu podloxitti sfi Kragli, i sfa Goſpodà sfitovnà pod gnegovvu Goſpodsku ſcibikku, i krunnu: Dàga imahu poznatti sfi Xidovski, Garcki, i Latinski Razumnijçi, Mogucchi, i Poſſechieniçi: i sfi inokupno, dà muſe imahu klagnati, kakono pràvomu Boggu, i Goſpodinnu sfomu. Prislavno ovo pijſmo hraniſe ù Rijmu, i kaxeſe ù çærqui S. Krijxa Yeruzalemskoga yoſc, i dandanaſcgni; gdiſe pò boxyoy naredbi nayde ù godisćte posli Porodda Goſpodinova tiſſucch, ceterſtà, devedeſet, i druggo 1392.

Proslavglien ye Goſpodiuo nà krijxu.

Bijſce Spaſitegl od ſega sfijta raſpet, i raſteghnut na Krijxu gol, i nagh, izderan, izragnen. Teçiaſce karv boxya s'glavæ pò hoſſah, pò bradi, i pò sfemu obrazu; toccahuſe iz ru-

ka, i iznòga potoççi privridnæ karvi, polivayucchi ù okolo zemgliu. Ne imasce, gdi naslonitti plemenitu Svetu glavu draccami obhruxenu. Stoyecchi Gospodin ù ovih mukkah, i bòlestih xestoççih, i gliutih, dijgliahu razboyniçi igrom haglinnæ gnegovvæ: i navlastito onù nescvennu odlecchiçu, koya bijscè ssa vezovij uresena, i nemogascese, ni razdijliti, ni razporitti, illi razapratti. Govorre Pijsaoçi, dase sadà nohoddi ù Treviru gradu od Alemagnæ. Isidoro Pelusiota pijsce, da bijsce odichia ubogarska, rukom istom (moxe bitti) B. Bogorodiçæ Diviççæ Gospo yæ Nasscæ navezena. Druzi velè, dàye ù çarigradu.

Razboyniçi igrom diile haglinnæ Gospodinovæ.

Poglaviçe Xidovskæ nepriategli Gospodinovi psovahuga, i nà gnegà vijskahu, i kimayucchi glavom govorahu: Akòsi, Sijn boxyi, sidi doli s'hrijxa. I poruguyucchise gnim veglialhu: Daoye druzim spalenye, à sebe spasti nemorre.

Yoscter, i yedàn od lupexà raspètih s'gnim, istimiga rijcmi korasce ù oci, i pogardyevasce. I takose zgoddi, dàbi rekao, dàga bijsce ostavio ù mukkah sàmà Otàç vicni, kakono, dà nebijsce Sijn gnegovi; i dà fuga uhitilæ bolesti, i tughæ smartnæ odasfijh strana: i da bijsce on potopglien ù morru od tùga, i od xestoççih mùka, nenahodecchi gdibi noggu ustanovitio, illi glavu naslonio. Allise nij zà to spustio, potopitti ù varlovittih valovih, i ù duboççih vodah, koyæ nemogosce zagàsiti onii neizmirni ogagn gliubavi gnegovvæ, i priglinbvenoga sarça gnegovva. Tutako zà isto on poslà nà dvor goruchie svoyè plamene, molecchi Oçà nebeshoga, dà prostii onezim, koyiga toliko xestoko, i xalosno mucca-

Molli Gospodin zà nepriateglie.

hu

hu, neznayucchi, scto cignahu, I parvo, neggo duha sfoga priporuci Oçù sfomu, prosi prosctenye ù vicnoga Oçà za onih, koyiga ne priſtayahu mùccitti dò ſmarti.

Pacek, ù ovomu ſamomu nę priſſà ovij ogagn uxexeni od gliubavi: yere plamnu, poslà nà dvor drugghi plam gorucchi, ù ſarçe ledēno yednoga od dva lupexa, koyi, vidiviſci uſtarpgliēſtvo, i tihhoſt, kom targliaſce Gn onà pogardyenſtva, i gliutæ mukkæ nà krijxu, prosfitgliensfitloſtyu boxyom poznà, dà bijſce, zà iſto on Boog; i dà rānæ, koyæ on tarpgliaſce, nebijhu Iſukarſtovæ, neggo sfoyæ, i uzrokovanæ od grijha sfoyih: takòga i ſopviddi Kraglia od nebaji s'poznayē velikkim od grijhà sfoyih, pokayavſciſe, i vſlayucchi à gnegovvu neizmirnu dobrotu, molliga podnixeno, i umiglieno, dabiſe ſpomenuo odgnega ù kraglieſtvu sfomu. Scto nama ocittuye, kolikko moxe clovik yoscter lupex, i naygori zlocinaç, akoga podpomoxe milloſt Boxya: à kolikko mallomorre zà sfè dàye Apoſtol, akòye oſtavglien od iſtæ miloſti: Yùdà Iskariòt prodda Goſpodina, à Pettarga zatàya; oſtali Apoſtoli, i Vcenìçi ŝfiga oſtaviſce, i razbigoſceſe; à ovij lupex nevidiviſci cudesà, koyaye cinio Goſpodin, neggo dà tarpij gorkæ mukkæ, klagnamuſe, i zouega Goſpodinna govorrecchi: Spomeniſe od mene Goſpodinne, kadà budeſc doycchi ù kraglieſtvo tvoyè. Viddiga nà ſmart oſudyena, i poznàyega zą Bogga: ù druxbiga imma od mukkæ, i prosfi ù gnega kraglieſtvo odnebèſa. Bij ova virra, i poznanye, poſobita miloſt od miloſardya Goſpodinova, na slavvu dnevvi ovoga od Mukkæ; kadà s'tolikom obilnoſti prolivaſce sfù karv sfoyù naſc

Obrachiaſe Lupex, i molli Gña

Miloſt boxya poſobita.

Spasitegl, prosipayucchi sfè blago, i zlatoskrol vstvo sfoyè; htij gnemu podijliti ovo blagodarstvo neobicàyno milosti sfoyæ, takomu, i recce: Istinu govoru tebì: Danaschiesc bitti sà mnom ù Rayu: Tij prosisc, dàse yà od tebe spomènem ù kragliestvo momu: à ya tebi obechiavam kragliestvu nebesko; i nechiutiga odmiççati: Dattichiuga tebi danaska: nekà budemo sadruxeni ù slavvi, kakonosmo ù druxbi sadà nà mukkah: tarpècchi mene poznasc, i spovidasc, zà Bogga, i ne prosisc, dàre oslobodim yà od sadagnæ mukkæ, i smarti; neggo od Suda prihodèchiega ù kragliestvu momu.

B. Mayka stoyii kod krijxa.

Stasce kod krijxa ù to dobba Prisfeta Bogorodiça s'pricudnovatim ustarpglienstvom gnæ sarça, pogledayucchi Gospodina krijxu pribiyenà: i prolivayucchi rijku od gorkih sùza. Bijscese bo gnæ sarçe ucinillo morre od gorkostij; allise ni marviçe ne odijli od hótinya Boxyega, ni od hochiæ Oçà nebeskoga. Poglèdasce Sijna sfoga xalosna Mayka, i sfæ gnegovvæ mukkæ strigliahu, i ragnahu gnæ sarçe, V ovo dobba probode gnæ sarçe, i duscu màc onij osctri od bolesti, i od rughæ smartnæ: i koliko vecchma gliubgliasce, tolikko, i bijsce onà vecchma od bolesti mucena. Muccahu tijlo Gospdinovo cavli, i draccæ, à gnæ duscu probàdahu tuga, xalost, i bollest, takò i bijsce gnæ dusca krijxu pribiyenà inokupno s'tijlom prigliubvenoga Sijna gnæ Yesussa. Krijx Isukarstov bijsce krijx Marijn, i smart gnegovva davasce gnoy gliutu smart. Zà tò, i darximo, dàye bijla Martira, i Mucceniça ù ovij dan: ochiutilaye bo onà (uz krijx stoyecchi) vechiu mukku, i smartnu tugu, cinecchi Possetil-

sfetiliis cte od Sijna sfoga Boggu, neggo, dàbi bila onà ista umarla: yerega onà vechie gliubgliasce, neggo istu sebe.
Odhodecchi yur vecch Gospodin s'ovoga sfijta, hotise odiliti naypos ledgnim govorom od Maykæ sfoyæ; dayoy nebi uxmnoxio tugu, i mukku, neprogovorivsciyoy, zà tò reccе gnoy: Xenno, Etto tvoy Sijn: pdgledavsci Ivanna; à k'Ivannu obrativscise, reccemu: Etto Mayka tvoyà. Nehti gnoy recchi, Mayko, neggo Xenno, zà nedatti gnoy vechiu tugu, i xàlost onim slatkim immenom. bijsce bo onà, yaka onà xenà, koya imasce skærscitti, i satærti glavu onù ohollu staræ zmiyæ hudoga Luçifera. Xenàye onà, koya doyde iz naydaglih kraya od zemgliæ. I kakonose htij isti Gospodin zvatti Sijn clovicanskj zà sfoyè umigliensttvo; takò htij recchi, Xenno, Mayçi sfoyoy, bnducchi onà slavva, cast, i dijka od sfijh Xena: Onàye zà isto novva Eva, i prava Matti odasfijh xivih, i izabranih sinòva Boxyih.

Daye Gñ zà Siina S. Ivanna B. Mayçi.

. Posli Gospodin obrati k' nebbu occi sfoyæ karvayæ, i popgliuvanæ k'Oçù vicnomu, i recce: Boxe, Boxe moy, zasctosi ostavio mene? Yere hotecchi on tarpitti nayvechiæ, i nayxestociyæ mukkæ, koyæse moggu nà sfijtu tarpitti, zà odkupiti vàs sfijt; i zà pridatti naypunijyu plachiu radi grijha nasscih Boggu Oçù, zatvori sfà vrata utiscenyu, kakonosmo od priye rekli; ter pridda sam sebe silli od sfijh bolestij, i mukà, neostavivsci stvar niyednu, koyabimuih mogla oblahscatti, i magnæ ucinitti. I ovo dvighnutye od utiscenya zovèse ovdi ostavglienye Occino, od koga Oça imasce primiti snagu, i utiscenye, kakonoga primisce, i primayu Sfeti Mucceniçi ù gnih mukkah: koga

Gospodino væ riici Boxe moy, Boxe moy.

ga pokripglienya, i utiescenya kriepostyu, Sfeti sfi mogossce pritarpitti, i podnesti s'velikkim vesegliem, i radostyu sfæ xestokkæ mukkæ, i istu gliutu smart.

Buducchi jyur vechie usahnullo tijlo, i sarçe Gospodinovo radi mnogghæ, i mallone sfæ karvi proljtæ, sfæ xillæ, i gnih vrella bijhu prazna: zà tomu, i doyde pò naràvi xeya velikka, takò, i recce: Xedan sam. Zacuvsci tu besiedu razboyniçi, i nepriategli, zà ohladitimu osahnuta, i suha, usta nataknusce nà tàrst spuggu yednu (koyase, i danàscgni dan hrani ù çærqui S. Ivanna Laterana ù Rijmu) obloxenu travom od sipanta, i pnnnu oçtà: i takò muvu K'ustima prislonissce, dabise napio. I takòse ne nayde kapgliavodæ, zà ohladiti usta Stvoritegliu od sfijh vodà, i stvarij stvorenih, ù gnegov vov smartnov xevi nà càs od smarti, i smarti od krijxa. O Yesusse prislatki cemù tolicka muccenya?

Xeya Gospodinova.

Dakle dospivsci Odkupitegl, i Spasitegl nasc sfæ stvàri, poslè, i dillo od posluha Occina, i obsluxivsci zapovid gnegovvu, buducchi yur blijzu ixdahnutya, recce: Isspugneno yest. I tutako zavapivsci glasom veliççim, i priyakim, recce rijci nayposledgnæ: Occe ù rukæ tvoyæ priporuçuyem Duscu moyù.

I imavucchi plecchi obràchienæ k'gradu Yeruzalemu, ù obraz k'zapadù tuncannomu, prignuvsci glavu, izdàhnu. Cudnovati bij ovij glas, i rijci, s'koyimi Gospodin izdahnu, bijvsci tolliko ciste, i yakæ rici, zlamenovàsce zà isto, dà on bijsce Gospodar od xivotà, i od smarti: i bij obigliexe ocitno xeglie, i pomudæ, koyu on imasce velicku, i sarcannu, s'kommiasce, umriti, zà spasti nàs.

Umri. i izdahnu Yesùs.

Bivsci

Bivsci izdàhnuo Spasitegl nasc, doydosce razboyniçi, da prebiyu nogghæ i golinnę raspètim; nekàbi barxe umarli, i nekabise mogla dvighnuti, i slimiti gnih telesa: dà nebi visila nà krijxih nà dan velikæ gnih Svetkovinæ Vazmennæ; alli uzrivsci Gospodina, dàye martàv, ne uciniffce gnemu, scto dvima lupexem, koy yosc bijhu xijvi; neggo yedàn od boynika suliçom probode, i ranni bok martvà tijla Gospodinova: i otvorimu sarçe, iz koga iztece karv, i vodda: takòse, i sluxi boxya dobrota ovoga boynika nemilostyu, zà zlàmenovatti nama velikkæ Otaynosti, koyæse uzdarxahu ù ovoy otvorenoy ranni pò smarti.

Lógin Razboynik probada suliçom parsc. Gñovæ iztece karv i vodda.

Tijlo martvò Gospodinovo ne ochiuti udoraç nemilli onoga osctroga kopya; alligaye zà isto ochiutila varlo, i gliuto dusca B. Bogorodiçæ, vidivsci, dà, i martvò tijlo Sijna sfoga progogniahu, i ragnahu. Pokuppi onà onù, koliko boglie uzmoxe priçistu, i pridragu karvi, voddu, koyà izijde iz ouæ rannæ, i sarça Yesussova. Takò pijsce Simun Metafraste.

Etto ù kratko pokupismo Mukku Isukarstovu, koyu imamo sfeyer prid ocimma darxatti, i zapecattitiyu ù unutargnoy strani sarça nasscega: i razmiscgliatiyu obdan, i obnoch s'gorkostyu sarça, i duscæ nasscæ; poznayucchi, dàsu uzrok od gnæ bili grijsi nassci: cestokrat pomilovati onoga Gospodinna, koyiye radi nas tolikko xestokkæ, i gorkæ mukkæ pritarpio: takoyer naslidovati gnegovvæ izvarsnæ kriposti, koyæ sfiijte ù sfih dillih sfega xivotà Isukarstova, à ù gnoy nayvechie: nekà takò poznamo, i naydemo prizamirnu gliubav gnegovyu, i harnostyu sarcanom vratimo gliubo-

Naukse da ye nama ù razmiscgli anyu Mukkæ Isukarstovæ

vniku nasscemu gliubav goruscu, zà gliubav neizmirnu, i ne proçinivvu: i tako da nebudemo vechie yur nassci, neggo suxgni, i robovvi Yesussovi, kom nàs çiinom tolikko bogattom, i privridnom iz suxagnstva pakglienoga, odkùpio yest. Vkàzaonam yest, kolikko Boog nenaviddi, marzij, i progonni zlobbu od grijhà. Zà isto tolikko, dàye htio saterti, i smersitti sfè grijhe nassce sfoyom boxanstvennom karvyu, neostavivsci ni yednù kàpgliçu od gnæ ù sarçu sfomu. Zatvorioye s'stranæ sfoyæ takò vrata pakglienna; i otvorio yest nama vrata od Raya nebeskoga: Vrazumimose dakle, krijxem, i smartyu gnegovvom, kolicka yest slavva, i blaxenstvo ù Rayu, koyu nam dobio yest Mukkom sfoyom: pacek yoscter poznaymo, kolikosu strahovittæ, i xestokkæ vicnæ mukkæ od ossudyenih ù ogàgn vikuvicni pakglienni: pokle bij potrebno, dà Boog, ucinivscise clovik, hottie, umriti nà prigorkomu dervù od krijxa tolikko xestokkom, i gliutom mukkom, i smartyu.

Korist nassca ù Muççi Gnovoy

Ovij krrjx, i Mukka nassçega Spasitegglia imma bitti nama kruh nasc sfakdagni, lijk primogucchi od rana nasscih, uti scenye ù sfaççih tugah, oblahscanye ù trudih, sidro yako, i stavno sred morskih valova, i sfitovnih gorkostij i xalostij; i zaklad istini od xivota vicnoga, koga ussamo mij, dàchiemo stecchi pò muççi Isukarstovoy.

Cuddesa mnogga.

Dakle ochiutimo mij onò sctosu sfæ stvari stvòrænæ ochiutilæ. Radi Mukkæ, i smarti nasscega Spasiteglia zemgliaseye sfà tresla, Kamenyeseye razpuknulo; smutioseye ayer: pomarcalloye Sunçe priko podne, pokrivscise vàs fiit çærnim ruhhom od imina yere Gospodin

Stvori-

Stvoritegl sfoy nà krijxu mrasce. Ocittovasscese ova cudesà, i zlamenya ne samo pò zemgli Xidovskoy, gdi Gospodin mrasce; neggo pò sfih zemgliah od sfijta, kakono, pijsasce mnozzi Vcitegli, i Dokturì.

Sunçese ù tminah sakrillo yest, pokrivscise Misecinnom, i steghnuvsci zrake sfoyæ sfitlosti; pomarcà cudnovato zastupglienyem meyu gnim, i zemgliom od misecinnæ protiva naredbi naràvskoy: kakonò zamirri S. Dionisiy Areopagita, koyi se ù to dobba nayde ù gradu Yeyubackomu Yerapolu. Vgledda on stvar neobicàynu, strahovittu, i cudnu, takò, i recce: Illi Boog Stvoritegl od Naràvi tarpij, illichiese razoritti, i razcinitti vàskolik Sfijt. Yere upazi on Misecinnu (koya bijsce tadà suprocch Sunçu nà drugoy strani od zemgliæ, buducchi Vscpa) dàse vrati, i pristupi pod Sunçe, koye bijsce ò podne nàd zemgliom, i pokriga, i zaprici namà sfitlost, dà nebi prosfitlila zemgliu. I takò sfà zemglia ò podne ostà ù tminnah, pomarcavsci vàs krug suncanni.

Sunçe pomarcà, i Misecinna doyde pod Sunçe.

Trescgna od zemgliæ bij strascna takoyer; ista glaviçça Kalvaria, koyaye od xivoga kamena, s'lijvæ stranæ meyu krijxem Gospodinovim, i krijxem nevirnoga lupexa, razpuknuse, i razdijii razçipglienyem takkim, dàse uccini pridubokar, i neizmirna propast, i yaz toliko scirok, kolikoye tijlo od clovikka. Lucian Pop Antioken razloggom kaxucchi istinu virræ Karstyanskæ, ovomse propastyu sluxi nà sfidocanstvo od istinæ. Bij cuvenà ovà trescgna ù nikkih mistih od Asiæ Magnæ, gdi padoisce mnogghæ polaccæ, ogradæ, i isti gradovi. Akò dakle stvari, koyæ neimayucchju-

Trescgna od zégliæ.

chriuchienya, ochiutisce tolikko smàrt Gospòdinovu, kolikoyu imma vecchma ochiuti clovik razloxiti, çlcch koga koristi, i spasenya bij vcignena? Tèr, akoyu ne ochiuti, koymse nacinnom moxe, zvatti clovik? Pacekse imma zvatti zvijrdivya, itvardya od gvozdya, i od kamenya, koyese razpucce ù dobba od gliutæ smarti.

Cuddò veliko à çærqvi boxyoy.

Zastor od çærquæ Boxyæ razdrise nà dva dijla od kraya do kraya; sctò govorre SS. Vangelisti. To nam ocittova, dàse bijsce sfarscio Stari Zakon, i ispunila Pijsma, i dà posfetillisctà, i prikaxilliscta od Xivina Zakonitih bijhu izgubilla gnih vridost, smartyu pravednogà Yagagnça Isukarsta, bivsci yur vecch onùcinio Prikazillisćte prisfeto, i vikuvicno nà krijxu Boggu vicnomu. Yoscter, dàse bijhu ocittovalæ Sfetæ Otaynosti, koyæse uzdarxahu, ù Staromu Zakonnu, dvighnuvscise zastor od korræ, i skorupa gnegovva. Takoyer, dà se bijhu gliudem otvorilla vrata od nebesa tacttò, dà nam niyedna stvar nemogasce, zabraniti ulazenye ù Ray.

Vpijsaoye S. Efrem Pijsallaç istinaç, dà, kadase razplati zastor ovij, izletilla yest iz çærquæ istæ yednà Golubiçça: nekàbi nama bilo zlamenye, dàse bijsce Duhsfeti dilio, i ostavio onù çærqvu, ù kòy samoy toliko godisćta bijsce bio casten, pocitan, i sluxen Gospodin Boog: i dà onà imasce barzo bitti oborrena, i razruscena dò kamena varh kamena, i pogardyena prid sfim sfijtom, i prid sfimi Naroddij

S. Gerolim potvardyye.

Na potvardyenye sfega ovoga nask S. Gerolim prilagà, dàse ù Vangelyu Nazarenskomu, (koye on prinesso yest ù Latinski Vlascki Yezik) nahoddi upijsano, dàye ù isto dobba

od

od trescgnæ pao gorgni pragh od Vrata çær-quennih : i dà suse zaculli glasi od Angelà, koyi cuvahu onu çærqvu,gdi oni govorahu: Dijlimose otiscadsci iz ovæ kuchiæ, i pribivalisćta, dijlimose, òtijdimo.

Grobovvise tàd yosćter ot vorisce; i mnozi martvi ù dobba od Vskarnutya Gospodini ova uskarsnussce, i prikazasce se mnozima ù Yeruzalemu, bivsci izisćli izgrobòva.

Bijsce yur veccer od onoga tuxnoga, i xalosnoga dnevvi, kadà Yosef od Arimatea, i Nikodem gliudi Poglaviti, i Vceniçi Gospodinovi, dvighnusce s'dopusćtenyem Pilatovim martvò Tijlo Yesussovo, slimivsciga s'krijza, i pridavsciga ù rukæ Prisfetæ Maykæ gnegovdæ, koya bijsce ondi kod krijxa: à onà primivsciga martvà, i razgledayucchi glavu ispro-bàdanu draccami, occi karvavæ, usta puuna gorkosti, obràz popgliuvan, sfè tijlo izderàno, i izragneno; rukæ, i nogghæ probiyenæ tvardimi cavlij: à parsij probodenæ sulliçom, ttkòchie mocchi izmisliti, koyi màc od bolesti probode gnæ sarçe, i duscu. Bij ovà tùgâ, i bolest tollkko gorka, i gliuta, dàbi bila ondi, à onà umarla, dàyu nebudde pokripio, i uzdarxao ù xivotù kripostyu sfoyom Boog asemogucchi.

Dixese s' kriixa Tiilo martvo, i pridanoye B. Mayci.

Mocch, i kripost, koyu gnoy davàsce gliubav, i skladnost s'hochiom Boxyom, pokripà gnu: tako onà prigliubvenno zagarli onò prisfeto Tijlo Siina sfoga, i Gospodinna: stisnuga i pritiesnuga k'parsima sfoyim: stavvi obraz sfoy nà karvavi obraz gnegov, okarvavivsci-se karvym smarznutom: pocce tutako polivati suzammi isti obraz.

Vkàp od Tiilo Gospodinova.

Alli priblixavacchi se yur noocch, dvighnu-

scega

scega gnoy s'rùka, buducchi dobba od ukoppa' radi Velikæ Vazmennæ sfetkovinæ: à onà zà to nepristà gor kæ suzæ izlivati iz ociyu: proliyahu ih yoscter, S. Ivan Xangelista, Maria Mandalijna, i ostalæ Mariæ, i Ivanna s'bogomilimi xenammi, koyæse tu naydosce. Pomazasce sfeto Tijlo velikō pomastyu izmiscanóm s'mirrom, i s'inimi mirisnimi stvarii pò obicayi Xidovskoy, kadà marçè postaugliayu ù greb: i zaviscega ù cistu, i biilu pognavvu, plàtno, illi linçuo, skoyise sadà nahoddi ù Darxavvi od Savoyæ ù gradu Turinu, kaxucchise, i hranecchise ù çærqvi s'posctovanyem veliççim videcchse nà gnemu, kakono zapecachiena prilikka od tijla, i rana karvàvih nascega Spasiteglia. Pokriscemu obraz yednim ubruscichiem, koga podda B. Mayka Yoseffu: itakò piiscce Metafraste. A Posctovani Beda Pop. velii dà bii ovii zacuvan sred varloga poxexenya.

V greb novvi od kamena ù stiini izsicceni po staviscе Tiilò Gnovo, gdi yosc nebiisce bio nitkō ukoppan: i koga biisce zà sebè ucinio Yosef. Oviigreb biisce bliizù goræ kalvariæ ù yednoy spilli, koya biisce ù vartlu: nekàbise mukka Gospodinova dovarscilla ù vartlu, kakonose ù vratlu biisce pocèla: i takò, dàse plàti ù vratlu, lupesctina parvoga Oçà Adama ucignena ù vartlu Raya zemaglskoga: i nayposli, dà nas mukkom odvede Gn ù onij perivoy, i vartao nebeski, gdi çvitye ne vēne, ni sahnu vocchiya; i sfeyer yest vicno primalitye, i prolitye.

Dàn i dobba smarti Gnova.

Vmri nà Kriixu nasc Prislatki Spasitegl Isukarst od trideсset, i trii godisctа, i trii misseça pô Porodyenyu sfomu nà dvadesset, i pet Marca: miseça ù petak oko devetoga dobba, to yest: trii dobba prid zapadenyē od sunça, illi trii ur-

ræ:

tæ: kakonosu upijsali bogli Pijsàoçi.

Ne tom Gospodin izdàhnu, i dusca ostavvi tijlo martvò syedigneno s'boxanstvom, tutako onà sijde ù Limbo (misto ovò bijsce, gdise nahodyahu duscæ Sfetih Otaça) Syedignega s'istim boxanstvom, koyese nij dililo nikadar ni od duscæ, ni od Tijla Isukarstova, od kadse syedini pò Vputchienyu, i zacetyu s'boxanstvenim Sobstvom Sijnom Bogga vicnoga, zà sfè dàse dijli ù ovij smartni càs dusca gnegovva od Tijla sfoga. Zà to spovidamo, dàye Isukarst umro, yere istinom lexalo yest ù grobu Tijlo martvò okò trij dnij, ù koyeye stala Dusca Gospodinova ù Limbu.

Yurve bivsci proscli okò trij dnij, vratise slavna Dusca; i opetase syedini s'Tiilom sfoyim, ucinivscise slavno. I takò Isukarst xijv uskalnu pridobitnik slavni od smarti, od paklà, i od dyavla. Bij Gospodinovo Vskarsnutye ù Nediglni dàn, illi Gospodinov, ranno ù yutro okolo zoræ sfichiucchi: ù koye dobba, (govorre zà istino vridnijyi Vcitegli) Prislavna Dusca Gospodinova ù druxbi onæ sfitlæ, i yur blaxenæ voyskæ Sfetih Otaça, i neizbroynih Angela cassom uzijde, i poyde nà misto, gdi ù grobu lexasce mart vò gnæ Tijlo, karvavo, i izragneno; zavito ù linçulu, i pò obrazu ubrusçem pokrivenò; i syedinivscise s'gnim, napùniga neizmirnæ sfitlosti, bistrosti, i lipotæ; i ucciniga velè lipscega od sfih stvarij telesnih naylipscih, i naykrasniyih.

Izijde dakle tàd Isukarst nasc Spasitegl iz onoga grobà vecch neumarli, prisfitli, i prislavni, s' onimi cetirimi pærcchiyami, illi vijnçimi, illi urefimi, toyest, od sfitlinæ, od nemucnosti, od lagahnosti, i od tancinæ. Izijde on, nedvignuvsci s' vrata od grobà, ni krenuvsci kamimi na-

vaglie-

vaglieni, i zapecachieni: kakono bijsce izi- scao iz utrobæ ne oçqvargnenæ B.Diviççæ bez sctette çilochiæ gnæ, i cistochiæ.

Angeo odvali ploccu od grobà.

Posli Vskarsnutya doscastyem od Angela zegliase varlo strese; koyi Angeo krenuvsci, i odvalivsci ploccu od grobà, na gnuse posàdi. Tuzrissce gnega onæ Svetæ xenæ, koyæ ranno bijhu otisclæ, zà pomazati Sveto Tijlo Gnovo. Prikazascese yosc, i inni Angeli gnima pri grobù, i ù grobù; i dobarim glas navistisce od Vskarsnutya; kakono dobri sfidoçi.

Prikazase Gñ B.Mayçi.

Nayparvo se ukaza Yesùs B.Mayçi sfoyoy, nekàbise razvedrillo onò naoblaceno nebbo, i tugami, i xalostij potmigneno: i zà otarti s'oçciyu gnæ divi ecanskih gorkæ suzæ, koyæ ona prolivasce, razmiscgliayucchi gliutu smart, i karvavæ rannæ, s'koyimi ga bijsce ukopalla. Bijsce onà tadà ù loxniçi sama zatvorena nà molitvi, cekayucchi s'velikom xegliom, i uffanyem ovu novvu sfitlost, sarcano vapiucchi, i uzdisfuecchi, i proffecchi, i moleçchi Sijna sfoga pridragoga, dàbi uskàrsnuo, ovæ rijci (moxe bitti) govorrecchi.

Vskarsni slavvo moyà; uskarsni saltiru mov, i çittaro, Vskarsnutichiu ranno. Tutakose prid occi gnæ Gospodin prikaza pun sfitlosti xijv, s' obrazom slavnim, i pripunnim s façcih lipota, i dijka, kakono pricitto zarçalo slavvæ boxanstvenæ. Tko moxe, izrijti yezikom, illi dohititi razumkom veseglie, i radost B.Bogoridiçæ Diviççæ ù càs onij, kàd onà pogledda ono Blaxeno Tijlo xijvo, proslavglieno, i neumarlo, i nà gnemu onæ prisfitlæ rannæ?

Marii Mãdalini, i posli inuim à isti dan.

V ovij isti dan prikazase Marij Mãdalieni kod grobà, i ostalim bogomillim xenam: pak Apostolom sfoyim vechiekrat ù Vrime od ceterdeffet dana.

dàna. V isti danse prikaza Petru, i Yakobu, i, dv ima Vcenikom ù Emausu putem.

Nà dan ceterdeseti pò Vskarsnutyu prikazase nà varhu goræ Maslinskæ s'velikom slavvó Sfetoy Mayçi, sfima Apostoló, Veenikó, i druzim virnim, i bogogliubni: gdise razgovori sà sfimi priblago, i primillo, i gledayucchiga sfi koliççi, poccese polagahno uzdvizati uzgor k'nebbu s' veliççim vesegliem, i radostyu ù prizamirnoy, i boxàstvenoy slavvi; i takò uzijde nà nebesà; bij primglien od sfijh Angela nebeskih dvorana s' pijsnimi, slavami, i radostij neizrecennimi. Alli uzjide Gñ varh sfijh nebesa; i sidde uz desnæ Bogga Oçà vicnoga nà pristolyu pristoynomu Velicãstvu sfomu, ù slavvi, yednakoy Boggu Oçù privisçgnemu svarhu sfih stvarij stvorenih.

Vzijde Gñ nà nebesa s'velikkõ slavvom.

V dan posli deseti poslà Duhasfetoga Vtisciteglia varh sfoyih Vcenika, kakonoim bijsce obechiào, dà chiega poslatti; nekàbi oni prosfitglieni, i uxexeni oggnẽ boxyæ gliubavi navistili, i pripovidali Sfeto sfoyè Vangelye pò sfemu sfiijtu: i nekàbi proghnalli tãnosti, i tmina næ odneznanya, i neũstva boxyega: i satarisalli poganske idole, i vraxye kijpe, dvighnuvsci slipochiu od nevirstva: i nekàbi uxeghli studena, i ledẽna gliudska sarça plamen imi onæ istæ gliubavi boxyæ, koya u gnih sarçih gorasce.

S'nebesa posilja Duhasfetoga.

Sidij od tadà dò sadà, i ù vijke prislavni, priblaghi, i prilijpi nasc Spasitegl Isukàrst (glava sfijh virnih, i blaxenih, Gñ nasc, i sfakko dobronassce) varh nayvisçega nebba kragliuyucchi, i gospopoduyucchi; g li nasc Odvitnik, i Paraç kaxe Oçù vicnomu prisfitlæ rãnæ od ruka, od noga, i od parsij sfoyih primillo, i prigliub vẽno prim glienæ zà nassce spasenye, uxdarxucchih nà ovù sfarhu pò Vskarsnutyu; neka-

nama

nama poda Otàç sfemogùcchi sfàkko naybò-glie dobro, darove, i millosti potrebnæ, zà stecchi vikuvicnu slavvu, i blaxenstvo.

Vlada s'nebèsa, i naredyuye çærqvu, i skup-sctinu Karstyansku sfoyù, i s'guom pribiva pò millosti, i pribivatichie dò sfarkæ, i skoncanya sfijta, obechiav sci on takò sam: dijli gnoy, i da-riva milosti, i dare, i dostoyanstva sfoyà: dò cim doyde vrime od gnega istoga, Gospodinna od vrimèna odluceno, zà datti sfarhu sfima vrime-nom; i on opeta sijde s'nebèsa s'vlastyu, i s' Velicanstvom boxanstvenim, dà sudi xiive, i martve; i podà sfakkomu illi vicnu plachiu, illi vicnu mukku, kakono dostoyna buddu dilla sfakoga. Poganni, Poluvirniçi, i osta-li grisçniçi, koyi nebuddu slidili, ni sçijnili Mukku, i smart gnegovvu, proghnani chie bitti proklestvom gnegovvim s'prid obraza sfoga ù ogagn, i mucenya vicna, gdichie tarpitti s'neci-stimi dyavlij, i hudobàmi vikuvicnæ mukkæ pak gliènæ. A dobrocesni pravedni, ivirni Karstyà-ni koyise buddu dobro sluxili pricistom karvyu Isukarstovom, i mukkom, bittichie primglieni, i odvedeni ù onà vicna pribivallisćta od slav-væ, od blaxèstva, od veseglia, od radostij, od mi-ra, i prislatkoga pokòya. I takòchiè uxivati ono vicno, i blaxeno izgledanye BoggaOçà, i Sijna, Duhasfetoga pò sfè vijke vicnih vika. Darovào itti Gospodin Isnkarst (zà pricistu karv sfoyù zà nas prolitu) nama, koyi budemo proscitti ovij xivot, i nasledovatiga, tolikku millost, dà moxe-mo poznatti Prisfeti Xivòt, Mukku, i smart sfo-yù: nekàga vierno, i pravedno slidecchi, vcini-mose dostoyni milosti gnegovvæ, i vikuvicnæ slavvæ nà nebesih. Amen.

BOGGV,

HVALAE, I SLAVVAE.

XIVOT
PRICISTAE BOGORODIÇAE VAZDA DIVIÇÇAE MARIAE MAYKE ISVKARTOVAE GOSPOYE NASCAE.

VRIME onò dobrocesno doyde, i onij dàn blagoslovglieni, ù koyise imasce Boog vcinitti Clovik; i kadà bijsce odlucio, sfemogucchi vicni Sijn Boxyi Boog obucchi haglinnu putti nassçæ, zà osloboditti vàs Narod clovicanski od grijha, i od suxagnstva vraxyega, ù komuse nahodyasce. Biasce stvorio Boog clovikka urèsena mudrostyu, milostyu, i kripostyu. Vcimoga bijsce od sfijh stvarij stvorenih gospodara: i hotiascemu darovat: i samoga sebe. Htiascega syediniti s'sobom tolikko tvardo, i nerazvezivvim zavezayem, i uzlom takò, dà Boog budde clovik, i clovik Boog.

Odlucio dakle biesce od vika ù ovò vrime blaxeno, i dobrocesno izasfega narodda clovicanskoga izabratti yednù Pricistu Diviççu immenom MARIV, zà ispunniti tolikko zamirno, i boxanstveno Otaystvo, nekà, zacevsci onà Vicnu RIIC, Sijna Bogga, ù utrobbi sfoyoy kripostyu sfemogucchiom Duhasfetoga, pricistaga porodij, ostayucchi vazda Diviçça; i dà budde onà gnegovva pràva Matti, à on gnæ pràvi Sijn. Odluka Boxya od Mayke Isukarstova.

Bij ovà Prislavna Diviçça izabrana, i obrana

F od

od Priuiscgnega Bogga iz meyu sfijh xèna, kakono naycischia, i naysfetiya oda sfijh, koyæse bijhu rodilæ, illise imahu ikadar roditti na sfijtu. Hotioye yosc Boog, dà budde od Rodcbinæ Davidovæ, hoyi bij Kragl Israelski, i od Rodda, illi kolinna Abramma Patriarkæ. Yere ovoy dvoiççi biasce obechiao isti Gospodin Boog, dà chiese roditti Mesia, (to yest Spasitegl od sfijh gliudij, i sfega narodda clovicanskoga) od gnih Rodda, i karvi. Takò, i naredi Boog, dàse rodij ovà Prisfitla Diviçça od karvi Prisfitlih Patriaraka, Proroka, Gospodæ, Sudaça, i Vladallaça, puka Izraelskoga: tèr, dà takò ù gnoy sya, i sfijti inokupno karv Kraglievska, i Posfechienicka: yere onà imasce bitti Matti prislavna Velikoga Posfechienika, i Kraglia od neba, i od zemgliæ.

Yest dakie ovà, stvar yednà stvorena, ù koy Privifcgni Boog ocitovao velè yest velicinu dobrotæ sfoyæ, i mudrosti, i sfemogucchstva. Ovæ Diviççæ sfeti Xivòt ù sfaççih kripostih izvarstan kratkim pijsmom ispijsatichiemo, bivsci bio Boxye cuddo pricudnovato, i varhuzamirno.

Roditegli S. Diviççæ sfeto xiivu

Prisfeta vazda Diviçça MARIA Gospoya nassca, i sfega sfijta bij zaceta bez grijha Istocnoga cuddom svarhunaravskim, navistivsci gnæ zacetye Angeo boxyi roditegliem yur starrim, i neplodnim. Roddise ù Nazarettu gradu od darxavvæ Galil eyskæ. Oçù gnæ bij imme Yoakim od Nazaretta; à matteri Anna izgrada Betlemà. Bijhu oni plemeniti od Roda Dauidova: Yoakim pò roddu od Natana, à Anna pò roddu od Kraglia Salamuna, koyi bijhu bili sinovi Davidovi. Blagoslovglieni ovì Roditegli Mariæ vazda Diviççæ sfeta xivotà biahu: takòse

bo

bo pristoyasce, dà budde voccka, koya imasce takko vochiè roditti. Nastoyahu oni bogomillo, i farcano, obluxevatti Zakon Boxyi, molitvæ cinecchi, postecchi, xexinayucchi, lemozinæ, i almuscťva dilecchi vbozima. Od basčtina sfoyh dohodke bijhu nà trij dijle razdilili. Dio yedan davahu nà castenye boxye oni çærqvenim sluxbenikom: Drugghi digliahu ubozim: Tretyi zà sfoyù hram hragnahu sebi, i domacchima sfoyim. Anna bijsce s'muxem xivila dvadesti godisčta, i liita, i ne bijsce dite niyedno rodilla. Zà to bijhu vele oni žalosni, stijdni, i prid gliudmi srammi: yere ù onomu puku, i naroddu Xidovskomu bijsce neplodnost styar sramotna, i necasna, i kakono nikka poraza boxya.

Mogliahu dakle oni priklonito, i podnixeno Gospodina Bogga sfemoguchiega ù dne, i ù nocchi, dàbi gnima darovào plood, i dite od blagoslova, obechiayucchi, dàchiega posfetiti boxanstvennomu gnegovvu Velicanstvu, illi sijn, illi budde kcchij. Ovakku molitvu cinecchi onì, prikazase Angeo Yoakimu, nahodecchise on ù dvoryu pastira sfoyih, i reccemu: Vslišcioye Gospodin Boog molitvæ, tvoyæ; i poroditcchie tebi Anna diviciçu, koychiesc naditti imme MARIA. Onàchie bitti Matti Spasiteglia od Sfijta. Zgoddise isto obyavglienye Sferoy Anni ù žvartlu, gdì onà sama xivgliasce bez muxa. Rekossce yedan druggomu Angeosku besiddu, koyà bijsce dobrò Prikladna, i podobna. Hvalæ, bezbroynæ uzdassce, i upissce Gospodinu Boggu zà tolikko izvarsnu milost, i viscgni dar. Dobosrecc hm dakle Anna ù osmi dan Prosinça Misseça, illi Decembra ù utrobbi zacce, i stecce, cudno-

Molitva SS. Yoakima, i Anna

vato Prislavnu Diviççu (vesseglie, i radost pri- zamirnu nebba, i zemgliæ.) V koyi dàn slavni S. çærqva Karstyanska cinij Svetkovinu od gnæ Pricistoga Zacetya, i Koncepçioni. Cudnovato milostyu boxyom bij onà zacèta, bez grijha Istocnoga, napunivsci gnu Boog sfemogucchi ù onì isti càs, i hijp, ù koyi ſyedini duscu od niscta stvorenu s'tijlom, tolikom obilnostyu milostij sfoyih, kolikuse pristoyasce dà imma Pricista Mayka onà, koya bijsce odlucena, bitti Matti Boxya; i koya imasce smeciti, i saterti zmiyæ pakgliennæ ohollu glavu.

Pricisto zacetye B. Diviççæ bez griiha Istocnoga.

Sfarscivscise deveti missec porodi Anna Diviççu Sfetu ù Nazarettu, ù onoy istoy Kucchiçi, gdi gnu, i bijsce zacèla; i koyu vàisfijt sadà castij ù Loretu gradu srecchnomu od Italiæ. Imahu Roditegli gnæ ovu Kucchiçu ù pogliu meyu blekanyem od ovàça, i meyu veselim spivvanyem od ovcàra.

B. Diviççæ roddise ù Nazarettu

Roddise S. Diviçça nà ossam Settembra, i lli Ruyana: ù deveti dan pò obicayi Xidovskoy, inadisse gnoy Prislavno imme, MARIA. Naredio yest Gospòdin Boog Arhangelu Gabrielu, dà budde guæ Straxanin on, i mnozi inni Angeli ù druxbi gnegovvoy. (takò govorre nikoliçi Sfeti Vcitegli, i moxese bogomillo virrovati.

V dan osamdeseti Sfeta Anna posli rodyenya poyde ù Yeruzalem, za obsluxitti zapovid od Ocistenya, nossechi nà rukàk sfoyih Pricistu Divoyciçu ù çærqvu, kakono privridno blago, i podayucchi radi gnæ obicayni poklon od parvorodyenih Boggu, vrati se s'gnom doma. Buducchi yur Prisfeta Diviçça sfarscilla tretye godiscte, S. Anna zà ispunniti zavit, koga bijsce ucinilla dàchie gnu poklonitti, i posfetiti

Gospo-

Gospodinu s'Yoakimom sfoyim odnesceyu ù çærqvu ù Yeruzalem, gdsyu Gospodinu Boggu prikazassce nà dvadesser, i yedàn Studenoga Novembra missleça naredbom obicaynom. Ocittovasce Poglaviçi çærqvenomu zavit od gnih ucigneni Boggu, naslagnayucchi gnù varh gnegovvæ duscæ, nekàbi cinio sçinnu od gnih kchieræ, i kakono od stvari Boggu posfechie næ: i dàbi gnù namistio meyu innæ Diviççæ, koyæ biihu kod çærquæ çærquenom hranom ù osobitoy kucchi hragnenæ; i dalekò od sfitovnih tlapa, i tascctina mogahu sfeto xiviti, i pohvaglieno poslovatti, i texati mirno; tèr lasnò nà molitvn ulnziti ù çærqvu.

Sfàkse velè zacuddi, uzrivsci gnæ divicansku ugliudnost, i lipost, i diuku: à yosc vecchma hitnost, harlost, i veseglie, s'koyimise odiglievasce od sfoyih Roditeglia; i posfecchie vasce nà sluxbu Gospodinu Boggu. Poccese zà isto poznàvati, i ochiuchievatti pò ovih obiglexih malahnih kolikko sfet, i izvarstan imasce bitti gnæ xivòt, i bogomillo xivglienye: i dà Gospodin Boog pò gnoy imasce velicka, i cudnovata dilla ucinitti, bivsci ona takò yosc malahna nà bòxyu sluxbu obrana, i odlucena zavittom.

Bij primgliena priizvarsna Divoyciça s'vecchim veseglıem, neggo niyedna nikadar drugga. Poccese tutako ocittovati, i odkrivati sfitlost nebeska od gnæ kripostii Angelskih, kakono ù perivoyu rayskomu, i boxyemu; buducchi onà punna Duhasfetoga, i boxyæ mudrosti. Barzose onà ovdi naucilla yest texanya texati od lanna, od vunnæ, od sfiilæ, i sfakka inna. Ponapravgliasce onà, i zasciyasce odichiæ çærqvennnæ, i sfè sctò mogasce bitti nà sluxbu Boxyu. — 8. Diviççe bii primgliena ù çærqvi meyn Diviyciçæ, i Sfeto gnæ xiugli enye.

Boxyu. Govorri Eutimiy, dà ovdi yest nau-cilla one vezove, koyimı posl navezla yest onù odicchiçu ne scvennu, ù koyu obuce yosc ma-lahna Sijna sfoga pridragoga. Ovdi yoscter mudrom pameryu sfoyom naucilla yest kgnig-ghæ, i pijsma Sfèta xidovskim yezikom upij-sana, ceftokrat scœcchi ih s'velikom pom-gnom. Razmiscgliasce onà rijci Boxyæ s'pri-velikom slaftyu, biftrom, i tankom, prosfit-glienom pà metyu, i razumkom dohitasce, i razumiyasce potaynæ Vridnosti, i mestva Sfetoga Pijsma, darivayucchi gnoy Gospodin Boog obijlno uzaznanftvo sfih otaynoftij.

Bii meyu Divçami, igne dilla Sfeta.

Nikadar onà ne praznovasce: mucasce nà vrime; mallo govorasce, i spametno: Bijhu gnæ rijci razboritæ, i s'potrebom: Podnixen-ftvo ù gnoy duboko, i priklonito: Divican-sko Sramexglivftvo: i ù sfaççih kripoftih ve-likka izvarsnost, takò, dà occi sfako gà nase obrachiasce, i sfijh kradiasce, i robgliasce: yere biasce prilicniya Divoyciçi dovedenoy s' nebba; neggo nà zemgli rodyenoy: cefto krat postiasce, i xexinasce: à uklagnanscese odgliu-dii, i samochiom, i mucanyem, i tihochiom pripravgliascese nà molitvu, i boxya razmisc-glianya, nekàbise syedinila s'Gospodinom Boggom goruchiom gliubavyu: nà ovò onà nastoyasce sà sfim sarçem nè kakono dite, neg-go vecchma od spametnæ ftariçæ. Zà tò i Gñ Boog cefto pohodyasce gnu, i prosfitglieva-sce nebeskimi sfitlostij, i boxanftvenim uxe-xenyem gliubavi sfoyæ, kakono sfoyù pridra-gu vireniçu.

Angeli gnù pohodde,

Dohodyahu k'gnoy cefto Angeli Sfeti, i s' gnom snixeno i sluxbenno opchiahu. Dono-scahu gnoy pichiu, i yeftoysku pripravglienu

neu-

neumarlom rukom, i s'nebesa poslanu. Dostoyno za isto bijsce, dà gnu nebeskom hranom Angeli hrane, buducchi gnæ dusca, i tijlo pò milosti, i pò razmisc glianyu duhovnomu prilicnaiya Angelskomu xivglienyu, neggo clovicanskomu divoyciçæ umarlæ. Cistochia yur gnæ nadstupalce, i pridobivasce sfæ cistochiæ Angelskæ. Zà tò S. Ambros reoce onæ zlatnæ rijci: Bijsce tolikko velika gnæ dijka, i lipotà, dà ne samo ù sebi hragnasce Divstvo, i cuvascega izvarsno; neggoyosćter, Kàdbi kogagodir pohodilla, darivascemu ures od Cistochiæ. Obraz gnæ, i lijçe bijsce Angelsko kripostyu', i lipostyu dusçæ, i tijla, veli Rikardo Vittorin. Andria Yerosolimitanin pijsce ovako: Pridicna yest krasnost, i lipotà tvoyà ò Diviççe, kijpu od Boga izdigliani, prilikko izvarsno ispijsana. Bilæsu dakle sfæ ugliudnosti, krasnosti, dijkæ, i liposti sfih onih Sfetih xèna, i ù sfetomu Pijsmu pohvaglienih mladiça; Rakelæ, Esteræ, Yudittæ, i ostalih plèmenitih, samo obigliexe, prilikka, i sinna ovæ divicanskæ Marijnæ lipotæ, i dijkæ varhu Angelskæ.

B. Diviççæ lipotà, i Diika.

Xivivsci onà takò sfeto ù onomu mistu boxyemu, yedanadeste godiscta (priminusce ù tò vrime s'ovoga sfijta gnæ Roditegli Yoakim, i Anna, starri oko osamdeset godiscta, ne rodivsci vecch niyedno dite, ni musçko, ni xensko, neggo ovu samu B. Diviççu:) onà druggo nemiscgliasçe, ni xudyasce, neggo dàbi bila milla, i ugodna Gospodinu Boggu. Vcinilla biesce zavit od Divstva sfoga dò smarti nadahnutyem Duhasfetoga; i nastoyasce, i hotiasce vas sfoy xivòt bez muxa xiviti.

Zavit gnæ od Divstva.

Takò onà bij nayparva, koya (Vcitegli nikki

 velè)

velè) yosc ù utrobi materinoy od takkæ varstæ zavit uccini: i onà podvighnu Stijgh od Divstva', (mallo poznan çvijte nà zemgli) i zà sobom poteghnu, i sadà potexe naukom sfoyim tolikkæ pricistæ, i spamètnæ divoyciçæ nà zagarglienye od cistochiæ; i hotiasce, parvo xivot ïisti izgubitti, neggo Angelsko Divstvo, i cistochiù. Zà tose onà zovè Diviçça od Diviça, i gnih sfih Kraglјçça: prem, daye istina, dàsu od pocetka sfijta kòyigòd dò gnæ dobba, bili xivili ù cistocchi cisti vàs xivòt sfoy: bij takki Enòk, Melkisedèk, Yozuè, Ilia, Eliseo, Yeremia, Trij mladicchi varxeni ù pecch Babilonsku, i S. Ivàn Karstitegl; nisctar ne magne ocitna stvar yest, dà nij nitko zavezayem od Zavitta obechiao Boggu Divstvo sfoyè. Bij B. Màyka bogorodiça nayparva, koyaye bez naukka od druzih to ucinilla, i Boggusse posfetila zavittom vijcnim. Yerese ovà slavva hragnasce ovoy Gospoyi Bogorodiçi, koya sama imasce nà sfijtu syediniti çviit od Diviççæ, i plod od Matteræ.

Sàò odlucisce Posfechieniçi od gnæ zavitta.

A Posfechieniçi çærqvenni zavit ovij gnæ neznaducchi, i videcchi dàye yur prispillo vrime gnoy od udadbæ, odlucisce, kakono ostalæ, i gnu udatti, i vencatti zà kogagod clovikka od gnæ rodda plemenita, i posctenà. Vzaznavsci to onà, s'podnixenstvom, i priklonstvom recce gnima: Nemoxese tò nikako ucinitti, buducchi Roditegli moyì mene Gospodinu Boggu posfetili; i buducchi ya vicnim zavittom Divstvo moyè obechialla istomu Gospodinu Boggu.

Zacudiscese sfi koliççi, cuvsci stvar tolikko novvu, i od priv necuvenù ù puku Xidovskomu: dogòvorisscese tàd oni: yedàbi bilo dobrò,

brò, udatti gnu zà kogagod Posfechienika, s' koyimbi mogla ostatti nà sluxbi od çærqæ;allise to nemogasce,yere,bivsci onà yediniççaRoditeglià sfoyih,bijsce ostalla Go spoya od Ocinstva, i didinstva: i pò zakonnu potrebovasce, gnu udatti zà clovikka od istæ rodcbinæ sfoyæ.

Pristùpisce tàd onì nà molitvu, i nà obyavglienye boxye:odgovori gnim Gospodin Boog dàbi sknpili sfijh onih, koyise tadà nahodyahu ù Yeruzalemn od RoddaDavidova,i dà,na kogabi srechia palla, onij uzme gnuzà vireniçu. Obyavi Gospodin Boog B. Diviççi, dà Posfechienikom budde poslușcna, i dà se neuzboyi od nicesa; yerebi gnu on zacùvao,i branio od sfakoga zlà. Obyavglie niye radi zavitta.

Srechia nebeska padde nà Yoseffa od roddà Yudina iz grada Betlèma.Bijsce on dervodiglia, i clovik sfet, i yur postariyi, koyi gliubgliasce cistochiu; i takki bijsce, kakovise pristoyasee, dà budde virenik ta kovyæ sfetæ vireniçæ Diviççæ. Vzègnu dakle Yosef, buducchi onà tàd sfarscilla ceternadeste godiscta: à on bijsce od sredgnega dobba, i stariyi mallo od ceterdesti godiscta; à ne od sedamdeset,i ossam, ni od ossamdeset, kakono su nikoliçi upijsali (neznase koyim razlogom) Bii gnemu pridana, da gnu zacuva, i brani od zla sfakoga, kakono Boggu posfechienu, i vireniçu sfoyù. Srechia nà S.Yoseffa.

Vratise tadà S. Diviçça s'Yoseffom ù Nazarèt grad sfoy, i pribiva ù kucchi Roditeglia sfoyih. Ovdise onà nahodecchi, doyde onij prislavni, i pridobrocesni dan, i càs, ù koyi Boog Sijn vicni bijsce odl'ucio, vcinitiise clovik, i uzeti pùt nasscu clovicansku ù utrobbi ovæ Pricistæ vazda Diviççæ MARIAE.

Prika-

Navisteny Angela Gabriela.

Prikazasc dakle gnoy S. Arhangeo Gabriel, koyi gnoy nosscasce s'nebba ono tolikko velikko, i priviscgne Navistenye: Nayde on gnu samu, i zamiscglienu ù uzviscenoy molitvi od pameti, i s'podnixenstvom, i priklonstvom velickim tecce gnoy: Zdravva si punna milosti: Gospodin s'tobom blagoslovglienna tij meyu xenammi.

Smutise ù sebi S. Diviçça, nè yere viddi Angela, sctoyoy ne bijsce stvarnovva; neggo, yerega viddi ù oblicyu od clovikka, i radi pohvala, koyimi gnu hvagliasce, nesçinecchise onà od gnih dostoyna. Angeo tàd razgovori gnù, i istomaccei gnoy Otaystvo boxye priviscgne: stanovitto ocittovayoy, dà ù ovomu dillu ne imasce dijla nikakova imatti clovik nikakvi: i dà gnæ Divicanstvo, çicch kogase onà smetasce, nebi niyednu sctettu naymagnu podnilo, ni imallo: yere imasce Duhsfeti ù gnu doycchi; i gnegovvom sfemoguchiem kripostyu dàchic onà zaceti Sijna Bogga Priviscgnega: i recce yosc gnoy, dà rodiça gnæ Elisabetta, buducchi yur starra, i neplodna, bijsce zacela. Nij bo niyedna stvar neuzmoxna Boggu; i kadye gnemu drago, kakono imma roditti neplodniça, takochie mocchi poroditti, i Diviçça ista onà.

Tim obechianyem pokripgliena, posluscа hotinye boxye, i podnixivscise priduboko dò sfoga niscta, recce: Evvo raba Gospodinova, ucinillose menni pò rijci tvoyoy. O rijci prislatkæ, i privesellæ, koyæ obeselisce nebbo sà sfimi dvorannij sfoyimi; à zemgliu posfetisce, i s'Boggom umirisce narod clovicanski, i kotinyu boxyemu pogodisce. O primoguchiæ rijci, koyæ ciniste, dà nebesà rosisce od izgara

s'par-

s'parsij Oçà vicnoga, i oblaçi daxdſſce pravednoga; i takòſe Boog uccini clovik. Yere tay càs Diviçça zacce Vicnu RIIC Boxyega Sijna Bogga iſtinoga, i clovikka Iſukarſta, Spaſiteglia naſſcega ù priciſtoy utrobbi kripoſtyu Duhasſetogà. I onà bij tadà prava Mayka Bogga clovikka, i ſtvoriteglia sfoga: à Boog clovik bij gnæ pravi Sijn: i ucignena bij Goſpoya, i kragliçça od neba, i od zemgliæ, i odasfiijh ſtvarij ſtvorenih.

Ganù pò ;tom toga iſti Duhsfeti Sfetu yur diviççu, i Bogorodiçu, koyi gnu sfaççimi miloſtij, i darovi ureſio, i nadario priobilno, i boxanſtvene, dà poyde barzo, pohoditti S. sfoyù rodiçu Eliſabettu, i s'velikom gliubavyu, à s'cudnovatim naukom od podnixenſtva gnoy posluxiti, i obeſelitti ſe s'gnom od miloſti, koyu onà bijſce od Goſpodina Bogga primila ù gnæ ſtaroſti od Sijna, koga bijſce zacela, i yur vecch ù utrobi sfoyoy ſceſt miſſeça jnoſilla: à navlasctito, nekàbi, beſidami, i ricmi sfoyimi posſetila gnæ ſijna Ivanna.

Vccini B. Bogorodiça s'Yoſeffom Sfetim ovij dugghi put s'barzochiom, i harloſtyu velikkom bez truda, noſſechi onà sfemoguchiega Sijna Bogga ù priciſtoy uttobbi sfoyoy. Vlize ù kuchiu Zakarijnu, i pozdravvi gliubexglivvo Elizabettu od priy, neggo gnu Elizabetta: priproſtiyu plemenitiya, dayucchi sfima nauk od izvarſna ſnixenſtva, koyim onà bijſce tolikko ugodilla Boggu, i gliudem ugayaſce. *Kayet 3.p. Viguer. c. 20. S. Bonauent. med. 1. c. 5. Searez t. 2. q. q. 35. diſp. 13. i inni.*

Vlizoſce, i proydoſce riјci Divicanskæ kroz ukha Elizabettæ, i poletiſce tyà dò du|cæ, i ſarça diticchka Ivanna, koyi ſtaſce zatvoren ù matteri noy utrobbi; i koyi primi vſe i Duha od posſechienya, i poznavſci Goſpodina od ſegay *Pohodyenye S. Elizabettæ, i posſechienye S. Ivanna.*

sfijta, koyi bijſce ù Divicanskoy utrobbi skriven, uzigrà, i uzradovaſe Ivàn od Veſſeglia, uzigranyem ocittuyucchi onò duhovno veſſeglie, koye nemogaſſce govorom, i ricmi izrecchi. Sijnovim ovim veſſegliem ocittova Duhsfeti, i matteri Otayſtvo Prislavno od Vputchienya Sijna Bogga; i takò prosfitgliena onà Duhom od prorocanſtva, i nebeskom sfitloſtyu recce Prisfetoy Bogorodiçi: Blagoslovgliena tij meyu xenammi, i blagoslovglieni plood utrobbæ tvoyæ. Odkle ovò menni, daye Mayka Goſpodina moga doſcla k'menni? I oſtalæ rijci, koyæ recce onà nà pohvalu B. Diviççæ, kuya, poznàyucchi sfæ ovæ milofti, dà bijhu od Goſpodina Bogga, à od ſebe niyedna, zapivva onù boxanſtvennu Piſſançu: (*Magnificat anima mea Dominum*) Vzveliccij Duſca moyà Goſpodinna: i oſtala. Koyaye pripunna Otaynoſtij boxyih vechie, neggo rijcij.

Pribiva onà ù ovoy kucchi oko trij miſſeça, posfechiuyucchi gnu priſtanyem sfoyim: vratiſe tutako ù Nazaret ù slavnu kuchiu sfoyù, koyaye sadà ù Loretu.

Smetenye S. Yoſeffa. Tadàſe zgoddi veliko onò ſmetenye ù pameti Sf: gnæ Virenika Yoſeffa, koye uzrokova ſumgna, koyu on imà, videcchi gnu tegotnu; i znayucchi, dà tò nebijſce pò gnegovvu dillu, naydeſe varlo ſmeten, neznaducchi; ſctoſe pristoyaſce, dà on ucinij, zà obsluxiti naredbu od Zakonna boxyega.

Nemoggaſce on ozloglaſsiti tolikko poſctennù, i pohvaglienu Diviççu, ni proçijniti i griſcnu, poznayucchi, i videcchi gnæ Sfeto xivglienye.

Poznà S. Diviçça xaloſt, tugu, i gorkoſt od ſarçà pridragoga sfoga virenika, i bogliaſceſe

ſama

sama ù sebi radi xalosti gnegovvæ nisćta ne magne çichia podnixenstva sfoga Sfeto Otaystvo tayasce, mucàsce, mogliasce, i priporucevasce Gospodinu Boggu cast sfoyù, i gnegovvo utisscenye, nekabi Gospodin nasçao nacin, i onoy ranni lijka.

Vslissci gnu milostivi Boog, i poslà Angela sfoga s'nebesa k'Yoseffu, koyimuse prikàza ù snù; i ocittovamu sie Prislavno Otaystvo; i i zapovidimu, dà uzme S. Diviççu, i Mayku Boxyu; i dà gnoy sluxi virno, i gliubvenno, i dà imma velikku pomgnu od gnæ, dvorecchiyu, i pamàgayucchi gnu, i gnæ Sijna, kogachie ona roditti, i komuchie on naditti imme YESVS.

Angeo boxyi ocittova Otaystvo S. Yoseffu.

Ov'im obyavglienyem Angelskim oni xalosti oblaçi razcinisscese sfi koliççi; i razvedreno ostà sarçe, i duh S. Yoseffa: napunnise dusca gnegovva veseglia, i radosti boxanstvenæ; tako, i pocce on s'veehiom castyu, i posćtovanyem pocitati, i sluxiti Prislavnu Diviççu Bogorodiçu; i koyu od priy darxàsce zà sfetu, sadà gnù poznà, i darxà prigliubvenno, i prissmerno zà Mayku boxyu.

Bivsci yur vecch ù devetomu missecu, i blijzu rodyenya, dogodise drugga smetgna od dugga puta pò sred zijmæ, imayucchi onà s' gnim putovatti iz Nazaretta dò Betlemma, zà ispunitti Zapovid naredyenu od Ottaviana Augusta Rimshoga çesarra. Biisce ovij zapovidio, dase sfi podloxni gnegovvu gospostvu pò sfemu çesarstvu, immenom upijssu sfak ù gradu sfomu, gdise rodio yest. Biisce Yosef roddom iz grada Betlemma; takò bij usillovan, poycchi onammo, upijsatise. Mnogghæ potrebæ, i suprotivæ podnisce ubozi putniçi radi

Putovanye k'Betlemu trudno.

dugga

dugga puta, zlijh godina, i sfoga uboschva . S. Diviçça mlayahna, mlohavva, i neyaka: bijhu gnoy dnij od rodyenya: ali onà sfèro cudnom hrabostyu, i veselyem podnossçasce; yere nossasce ù blàgoslovglienoy utrobbi sfoyoy sladost, i nasladyenstvo sfega Sfijta YESVSSA.

Spilla, gdi se roddi SI in Boxyi.

Bivsci ulizli ù Betlem, nenaydossce nikoga, tkòbi ù kuchiu gnih primio. Poydosce naypossli zà nevogliu ù yednù spillu blizu izvan gradà pòd mijrom; gdise xivinæ, i imagna, i siromasi putniçi od zlæ godinæ svrachiahu, i pribivahu. Doyde vrime ù ovoy brixnoy, nespravnoy, i xivinskoy kognuscniçi, dà porodij Pricista Diviçça Sijna sfoga parvorodyenoga Bogga, i clovikka. Stoyecchi dakle onà uzvisceena nà molitvi sarçem, i pametyu, molecchi Bogga upultchiena, dàse rodij, ugledaga nà tleh prid sobom lipscega od sunça; gdi od studeni trepechie malahno diteççe, i derhchie: zaviga onà millo, i gliubko ubogom odichiom, s peleniççom donessenom nà tu sfarlu, od kovihse yednà nahoddi ù plemenitomu gradu Dubrovniku: poloxiga takò tù nà yasliçæ, tèrmuse pokloni, kakono Sijnu boxyemu Boggu istinomu, pocitayucchiga, i cassecchi, kakono Gospodinna, à çelijvayucchjga, kakono prigliubvenoga Sijna sfoga.

Obrezanye Chàro.

Vosmi dan pò Porodyenyu bij ucigneno Obrezanye karvavo pò zakonu boxyemu; i B. Bernardo upijsa, dà obrezao yest gnega Sfeti Yosef; i dàmuye nadio imme slavno YESVS, tò yest, Spasitegl; koye imme Angeo bijsce donio s'nebèsa od Oçà Vicnoga, i naredio Yosessu, dà muga nadiye.

V trinadesti dàn posli porodyenya, doydosce

sce od sunça Istokka trij mudri Kragli, dovedeni od novvæ, i cuduovatæ zvizdæ, buducchi oni zvizdoznançi: i ne tomga naydosce, pokloniscese Boggu Diticchku, i Bogorodiçi Diviççi, Sijnu, i Matteri, ocittovàvsci darovimi od zlata, tamianna, i mirræ, sctò oni virrovahu od onoga molàhnoga ditetta, i vicnoga ù gnemmu Bogga. Kragli od Istokka.

Doscao bijsce yur ceterdeseti dàn pò rodyenyu ù koyi ponese B. Bogrodiça s'Yoseffom Yesussà ù Yeruzalem, zà obsluxiti sfakka pò zakonnu boxxemu. A zapovid bijsce xenam, dà porodivsci Sijna, illi kchier, odnesuga, i prikaxu parvorodyenoga ù çærqvi Gospodinu Boggu; i dàga odkupe pet piuezimi sklij: takò velecchi drugga zapovid od parvorodyennih. Dan od Ocistenya.

Primi tadà Yesussa nà rukæ, i dlanne sfoyè Sfeti Staraç Simeun, poklonimuse, kakono Boggu, poznavsciga; i druzimga ociteova zà sfitlost od sfijta, i od sfijh Naroda, i zà urès, i slavvu puka Israelskoga.

Naydese tàd, i S. Prorociça, i udoviça Anna koyaga uzvelicci; i proslavvi, govorecchi od gnega stvari cudnovatæ, i privelickæ. Sfè to uzrokkova vesikko veseglie, i radost Prisfetoy Mayçi vazda Diviççi. Alli mallo posli màc oni od bolesti probode gnoy sarçe, kadà slisca onæ rijci S. Starça Simeuna: Etto ovo dite postauglieno yest, kakono zlamen, protiva komuchiese podvighnuti vàs sfijt; i mnozichie nà gnega pasti, i bittichie od gnega podvighnuti à nà koye on budde pasti skarscittichie gnih: à sarçe, i duscu, Mayko, tvoyù probostichie mac od bolesti: nekaie odkriyu iz mnozih sarça misli. Smuttiscese ovimi riçmi sfà veseglia, i radosti onoga dnevvi, çicch straha, i tumgna, Sctò proro kuyuS. Simeun, i S. Anna.

Vecchi

Vecchi yosctè bij ovij strah dò mallo dàna, kadàse Angeo ù snù prikaza S. Yoseffu, velecchi, i zapovidayucchi, dà tutakò ustanne, iuzme diticchka, i matter gnegovvu; i nochiom dà bixij ù Egippat; i ondi, dà pribiva, docimmu opet navisti. Poslussca Yosef, i priko pustigna, i tescçih pùta, pò drumih s'veliççim trudom, i uboscτvom purovassce zayedno, i ulizosce ù Egippat: i pribivasce ù mistu, koyese sadà zove Matarea, blijzu grada Eliopola.

Angeo za-povida S. Yoseffu dà bixii ù Egippat.

V Egiptu xivisce, kakono ubòzi trudno, i potrebno ù velikkn uboscτvu, buduechi tuyinçi, i inostranςi, nepoznayucchi nikoga. Nebi ni magni strah ssakcasni ondì: yere, zà sfè, dàse uzdahu, dàchie Gospodin Boog diticchka, i gnih braniti od zlà ssakoga; niscta ne magne gliubav biisce od straha uzròk, i ne davasce gnima mirno pocivati. A onò, sctò nayvechie muccasce B. Mayku, biesce zà isto, gledati, i sliscati velikko neznastvo, nevmstvo, i slipochiù, ù koyih xivgliahn puçi onì, koyi ostavivsci, i zoboravivsci pravoga, istinoga Bogga, i Bogga vicnoga, poklagnahvse idolom, kijpom vraxyim izdiglianim rukammi gliudskimi, kuku drigliom, zmiyam, yunçem, i takkim innim balvanom pogãnim; à ù gnih vragovom necistim, i prokletim, koyi gnih varrahu, i ù propast pakgliennu potezahu, i smuçahu.

Pribivasce onì ù Egipru dò smarti Irudovæ; i obyavglienyem opeta istoga Angela vratiscese ù zemgliu sfoyù; i stanovassce ù Nazarettu gradu sfomu: Iz koga ssakko litto hodyahu ù Yeruzalem, zà pohoditti onu Sfetu çærqvu Boxyu.

Ostà Yesus ù çærqui Boxyoy.

Buducchi yur YESVS od dvanadeste godiscta, ostà ù istoy çærqui bez znanya Roditeglia

diteglia sfoyih. Iskafſce gnega zà trij dnij onī velè xalosni s'mnozimi nzdaisij, i ſuzammi: nay posliga naydoſce meyu Vcitegli ù çærqvi, od koyih on pijspitovaſçe mnogga Otayſtva Sfetoga Pijſma; i odgovaraſce nà gnih upitanya: gdiga B. Mayha vidivſci, reccemu: Sijnko, sčtò ſi takò nama vcinio? Evvo ya, i Otàç tvoy xaloſni iskahomo tebe? Odgovori tàd gnoy on: Cemù mene iskahote: neznadiahote vij; dà ù onih ſtvarih, koyæſu Oçà moga, potrebuye, dàſe ya nahoddim? Koyæ beſiddæ zà sfè, dà ih inni ne razumifſce, nisčta ne magne B. Mayka zapametijh, i poſtavvi pò ſred ſarça sfoga, zà razmiſgliati otayſtva skrovita, i potayna, koyaſe ù gnih uzdarxahu.

Sfè vrime oſtalo dò trideſti godisčta xivioye Goſpodin s'blagoslovgliénom Maykū sſoyom, sluxecchi gnu, i posluſcayucchi, kakono naypo sluſcniyi Sijn. Od ceſſa moxemo mij, razumitti podni xenſtvo Sijna boxyega, i Velicanſtvo Matteræ Slavnæ: takò, dà Boggu ſtvorenye sfoye zapovida, i dàga Boog, ucinivſciſe clovik posluſſca, i poslè sſakke naredyene izvarſcuye. Sčtòſeye dogodillo Yeſuſſu, i B. Diuiççi dò trideſſet godisčta, xivecchi zayedno.

Bivſci dakle Yesùs sſarſcio dvadeſſet, i devet godisčta, i trinadeſte dana, dijliſe od B. Maykæ, i poyde k'rijçi Yordani nà misſto immenom Betabora: gdi S. Ivan karſtiaſce vodom puka; i tu bij Goſpodin od Ivanná karſten vodom ù Yordani. Radi koga karſtenya ſnixenoga primiſce sſæ naravskæ voddæ kripoſt teghnutyem Prisfetoga Tijla Yeſuſſova zà karſtitti sſakkoga Karſtyanina ciſtòm, pravom, i naravskom vodom, à ne od ruſa, illi inakvom.

Dilíſe Gñ od B. Maykæ od trieſ godisčta. i bii od S. Ivanna karſten.

Vlize tutako Yesùs ù pustignu, i postivsci ù gnoy çeterdesset dàna, i ceterdesset nocchij, bij od hudobæ napastovan onimi trimi napastij, i pridobi necistoga Luçifera ù sfijh.

Izijde pò tomu iz pustignæ, kakono Naucitegl Primudri, i nebeski, pripovidati, i kuppiti sobom Vçenike. Takoyer uccini ostalæ stvari, koyæ su upijsanæ ù xivotu Gospodinovu, i od Sfetih Vangelista. Sliscassce B. Mayka cestokrat pripovidanya boxanstvenà gnegovva, i pametovasce ih s'pomgnom velikkom. Pijsce Eutimiy, dàye bila onà karstena od istoga Gospodina Sijna sfoga. Nasclaseye, i nà pijru ù Kani od Galilèæ s'gnim, i s'Vceniçij gnegovimi gdì pomagnkavsci potrebno vijno, milostiva Gospoyà molli blagoslovgliena Sina sfoga, dàbi ù onoy potrebi onù uboggu cegliad pomogao. Zgodno uccini Gospodin, i kad doyde vrime odluceno, sctoga bijsce B. Maykæ molilla: yerese gnoy nekrati nikadar niscta, akò onà sctogòd istom uzprosi. Obràti dakle voddu, koyu Gospodin cijni, vlitti ù nikoliko sudòva, ù prislatko, i priugodno vijno, koyim velè obeseli sfih, koyi bijhu nà onomu piru. I ovò bij nayparvo cuddo, ràdi koga Vceniçi gnegovvi ù gnega virrovasce.

Svar. to. 2. od B. Diviçæ. disp. 18 sect. 3.

B. Diviça. B. Diviça kaxe pot rebu Gñu od vina.

Pripovidayucchi Gospodin ù drugghi dàn', doyde B. Mayka s'rodyaçij, i recce nitko od puka gnemmu: Enno Matti tvoyà, i bratya tvoyà isctu tebe. (Pò obicayi Xidovskoy bratu-cedi, i rodyaçi nàyblixgnix zovu se bratya, koyi bijhu od stranæ Materinæ, illi Yosesovæ, koyi bijsce sçijgnen Otaç Isukarstov.) Moxemo zà isto virovati, dàye velèkrat hodilla onà, sliscati prigliubvennæ rijci Gospodinovæ, i pogledati boxanstvenni obraz gnegov,

uzveli-

uzvelicecchi cudeſa, koya on cignaſce.

Cinillaye tako onà sfeyer, dò cimſe pribliza vrime onò odluceno, od Goſpodina, kad htiaſce vecch umriti: ucinivſci tàd on s'Apoſtoliji sfoyimi nayposledgnu vecerru, dilliſe od pridraghæ Mayhæ sfoyæ, koya bijſce ù ſtrani drugoyiſtæ kuchiæ vazmennoga Yagnça s'oſtalimi sfetimi xenammi blagovalla.

Poyde tad Goſpodin ù vartao Getſeman, gdì imaſce bitti uhichien; à B. Mayka oſtà ù iſtoy kucchi punna ſvmgnæ, i ſtraha, cekayucchi, zacutti onù nocch xaloſni, i gorki glas òd muk kæ gnegovvæ. Vzaznà onà posli ponochia daga bijhu razboyniçi, i nepriategli gnegovvi uhittili; i dàga od ſudça dò ſudçavodyahu sfezana. Od parve izijde onà s'oſtalimi xenammi iz kuchiæ; i naſcadſciga, slijdiga sfuda tyà dò glaviççæ od Kalvariæ, gdi nemogucchi xaloſt, i tugu sfoyù ricmi izrecchi, izgovaraſce priobilnom rijkom od ſuza, ocittuyucchi màc od boleſti, koyi bijſce probol ſarçe gnæ, uzrivſci pridragoga Sijna sfoga tolikko gliuto, i gorko izragnena, i izruxena: i kakono yagagnça pritihha razdærpena od onih vùka pakglienih. Niſcta ne magne ù sfemu pogayayucchiſe s'hochiom Boxyom, ſtaſce ſtanovitta, i krepka, hotecchi ſmart gnegovvu onà, kakono on htiaſce od ſebe ucinitti onò ſmartno posfetilliſcte Vicnomu Oçù zà slavvu Bogga Oçà, i zà pridatti platu zadovoglnu, i obilniyu zà grijhe naſſce.

Gñ cinii molitvu à Getſemanu vartlu.

A xaloſt, i boleſt B. Mayke bij za iſto tolikka, kolikka bijſce gnæ gliubav, kom onà gliubgliaſce Sijna, takovva, tkòyu moxe izrijti? yere i gliubav, i oſtala hotinſtva ſarcanna izhodde iz gliubavi. Yur bij gnæ gliubav vechia,

neggoye ikad bijla ù niyednoy matteri ſtvorenoy nà sſijtu: Gliubgliaſcega o nà gliubavyu Occinom, i gliubavyu Matterinom; yerega bijſce bez clovikka pò kripoſti Duhasſetoga zacela, i porodilla. Bijſce gnæ Sijn yedinorodyenni, clovik nayizvarſniyi, i naypuniyi sſaççih miloſtij, i kripoſtij. Alli pò ſred sſijh ovih boleſtij, i xaloſtij nijſe onà nikad prinemogla, ni palla, kakono martvà; neggo kòd krijxa ſtaſcexnà nogàh, kakono kameniti ſtup, illi čelovna, krepka, i ſtanovitta, razgledayucchi placnimi ocimma nà krijxu xaloſnu onù prilikku razpetogà Sijna sſoga; i prikaxuyucchiga nà posſetilliſcte ù miriſſanye od sladoſti Oçù Vicnomu: molecchiga, dàbiſe ſmilovao nà vas narod clovicanski, i proſtiomu neizbroyne grijhe, i slocinſtva sſakka.

B. Mayka sliidi Gña dò ſmarti. Ovimye nacinnom B. Mayka slijdila ù mukkah Sijna sſoga; takoye i dio ù gnih imalla, i ù doſtayanſtvu. Koyu dobroſtivoſt gnæ hotecchi Goſpodin s'krijxa nadariti, recce gnoy: Xenno Etto ſijn tvoy: A uceniku Ivannu priloxi: Etto matti tvoya. Dayucchiyoy Ivanna zà Sijna nà sſoyè miſto. Primi on gnù od toga caſſa dò ſmarti zà matter, sluxecchi, i branecchi gnu, kakono Matter Rodyennu. Kàd onà ſpogledda, i uzri, dà izdahnu, bijlabi zà iſto, i onà duſcu puſtila, i iz dahnula zayedno s'gnim, dà nij gnù kripoſt Boxya uxdarſala ù xivotù. Alli gnoy iſtinom probode tàd màc od boleſti duſcu, i ſarçe, kàd viddi, dà osſtra, i gliuta ſuliça Longinova probode parſi, i ſarçe martvù vecch Sijnu sſomu: Vecchma ſarçe gnæ yoſc xijvo ranivſci.

Prima Tijlo martvo B. Mayka. Dighnuſce gliudi bogomilli s'krijxa martvo Tijlo Goſpodinovo, koye B. Mayka uze na

rukæ

rukæ sfoyæ, i zagarliga tolikim chiuchienyem od tughæ, i xalosti, dàse nemoxe izrijti. Nayposli bivsci vrime, i dobba, dàse podà ukop màrtvu tijlu, uzèsceyoyga s'ruka, i postavvisscega ù greb novvi Yosefov s'sprovodom, i s' doprachienyem S. Ivanna, i nikoliçih bogoglíubnih xena, i xalosnæ Maykæ.

V kuchiu Ivanna Marka vratise tàd Sfeta Diviçça, gdì bijhu ucinilli Vazmennu vecerru. Tù onà punna xalosti, i gorkosti prista, zà cekati dàn prìvesselli od Vskarsnutya Prislavnoga Sijna sfoga. V toy xalosti, i tuzi proydòsce B. Diviççi one okò trij dnij koyeye dusca Gospodinova postala ù Limbu, gdì stahù kakono ù tamniççi duscæ Sfetih Otaça, koyi bijhu priminuli od stvorenya sfijta dò onoga cassa. Lexasce tadà ù grebù martvò Tijlo zatvoreno, i zapecachieno.

Bivsci dakle doscao oni slavni càs mallo priy odzoræ ù yutro ranno sfichiuechi dan nama Nediglni, uskarsnu xijv, slavvan, slavodobitnik, i neumarli Gospodin nasc Spasitegl Isukarst, podavsci dusca blaxena, i boxanstvom sfemoguchia Tijlu sfomu xivòt blaxeni, i neumarli; i cinivsci, da izijde iz grobà xijvo Tijlo bez otvorenya, i bez raspecachienya od groba istoga. Vskarsnutye Gñovo

S'druxbom dàkle neizbroynom od dusca Sfetih Otaça, izvedenih iz Limba, prikazase Yesùs slavni Pridragoy Mayçi, buducchi onà naydostoyniya od sfijh ostalih. Razmislimo sad sfi koliçci, kammo otijdosce suzæ, tughæ, i gorkosti iz sarça Sfetæ Bogorodiçæ, kadà onà pogledda ù oni obraz prislavni Sijna sfoga pridragoga? Razvedrise, kako-

nò nebbo naoblaceno, dulca Gospoyæ ovæ: prominiscese suzæ ù neizrecenno veseglie, i radost. Stasce onà, kakono misecinna ù tminnah, kadà prosyà sfilost sùncanna, i prikàzase gnoy Tijlo prilijpo, i prisfitlo Yesusovo, xijvi, i prislavni Ilùkarst, gnæ xivòt, i slavva. Tkò moxe izrecchi gnæ radosti ù pogledanyu sijna sfoga? Tkò onò gliubglienno zagarglienye, i onò çelivanye od rana prislavnih, i priyasnih, Koyæmu bijhu nà rukàh, nà nogàh, i nà parsih yoscter ostallæ, koyæ syahu boxanstvom. Takoyer, tkòchie yosc ricmi izrecchi hualæ, i pohvalæ, koyimi proslavvisce Pricistu Bogorò-diçu vazda Diviççu sfæ kolikkæ dusçæ Sfetih Otaça; yere bijsce onà bijla pomocchniçça, od gnih izbavglienya, oslobodiregliça od gnih suxagnstva, Mayka onoga Gospodinna, koyì biesce gnih s'tolikkom slavvom odkupio, i izatmina oslobodio, i izvàdio?

B. Mayka viddi Ilùkarsta slav na nayparva.

Pribiva pò Vskarsnutyu Gospodin slavni nà zemgli ceterdesset dàna; ù koye dnij imamo bogomillo, virrovati, dàye nayvecchi dio pohodio, i stao, i razgovaraose s' B. Maykom, obessélecchignu ocittovanyem slavvæ sfoyæ, i slàtkim razgovorom. Veségliahuse s'gnom, i Sfeti Apostoli, i sfi ostàli Virni radi prizamirnæ slavvæ gnæ Sijna Priblaxenoga: à onà, uzdayucchi slavvu, i velikæ hvalæ Gospodinu Boggu ucasce gnih Otaynosti velikæ boxyæ, i dvizasce sfakkæ sumgnæ od pràvoga, i istinoga Vskarsnutya, i od innih stvarij, i utemeglievasceih ù sfetoy virri.

CestoB. Mayku pohodi Gñ slavni.

Dakle ù ceterdeseti dan prikazase Gospodin slavni Mayçi sfoyoy, i sfim Vcenikom nà glaviççi Maslinskoy; gdise bijhu oni naredbom gnegovvom skupili; i razgovorivscise s'gni-

Vzisçastye nà nebo.

s'gnimi prigliubexglivvo, pocce polagahno, uzdvizatise k'nebbu; i blagosliygliayucchi sfih inokupno. s'ne izrecennim vesegliem, slavvom Velicanstvom; i radostyu uzijde nà nayvisce nebbo Empireo, gdì sidij uz desnæ Bogga. Oçà sfemoguchiega ù slavvi yednakoy, ostavivsci B. Mayku veseliyu slavvom sfoyom, neggo dresselu sfoyim poscastyem nà nebesa.

Vratiscese sfi koliççi ù Yeruzalem ù istu kuchiu nayposledgnæ vecerræ, koya bijsce nà glaviççi grada Davidova Siona: ovdi nastoyahu oni nà molitvæ, i cekahu Doscastye (obechiano gnim) Duhasfetoga, koga primi Sfeta Diviçça s'toliko vecchimi milostij, i obilniyimi darovij, neggo sfi ostali, kolikoga ona vecchnia poznasce, xudyasce, i cekasce s'vechiom spravvom duscæ sfoyæ: takose, i pristoyasce gnæ dostoyanstvu, bivsci onà ostalla Mayka, i Nauciteglica Sfæ çærqvæ Karstyanskæ.

Pribiva posli toga Prisfeta Vazda Diviçça Bogorodiça ù Yeruzalemu, razmiscegliayucchi vecchi dio od vrimena boxya Otaystva, koya Prislatki YESVS Boog, i clovik sijn gnæ ù putti clovicanskoy bijsce dillovao: à navlascitro cesto uzimasce Tijlo Gospodinovo ù S: Sakramentu s'ostalimi virnimi; i bijsce to sfakki dan, dayucchi sfim gnima dobar nauk: yere ona nayboglie razumiyasce velicanstvo, i dostoyanstva Gospodinova: i tolikko onà boglie bijsce pripravna nà S. Pricesciienye, i po obicayi od gnega tolikko vechie milosti sfeyer primasce. Doscastye Duhasfetoga.

Yoscer bijsce gnæ obicay, pohoditti cesto, i millo posctovatti onà sfeta mista posfechiena postupayij, i stoppami, idillimi cudnovatimi Gospodinnovimi. Takoyer velè nastoyasce, Sfiò eignasce B. Mayka posli.

 vicba-

vicbati slatiçimi besidami, i uciti, nauk boxyi onò mlayahno Karstyanstvo, koyese obrachiasce nà virru Isukarstovu; i yur se prostirasce pò sfemu sfijtu. Onà bo ucasce Sfete Apostole, i ocittovasce gnim Otaynosti od Zacetya Yesussova, od Porodyenya, od Obrezanya, i od ostalih stvarij gnegovva Didinstva i Mladosti dò triès godiscta.

Pomagasce onà molitvami, i sfetim xivglienyem sfoyim, kripecchi, i utvardyucchi ù dobrù sfakkomu sfù onù Sfetu skupsctinu. Onâ blaxenim obrazom sfoyim obeseglievasce, i nasladyevasce xalosna kadgod gnih sarça: vladasceih ù bezrednih pohotinstvih, i telesnæ gnih xegliæ utaxasçe, i ù gnih slabostih uzmnaxasce neyakost, i mallu snagu: obrachiasce nà pokorru grisenike, i podvizasce onè, koyibi ù zlò upalli. Bijsce prema sfim gnæ prigorusctagliubav, smerno podnixenstvo, ustarpglienstvo ù tugovanyih, i progonstvih: stanovitta ù suprotivah: à ú oblicyu takka, dà samo gnu pogledati, dosta bijsce, zà proghnatti sfakku xalost, i zlò pohotinstvo: yere obraz gnæ prikàzovasce nikko dostoyanstvo, velicanstvo, i dijku boxanstvennu pristoynu Mayçi Boxyoy. Zà tòyu sfàk xudyasce viditi; i takò mnozi grediahu ù Yeruzalem samo zà pogledati Prisfeto lijçe gnæ. S. Ignaçio biskup, i muccenik upijsa S. Ivannu Vangelisti ovakko: Tkòchiese nayсchi meyu virnimi Karstyànij, i pria teglij nasscæ Sfetæ virræ, i zakonna, koyi nexudi, pogledati, i govoritti s' onom, koyaye dostoyna bijla nositti ù utrobbi sfoyoy, i poroditti istinoga, i xivoga Bogga?

Meyu ovaçimi bioye Veliki onij Dionisiy Areopagit Vcenik Sfetoga Pavla Apostola.

Povde

Poyde on, viditi ovu Prislavnu Gospoyu; i vidivsci Jijçe gnæ, napunnise dusca gnegovva velikka nasiadyenya, veseglia, radosti, zacudyenya, vzrivsci ù gnoy boxanstvenno velicanstvo velè vechie, neggo clovicansko, i od umarlih: sctò uzrokova ù gnemu tolicko zacudyenye cudno, i zamirno, dàye on rekaò; dàbi bio zà isto gnu darxao zà Bogga; i kakono Boggu, dàbise bio poklonio; dà ne budde on znao pò S. Virri: dà Boog yest Duh neumarli, i nevidivvi; à onà dà nebijsce Boog, ni mogasce bitti, buducchi stvorenye boxye. Prilaga k'ovomu Vbertin ù sfoyih pijsmih, dà S. Dionisiy ugledda okolo B. Bogorodiçæ mnosctvo od Angela nebeskih, kakono voysku ne izbroynu.

Bijlaye takoyer B. Mayka ù gradu Efesu Asiyæ Magnæ, illi Nàtoliyæ, zayedno sà Sfetim Ivannom Vangelistom. Sctòse nahoddi upijsano ù Saborru Efesinskomu ù kgnizi, koya bij upijsana çarigradskim tadà Popovvom. Prostirasce takò B. Bogorodiça sfitlost sfoyù pò sfih stranah; i darivasce duhovno spasenye, i xivòt sfim onezim, s'koy imibi opcchilla naukom, i sfetignom sfoyom.

Buducchi onà velè godiscta ovako xivila, vzdarxucchi gnu Gospodin Boog nà sfijtu zà utiscenye, i korist sfæ sfoyæ çærqvæ; i buducchi vecch stariya ù dobroy starosti; i videcchi onà pò sfijh stranah od sfijta navistenu S. Virru Karstiansku, proslavglieno Sfeto Imme Sijna sfoga Yesussa Gospodinna nascega, uxexena gliubavyu, i poxudom, dàbi gnega ù Rayu nebeskomu vidila, i uxivala, poccega sarcanno, i gliubvenno molitti, dàbi gnu oslobodio; i izvadio iz tuga xivotà umarloga; i

sobom

ssbom odveo nà uxivanye blaxenoga gnegov-va obraza, i Velicanstva.

Angeo navisti smart B.Mayçi.

V dilisci Prislavni Sijn Mayke sfoyæ pridraghæ, millæ, i dostoynæ mohtyæ, taskò, i poslà k' gnoy Angela sfoga s' vefelim navistenyem od gnæ smarti. Primiga onà s' velikom radostyu dusciæ sfoyæ; i sfe ocittova S. Ivannu Sijnu sfomu posignenomu. On tàd to navisti sfima virnim, koyi bijhu ù Yeruzalemu, i cassomse sfuda pro glasi pò sfemu onomu rusagu, i darxavvi. Mnoz zi poydosce ù Yeruzalem, i skuppiscefe na glaviççu Sionsku ù onu kuchiu, gdi Gospodin uccini naypòsledgnu vecerru s' Apostolij sfo-yimi. Sfeti oni Karstyànhi donelosce mnogghæ sfijchiæ, i pomasti mitisnæ pò gnih obicayi; i mnogghæ pijsni spravisce, zà spivvatijh ù dobba gnæ slavnoga primiinutya.

Sfi xiivi Apostoli naydoscefe nà smarti B. Mayke.

Çicch vechiega vesfelya, i uzradovanya B. Bogorodiçæ, i duhovnoga ucisceny a Sfetih Apostola; htij Gospodin Boog da buddu dovedeni oda sfiih strana, i darxava od sfijta cudnovatim nacinnom sfi Apostoli (koyi yosc bijhu xivi tada, pripovidayucchi S. Vangelye) ù onu kuchiu, ù kòvfe onà nahodyasce. Prispisfce tàd, i inni Apostòlski gliudi Yerotey, Timotey, i Dionisiy Areopagit, i druzzi, koyi bijhu sarcauno prosilli od Gospodinna, da bijh ucinio dostoynih, viditi onu slavnu, i blaxenu smart.

Kadà B. Bogorodiça vazda Diviçça pogledda onù Sfetu skupscinu, obefelise priveliçim vefegliem; i hvalæ rado fnæ uzdava sfomu blagoslovglenomu Sijnu radi ovæ milosti, i vefeglia. Pogledavsci pàk sfih koliçih priblaghim, i pritihhim pogledom, recce gnima: Xùdili su vele Angeli nebeski poscastyè moyè iz ovæ

B. Maykæ Priy smarti lipi razgovor.

zemgliæ

zemgliæ nà nebo; i ya sam molilla Gospodinna Bogga, i Siina moga pridragoga, dàbi mene odveo ù kragliestvo sfoye. Pogodiomi ye milostivo Gospodin, i uslifcioye molbæ moyæ sniixenæ, kòyæchie barzo izvarfcitti. Rekfci ovæ rijci lexe nà ubogghi sfoy odriç, i postegliçu; i sfijh okòlo poglèdayucchi, (*koyi* imaliu ù rukah sfijchiæ uxexenæ) okom, i pogledom vecch boxanstvenim, neggo clovicyim, cijni dà blixe pristupe, nekà bi gnih blagoslovilla sfetimblagoslovom sfoyim. I bivscijh blagoslovilla, moili, i profsi Gospodina Sijna sfoga, dàbi potvardio ovij gnæ blagoslov s'nebèsa; i dàbi darovào gnimi onà vikuvicnà dobrà, koja ne imàyu sfarhæ, ni poghibili. Pocèsce oni sfi prolivati suzæ çicch gnæ diglienya; à onà gnih tiffcasce, govorrecchi: Ostannite s' Boggom, i s'boxyom milofti moyi Sinovi prigliubvenni, i pridrazi: Neplaccite, radi telesnæ moyæ smarti: neggose veselitte, yere iddem k'Boggu momu, i *k*'Sijnu momu Prislavnomu.

Naredi pak S. Ivannu, dà podà gnæ dvij sukgniçæ, yednù yednoy Divoyciçi, à druggu druggoy, koyæ s'gnom duggo vrime bijhu xivilæ, i ondi bijhu tadà.

V ovo dobba sijde s'nebesa Prislavni Gospodin Isukarst sà sfimi nebeskimi Angelij, i slavnimi dvoranij bezbroynimi. Vzrivsci B. Bogorodiça Sijna sfoga Yesussa s'veliççim veselgliem, i radostyu dufcæ sfoyæ recce: Blagoslivgliam tebe Gospodinne blagodarnice sfakoga blagoslova, i sfakkæ sfitlofti: yere bij tebi drago, i millo vzeti put ù utrobbi moyoy Ya stanovitto, i krepko virruyem, dà chiese ù menni ispunniti sfe, scto si tij rekao, i obechiao-

Dokle

Dokle onà takò govoraice, proſtriſe nà poſtegliçi; i iſpraviuſciſe naredno, uzdvighnu rukæ k'nebbu punna neizrecenoga veſeglia; yere pogledaſce Prislavnoga Sijna sfoga, koyi gnu zvaſce k'ſebi ù vicno blaxenſtvo: Recce tàd onà: Iſpunniſe ù menni rijc tvoyà. Takò rekſci, prilikkom od onoga, koyi hochie, zaſpatti, Prisfeta gnæ duſca, bez boleſti, i bez truda otijde, i oſtavvi martvò Tijlo sfoyè; i uzijde blaxena nà nebeſa k'onomu Goſpodinnu, komu bijſce onà put dala. Priminu obnocch ù occi petnadeſtoga dnevvi Agoſta, Kolovoza miſſeça, posli Iſukarſtova porodyenya, pedeſet, i ſedam godiscta: à pò Muççi Goſpodinovoy, dvadeſſet, i trij. Imaſce tàd B. Diviçça ſedamdeſet, i dva godiscta, magne dvadeſſet, i ceter dnevvi: takò ſu mnozi upijſali: à onò, scto koyi god govorre, dà nij xiuila, neggo pedeſet, i devet; illi sctò druzi, neggo ſceſdeſet, i trij godiscta, ne imaſe virrovati. Yere, akò virruyemo, dàye iſtina onò sctò mnozi Sfeti sfidoce ù piiſmih sfoyih, dàſuſe naſcli nà gniæ priminutyu, i ſmarti Sfeti Apoſtoli, i s'mnozimi innimi S. Dioniſiy Areopagita, (sctò on ſam pijſce, dà tadà ondi bij) po trebuye, i uſilovaniſmo, recchi, i virrovati, dàye digli bio xivòt B.Goſpoyæ naſſcæ. Yereſe nij obratio k'Iſukarſtu S. Dioniſiy neggo, kadà S. Pavao Apoſtol poyde ù Atenu grad, sctoſeye dogodillo ù pedeſeto, i druggo godiscte Goſpodinovo: à tadà B. Diviçça imaſcè ſceſdeſet, i ſedam godiscta xivotà sfoga.

B. Mayka od 72. godiscta umri.

Odvede dakle sſemogucchi, i blagoslovglieni Sijn priciſtu duſcu Maykæ sfoyæ nà nayviſce nebbo. Primiſce gnu kragliççu, i Goſpoyu sfoyù sfi blaxeni od slavnoga dvora nebesko-

Veſeglie nà nebu SS Angela radi B. Diviççæ.

skoga dvoranni s'pijnij od pohvala, i s'velikom radostyu, i s'neizrecennim vesegliem, pristoyecchise takò, dàse proslavvi Mayka Kraglia vicnoga, i Gospodinna sfih gnih, i sfega sfijta. Zacudiscese sfi koliççi, uzriv sci gnæ izvarsnæ kriposti, lipotu, slavvu, velicanstvo, i vrès od sfaççih milostij, koyih tolikka bijsce yaønost, i syanye od sfiitlosti, dàse yedvà mogahu poznatti slavvæ, i kriposti sfih ostalih Sfetih, i blaxenih: i zà to govorahu: Tkòye ovà, koya iz pustignæ uzlazi pripunna raskòsca, naslognena varh pridragoga sfoga?

Bij Prisfeta dúsca postavgliena ù slavvu varh sfih Hora, i voyska od Angela, ù takkoy visini od slavvæ, i velicanstva sama pò sebi, i uzviscena uz desnu Sijna sfoga Prislavnoga Issukarsta. B. Diviççæ slavva nayvecchià nas nebu.

V isto vrime nà zemgli, ù koye B. vazda Diviçça izdahnu, mnosctvo od Angela prislatko spivanye zacinahu okolo gnæ Pricistoga Tijla, docimbij postavglieno ù grèb, radecchi ò ukoppu, i branecchiga. Bij ovo spivvanye cuvenò od sfijh bogomillih, koyi tu bijhu ù sfe trij dnevvi. A SS. Apostoli, i sfi ostali uzrivsci B. Tijlo martvò kleknusce, i pocescega, çelivati s'velikom radostyu, posctovanyem, i gliubavyu, hvalecchi Gospodinna Sfemoguchiega, koyi bijsce iz onæ Sfetæ putti uzeo put sfoyu, kom tolicka cudesa cudnovata bijsce dillovao. Pomazàsce Pricisto Tijlo pò obicayi privridnimi pomastij, i zavìscega ù cisto platno, pijsni od slavvæ pivvayucchi, i posipayucchiga sfaççim çvityé, i stvàrii mirisnimi. Allise nıyedni vogn mirisni nemogaèc nayvcchi; koyibile syednàcio s'onim primirisnim vognem, koyi iz istoga Prisfetoga Tiila izho-

izhoyasce, kakono izavrella nebeskih mirisan, i rogna.

Cudesa oko S. Tijla od nemocchnika.

Doydosce mnozi nemocchniçi mucceni od tesckih, i razliçih nemocchij, i sfise vratisce doma zdravvi kripostyu, i dostoyanstvom Sfetoga Tijla B. Bogorodiçæ. Vzesce tad ù isti dàn pednadesti Agosta Kolovoza; Sfeti Apostoli nà plecchi sfoyæ martacki odar, na komu lexasce Prisfeto Tijlo, i ponesossçega priko grada ù vartao Getseman, spivayucchi sfi koliççi virni, i s'gnimi Angeli nebeski pokvalæ, i slavvæ B. Bogorodiçæ. Vzdase tad Xidovin nikki nevirnik od rodda Aronova, pohittiti rukammi odàr onij, dàga oborri na tle: allimu rukæ ostassçe ondi odkinutæ, vissecchi, porazom mahnittæ sminosti gnegovvæ. Poznà tàd on sagriscenye sfoyè, prostitglien gorkom mukkom; i pocce prolivati groznæ, i pokornæ suzæ, i prositti proscenye, i primiga. Zapovidimu S. Pettar, dà prislonni kàrnæ kosti k'rukam obisscenima, koyæse opet sastassce, i ù yedno svedinissce. Ostà clovik zdrav, i ù tijlu, i ù dusci, pokàrstivscise. Yerese ne pristoyasce ù ovii dan veselli, i radoini B. Diviççi, dà ostanne tkogod xalostan, neisprosivsci s'gnæ ruka blaxenih milost, i zdravye xudvenno.

Vlizosçe ù vartao Getseman, i hotecchi oni poloxitti vecch Sfeto Tijlo ù greb, ponovissce sfi koliççi suzzæ, i placce, çælivayucchi bogomillo, i pocitayucchiga snixeno, nemogucchi occi od gnega odvratiti, gdi bijsce, i sarçe gnih. Nayposli, postavivsciga ù greb, mnozi otidosce doma; à Sfeti Apostoli nikakore, neggo ondi ostassçe oko trij dnevvi, sliscayucchi Angelska spivvanya, i inokukno, i oni slavecchi s'Angelij Privisçgnega Bogga. Tretyi dan

S. Temma doyde tretyi dan.

dan doyde S. Tomma Apostol, xalostan, vere se ne biasce namirio nà slavnoy smarti B. Diviççæ. Tako, i xudyasce istom pogledati Sfeto Tijlo, i poscstovatiga. Prosfi dakle, dàbimu greb otvorilli. Dopuscteniyem boxyimse zgoddi, dà on neprispiye, nekàse pò molbah gnegovyih ocittuye uskarsnutye prislavnæ Bogorodiçæ, koyese biasce dogodillo. Otvorissce tàd SS. Apostoli grob, i sfeto Tijlo nenaydosce, neggo samo platno citto, i ostala, ù koyih bij zavito: sfa pripunna bijhu vogna mirisnih prizamirnih. Sfakka sfi oni izçelivasce; pak grob zatvorivsci, iz koga izhodyasce, i pàhasce nebeski miris, vrattiscese punni veseglia, i radosti neizgovorivvæ ù grad, viruyucchi istinom, dà ono Sfeto Tijlo syedigneno s'duscom slavnom sfoyom, i proslavglieno bijsce uskarsnullo, i uzisclo neumarlo nà nebo ù vicno blaxenstvo.

Bij B. Diviçça Bogorodiça sredgnega stassa, i kijpa, zà sfè, dà govorre koyigod, dàye bijla pò vechia: oblicye gnæ slicno zærnu psceniçnomu: imasce kossæ, i vlasi xutæ, kakono zlato, occi bistræ, obærvæ razlicnæ, i poçærnæ pristallæ: noos podugasti, lijpæ usnæ, i priblaghæ ù besidenyu: obraz, i lijça diglia, a ne obla: rukæ dugastæ, i parsti: pogled gnæ tih, i razborit bez prilikkæ od uznossenya, od oholasti, i od bezrednosti; neggo miran, i podnixen: haglinnæ, i sukgnæ gnæ ne bijhu omastenæ, neggo naravskoga lijça, i oblicya: bijsce velè krotka, i naredna ù sfemu: poscstovasce sfakoga: nebijsce sarditta, ni pomihivva, ni slobodna ù besidenyu.

Stàs, i Prilikka B. Diviççæ.

Ispijsa mastimi S. Luka Vangelista gnæ prilikku, i slikku pravvo, buducchi yosc onà xijva, ù koy-

a koyse izgleda gnæ oblicye, i pozna se, kolikko Mayka prilicna, i slicna bij Sijnu sfomu od gnæ (po Duhusfetomu) zacetomu, i rodyenomu.

Ovakki bii xivòt Prisfetæ Bogorodiçæ MARIAE vazda Diviççæ Gospoyæ nasscæ, upiisan od mudyih, i bogomillih Piisaliaça, à od mene ù kratko skupglien, i priprosto izgovoren, ostavivsci neizgovorivva Otaystva, koyasu ù gnemu skrovena, i koyaye boglie istomaccio ù dnevvii gnih Sfetkovina Otàç Poscttovani Pettar Ribadiniera ù Piismu çvitnomu od Sfetih, scttoya sàd nemoggu ucinitti, yere neimayucchi pèinvàza, zà mocchi ih utiscttiti; tkògodchie drugghi mlayi lascgne, i boglie sfà kolikka datti nà sfitlost potrebnomu naroddu Slovinskomu.

Pribiva yur dakle nà nebesih B. Diviçça Bogorodiça ù nayvechioy slavvi, i blaxenstvu nayblixgna kod Isu kàrstaPrislavnoga Siina sfoga, i s'dulcom, i s'tiilom, neumarla, i blaxena varh sfiih Angela, i sfih koliçih sfetih. Ondiye onà nassca Odvitniça, i parciça, Gospoyà, i Kragliçça, i Samodarxiça od neba, i od zemgliæ; od onuda nàs onà pomaga sfoyimi milostivimi, i mogucchimi molitvami; i brani nas siromahhe odasfiik napastnika pakglienih, i oda sfiih poghibilii, i napastii, i kakono virna razdigliteglıça od blaga boxyega, i od milostii nebeskih diliih priblago, i priobilno sfima Karstyanom pravovirnim; à navlascttito onezim, koyi sarçaniye, i bogogliubniye Gospodinu Isukarstu, i gnoy sluxe; i koyise gnoy s'vechiom bogomilostyu priporucuyu, i pod kriilom gnæ blagostivvim skrivayu. Yere onà yest Mayka od milosardya, i od sfaççih

S. Luka ucini gnæ Prilikku.

milo-

milostij, buducchi ona prava Mayka Isukarstova, od koga ishodde, i isticcu sfi darovi, sfæ milosti, i dobrò boxye sfakko; i sfà yosc blagodarstva duhovna, i telesna; pacek isto blaxenstvo, i xivòt vicni sfima dobrim karstyānom. Pò komusu drazi, i ugodni Gospodinu Boggu sfi Sfeçi, koyisu bijli od pocetka sfijta dò ovoga dobba; i kovichie bitti dò sfarhæ, i vijkom. V cemu poznaymo sfi, kolikosmo darxani posobito gnoy sluxiti, gnu pocitati, i vazda slaviti; i k'gnoyse utiççati ù sfakko dobba, biysci nam onà porodilla nasscega Spasiteglia Isukarsta, ù komuye vicno blaxenstvo nasce, i sfakko dobrò.

Imamo potrebu (velij S. Bernardo) ovæ pomocchniççæ, i branitegliçæ, koyaye yedina meyu Boggom, i meyu nami. Radi toga sfi Sfeçi, i Sfetiççæ ù sfà vrimena, i od sfaççih Narodà, koyisu xivili, i priminuli ù çærqvi Opchienskoy Apostolskoy, yednoy, sfetoy, pocitalisu, sluxilisu, i sarcanosu castill i B. Bogorodiçu vazda Diviççu MARIV, kakono dobre, prave, i virne slughe. Nastoyalisu sfi gnu slaviti, uzveliccati, i uzviscevatti ricmi, i dillij, razmislivsci pametyu sfoyom gnæ velicanstvo: pripo vidalisu yezikom zamirna gnæ cudesa, i gnæ kriposti, i vridnosti: slidilisu xivglienyem sfoyim prisfeti, i boxanstveni gnæ xivòt: stvorioye bo gnu Gospodin Boog sfemogucchi tolikko izvarsnu zà nauk, i ogledallo sfega sfijta: i kolikosu vecchi koyigòd Sfeçi bijli tolikosu, i vecchma castilli, i sluxilli B. Diviççu MARIV Bogorodiçu. S. Bernardo sctò pii sce.

Govorre Sfeti, i Mudri Vcitegli, daye velicka milost Boxya, i kakono zaklad pridraghi od spasenya, bitti pravi, i sarcanni sluga, i ca-

ftitegl B. Maykæ, uticucchiſe k'gnoy s'uzdançom bogomillom, i slidecchi gnæ Sfeti xivòt, i izvarſnæ kripofti. yere gnu caftecchi, slidecchi, i molecchi nij nitko oftao privarren, ni zaſramglien; neggo, uzdayucchiſe ù gnæ moguchiu pomocch, sfakkuye miloft priftoynu iſproſio, i priobilno primio. Zà to mędenni S. Bernardo, ſarcanni caftitegl gnæ pijſce: Korij tvoye miloſardye, ò Diviçço Priblaxena, akòſe nahoddi tkogod, koyiye proſio miloft koyugod od tebe, illi ù tugah pomocch, dàyu nij primio, i tvoye blagodarftvo ftekao, kadaye gnu ù sfoyih potrebah proſio. A drugovye nagovara sfakoga, dàſe k'gnoy ſnixeno uticce, i da budde gnæ milli caftitegl, i sluxbenik, ovakko, i ovimi ricmi.

S. Bernardo sęò velli.

O tij clovice, koyi pò ſred sfitovnih valova, i tugovanya putuyeſc, akò nechieſc ù napaftih poghinuti, ne moy occi tvoyæ od ovæ zvizdæ Siverskæ odvratiti: akòte vitri od napaftij vecch nà ftijnæ, i grebene osctre odnoſſe, i razbiyayu neſrechiæ, i tughæ pogleday ovu zvizdu, i zovì nà pomocch MARIV. Akò tebe valovi od oholafti, ſarcbæ, lakomofti, tracenya, marmoſcenya, nenavidofti, zavidofti lupayu, i topè, pogleday zvizdu zaupiy MARIV. Akòſe pocneſc topitti radi tegotæ, i gardobæ grijha tvoyih, i radi grubochiæ duſcæ tvoyæ; ter priftraſſcen od ſuda ftraſcnoga boxyega pripadaſſcſe, i xaloftiviſcſe, i boyiſcſe, dà ne utonneſc ſred dubokæ pucinæ odneuſanya pomisli, i zazivay MARIV. V poghibiah, ù tugovanyih, ù progonftvih, i ù sfaççih potisctenyih, i pecallih, pomisli MARIV, moli MARIV zaupiy MARIV. Ne odililaſe

onà

onà od vsna tvoyih, ne odililase od sarça tvoga, ni od duscæ tvoye; i nekà tij stecesc milost pò gnæ molitvah, nemoy, propustiti, ni zaboràviti naukke gnæ Sfetoga xivglienya, i opchienya. Yere, akò tij buddesc gnu sliditi, nechiesc, zayti s'puta; molecchi gnu, nechiesc poghinuti; mislecchi ò gnoy, nechiesc sagrisciti darxecchise zà gnæ skut, nechielcse ukinuti, ni pasti; branecchite onà nechiesc se strasciti; vodecchite onà, nechiescse umoritti; buducchiti onà milostiva, doyedritichiesc ù luku xudvennu od pokoya, i blaxenstva vicnoga. Vpijsa sfè ovò, i vechie S.Bernardo.

Zà isto stvar istina yest dà Prisfeta Bogorodiça vazda Diviçça pod krijla sfoyà sfè pravovirne; prima: à navlasctito, koyise k'gnoy uticcu, i priporucuyu pomaga, cinecchi posobitæ milosti, i dragosti gnima.

Prikazase yednom Sfetomu Garguru Taumaturgu Cudnotvorçu Biskupu od çesareæ, i naredi S. Ivannu Vangelisti, koyi s'gnom bijsce, velecchimu: Nauci, ò Ivaune, Gargura onò, sctò imma on virrovati, i pripovidati od Priviscgnega Otaystva Sfetoga Troystva: takò on i uccini.

Molecchi gnu S. Basilio zapoviddi onà S. Merkuriu Mucceniku dà kopyem sfoyim ubiye Yuliana çesarra Rimskoga Odmetnika, i Progoniteglia Virræ Karstyanskæ; i takò bij ubiyen ovii nevirnik, i potopglien ù ogagn vicni. Milosti koyæ B.Diviçça cinii slàgam sfoym

Prikazase S. Martinnu, i obeseliga, i napunni velikæ radosti, buducchi ù gnæ druxbi mnosctvo od SS. Diviça, koyæ biihu s'gnom sisclæ s'nebesa.

S. Cirillo Alexandrinski podyignuse zà gnæ

cäst; i sluxbu protiva Nestoriu Polovirniku, i pridobiga: takò, i bij pomoxen nà càs smartni od B. Diviççæ, isprosiv scimu onà prosćtenye od grijha onoga, koga biasce ucinio naopako sumgnecchi od S. Ivanna Zlatoùstnika.

S. Ivan Damascen, bivsci mu ruka desna odsicena çicch kriva sfidocanstva suprocch gnemu ucignena od Poluvirça, primi istu ruku zdravvu od B. Maykæ; allimu ostavvi nà uspomenu ovoga cudda zlamen, kakono krug xiççæ nà mistu posicenomu.

S. Gargur Papa Veliki, naredivsci, nositti Prilikku ucignenu B.Diviççæ odS. Lukæ ù Procesşiunu, isti sprovodu nà opchienih sfega puka molitvah, buducchi pomorenye, i kugga varla pò Riimu, utaxi rasarcbu, i ggniv Boxyi, i isprosi sfemu puku zdravye, i proghnà pomorstvo, i smartnu nemocch od sfega grada. Poslà on isti S. Leandru Arihibiskupu od Sivigliæ grada Spagnskoga, Prilikku istu B. Gospæ pripisanu, koyaye, i sadagni dan ù Gvadalupi proglasena pò Spagni, ipò sfemu sfijtu, cinecchi sfuda velikka cudesa gnom Gospodin Boog.

S. Idelfonso Arhibiskup od Toleda (brànivsci vridnostyu, kripostyu, i mudrostyu pripovidanya, i piisanya sfoyih ciltochih, i vicno Divicanstvo Bogorodiçæ vazda Diviççæ suprocch nikoyimi Poluvirçem, koyiga pakgliemimi ricmi mærcahu) bii dostoyan Prislavnu Maykn viditi, i poklonittile gnoy ù çærqvi od Toleda: kadà iz gnæ blaxenih ruka bii gnemu darovana ona nebeska odichia, kom onobogatti, i bii ucignen grayannin Raya nebeskoga.

Ruperto Opàt Tuicenski, koyi, nebuducchi

chi biſtræ pameti, i razumka, gubgliaſce uzdançu, dàchie mocchi razumitti Sfeta Pijſma, i gnih Otayſtva, pomolivſci B. Diviççu, iſprosimu onà odGoſpodina Bogga tolikko umſtvo, i razumitelſt vo, dàſe uccini clovik velè znanaç, i umitegliaç meyu sfimi Vciteglij gnegovva dobba. Bij takoyer prisfitao, i ù xivotù, i pò ſmarti kripoſtimi, i mnozimi cudeſmi

Prrmi iſti dàr Alberto Veliki Znanaç od Slavnoga Reda S. Dominika, koyi nauci sfakkæ kgnigghæ Naravskæ, i Bogoslovskæ, kolikko xadyaſce;i bij Naucittegl S. Tomaſſa. Vmſtvo tolickoiſprosi on molitvom od B.Goſpæ, yere bijſce pò naravi tupæ pameti.

Nebiſmonikadar sfarkæ naſcli,ahobiſmo htilli upiiſati sfæ miloſti,i blagodarſtva:koyaye cinil la,isfeyer cinij B. Diviçça sfima, kovi gnæ pomocch proſſe; i koyaſu upijſana od bogomillih Pijſallaça, ucignena dobrim, i bogomillim.

Nij magne zà iſto nikad bijlo B. Goſpæ miloſardye nà pomocch, i od veliççih griſcnika, neggo bij blagoſt prema Sfetim, i dobrim. Tko nezna, dà onà oslobodi Teofila grayaninaGrada Adamæ ù Ciliçij darxavvi, koyi, bivſci ozloglaſſen, i zà to varlo raſarcen, i ggnivom zaslipglien, priddaſe hudobi, odreceſe Bogga, odvarxeſe od Iſukarſta, i od B. Maykæ gnegovvæ; i nayposli uccini pijſmo rukom sfoyom pridayucchiſe gnim ſaſmà vragu neciſtomu s'duſcom, i s'tijlom. Allimu posli bij ovo pijſmo s'pomocchi B. Goſpæ vrachieno, bivſciſe on pokayao, i iſprosio prosctenye od tolickoga ſagriſcenya.

Yur sctòchiemo rijti od miloſti ucignenæ Marij Egiçiànskoy, koyaſe bijſce ucinilla ſmetliſcte,i bunisćte putenimi gnæ neciſtochiamiy;

Ovà, priporucivsci se ù Yeruzalemu B. Diviççi Bogorodiçi, i gnoy obechiavsci, dàchie pustiti, i pomarzitti nà sfæ bludnosti putennæ, pomocchyu gnæ milostivom uccinise od smetlisćta perivoy od kripostij, i ray od nebeskih raskosca, ù pustigni cinecchi pokorru.

Ostayemi sadà, dà ovdi priloxim ù kratko, illi dà istom uspomenem cudnovata, i zamirna cudesa, koya cinij, B. Gospa od Loreta izasfetæ onæ sfoyæ Nazarenskæ Kucchiçæ pò sfemu Sfijtu: urachia onà slipçem vijd od ociyu; sdravye kgliastim, hromim, smartno ragnenim, ostavglienim od lijcnika meyu marçimi. Izbavglia onà od duhovnæ poghibiæ, od sillæ vraxyæ: tkòse gnoy priporucuye sfakse doma zdrav vrachia, pijsmi, i hvalæ, i slavvæ gnoy upiyucchi.

Reçimmo nayposli, gdise nà sfijtu grad nahoddi, illi selò karstvansko, ù komuse ne nahodde çærqvæ, illi Ottari B. Gospæ? V sfihse nahodde zlamenya od milostij primglienih, i od cudesa ucignenih sfakkoy varsti od gliudij, i od xena bogomilnih od B. Gospæ.

Poydite, akò moxete, i xudite oc imma gledati cudnovatæ stvarij, koyæse dogayayu sfakko litto nà velikuGospu, illi Stomorinu nà petnadeste Agosta Kolovoza misfeça pò sredTurskæ zemgliæ ù Bosni blizu selà Olova imme-nom. Ovdichiete yiditi, kakonose strascno mucce vragovi prid onom slavnom Prilikkom B. Gospæ, ù gliudih, i ù xenàh karstenih, i yedni, ozdravgliayu, izgonnecchi iz gnih B. Gospa necciste hudobe; à druzise mucce, govorecchi ù pri kazanyu gnim B. Gospa, dà ih nechie tadà oslobodditti, i naredyuye gnima, dà koyigod dàn postè, i xexinayu, illi koyegod druggo dobro dillo dà ucinè; i dàse opet dò godi-

scta vrate k'gnoy, illi dò dva: i tada, dàchieih oslobooditti: i tako imſe dogaya.

Prilicnaſe cudeſa gorurecennim nahodde bezbroyna, i milosti neizgovorivvæ koyæye cinilla velikkim pomilovanyem S. Bogorodiça gyur tiſſucchiu, pet ſat, pedeſet, i vechie godiscta proſcaſtih, ù sfakka dobba, pò sfih darxavvah, i ruſazih, meyu sfimi narodij, sfakoy varſti muskoy, i xenskoy, bogattima, i ubozim, Plemenitoy Goſpodi, i puku ù urime mirno, i ratno, ù veſeglih, i ù tugovanyih, ù xivotù, i ù ſmarti, s'pravednimi, i s'greſcniçij; dijlilaye B. Goſpa, i dijlitichie dò sfarhæ sfijta miloſtij, i darove sfoyè, blàgo, i miloſtivo pò milo ſardyu sfomu.

Goſpodin naſc Spaſitegl vazdaye darivao, i vikòmchie darivati nama pò gnæ molitvah, i molbah sfakko dobrò zà ſpaſenye duſcæ, i tijla potrebno, nà proslavglienye, i uzvelicenye B. Maykæ sfoyæ, kakono harni Sijn doſtoynoy Mayçi sfakkæ caſti, i poscovànya. Blagoslivgliali dakle gnu, i gnæ slavno imme vazda sfi naroddi, i sfi yeziççi: i poznalli gnù zà Bogorodiçu sfi virni, i nevirni nà slavvu gnæ, a sfoyè ſpaſenye: nekàſe takò pò gnoy uzmnoxi poznanye Sſemoguchiega Goſpodinna Bogga, i naſſcega Spaſiteglia Iſukarſta, koyiye gnù tolikko uzviſio, nadàrio, i uzveliccio sfaççimi miloſtij; i izvarſnimi kripoſtij: i nekà mij sluxecchi, i caſtècchi gnu ciſto, i kripoſno doſtoyniſe ucinijmo gnæ sfaççih pomilovanya, i priobilnih blagodarſtva ſadà nà ovemu sfijtu, i vijkom nà nebeſih.

S F A R H A.

L E T A N I AE
PRIBLAX VAZDA DIVIÇÇAE
M A R I AE
BOGORODIÇAE LORETANAE.

Gоſpodinne pomiluy.
Iſukarſte pomiluy.
Goſpodinne pomiluy.
Iſukarſte cuy nas.
Iſukarſte usliſſci nas.

Occe nebeski Boxe: Pomiluy nas.
Sijnu Odkuditegliu sfijta Boxe: Pomiluy nàs.
Duſcesfeti Boxe: Pomilùy nas.
Sfeto Troyſtvo yedàn Boxe: Pomiluy nas.
Sfeta Maria: moli za nas.
Sfeta Bogorodiço: moli za nas.
Sfeta Diviçço od Dieviçà: moli za nas.
Mayko Iſukarſtova: moli za nas.
Mayko Boxyæ miloſti: moli za nas.
Mayko priciſta: moli za nas.
Mayko pridivicanska: moli za nas.
Mayko neoçqvàrgnena: moli za nas.
Mayko neteghnuta: moli za nas.
Mayko gliubvenna: moli za nas.
Mayko zamierna: moli za nas.
Mayko Stvoriteglieva: moli za nas.

Mayko

Mayko Spasiteglieva : moli za nas.
Diviçço primudra : moli za nas.
Diviçço posctovàna : moli za nas.
Diviçço pripovidivva : moli za nas.
Diviçço mogùchia : moli za nas.
Diviçço blagostivva : moli za nas.
Diviçço virna : moli za nas.
Zarçalo od pravdæ : moli za nas.
Pristolye od mudrosti : moli za nas.
Vzrociço nasscega veseglia : moli za nas.
Sude duhovni : moli za nas.
Sude castenni : moli za nas.
Sude plemeniti : moli za nas.
Ruxiço potàyna : moli za nas.
Turne Dàvidovi : moli za nas.
Turne lesàgni : moli za nas.
Kuchio zlatna : moli za nas.
Korabgliço od uvietta : moli za nas.
Vrata od neba : moli za nas.
Zvizdo yutargna : moli za nas.
Zdravye od nemòcchnih : moli za nas.
Vtociscte od griescnika : moli za nas.
Vtisciteglico od xalosnih : moli za nas.
Pomocchnicço od Karstyana : moli za nas.
Kragliçço od Angela . moli za nas.
Kragliçço od Patriaraka : moli za nas.
Kragliçço od Proròka : moli za nas.
Kragliçço od Apostola : moli za nas.
Kragliçço od Muccenika : moli za nas.

Koliç-

Kragliçço od Spovidnika: moli za nas.
Kragliçço od Divijçà: moli za nas.
Kragliçço sfijh Sfetih: moli za nas.
Yagagnce Boxyi, koyi dvixefc grijhe od sfiijta: Prosti nam Gofpodinne.
Yagagnce Boxyi, koyi dvixefc grijhe od sfijta: Vslifsci nas Gofpodinne.
Yagagnce Boxyi, koyi dvixefc grijhe od sfijta: Pomiluy nas.
℣. Moli zà nas Sfeta Bogorodiço.
℟. Dafe doftoyni ucinimo obechianya Ifukarftovih.

MOLIMMO.

MIlofit tvoyù, profsimo, Gofpodinne, ù pamèti nafscæ uliy, nekà mij koyifmo poznalli, Angelovim naviftenyem Ifukarfta Sijna tvoga Vputchienye pò muççi gnegovvoy, i krijxu budemo dovedeni k'slavvı od Vskarfnutya.

Pò iftomu Ifukarftu Gofpodinnu nafscemu. Amen.

SLAVVA, I HVALA
GOSPODINV BOGGV.
I B. D. B. MARII.

Pomagnkanya ovakò Ponapravvi.
List. Ryzak.

4. 15.karstiteglia. 5. 18.kakonosu upijsali. 13.za ucinitti. 6.1.August. 9.4.uvridyenya. 12.14.razlucenæ. 13.36.obrezanyu. 14.14.zakonito. Parvorodyenoga. 17.3.udoviççu. 17.3.Boxyoy. 19.8.slipocchi. 10.klagnalce. 10.zmiyam. 15. padosce. 20.22.sfietlost. 30 istoy. 21.25.Vangeliste. 32.posluha. 23.6.pohvaliti 25.2.varxe. 3.nekaga. 26.5.vicnomu. ij. koye. 27.6. Gospodinovoy. 28.7.tako. 29.syedignenya. 31. 14. Gospodinne. 32.6.razloxitto. 27. sàmom. 26.izvansctinu. 37.12.zlohotinstvo. 38.13.nemogahu. 43.16.smètese. 44.14.hochie. 45.16.poznanye nehtiymose. 52.32.spovidio. 56.3.Gospodinna. 60.20.obesselitti.61.20.Gospodinna. 65,32.trista. 68.6.kraglieſtvu. 71.20.karv, i voddu. 74.4. koyi nas. 74.2.ochiutiti. 75.14. s'krijxa. 76.4.Vangelista. 77.34. nemuccenosti. 80.6.sfarhæ. 27. i Sijna, i Duhasfetotoga. 83.1. vocchka. 3. obsluxevatti. 9.hrànu. 13.sràmni. 83.26. Anna. 34.Dobrosrecchna. 84.2.slavvi. 85. 14. boxanstvenno. 91.14. darovimi 13.koyà. 94.22. sfarhu. 95.7.malahnoga. 15.pinezimi. 19.ocittova.

